

@001A ༄། །ཚད་མ་མདོའི་རྣམ་པའད་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་ཇེས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

@001B ཇེ་མཚན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་གཟིགས། །བཙེ་བས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་སྤྲད་དུ། །ལྷན་གྲུབ་རྒྱན་མི་

འཆད་པའི་མཛད་པ་ཅན། །ཇེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །མཐོང་ཐོས་དྲན་དང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྤྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་བ་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མི་ཀྱན་གྱིས་མཚོད་བྱ་བ། །

བཙོམ་ལྷན་འཇམ་པའི་དབ་ཡངས་གྱིས་རྟག་སྐྱོངས་ཤིག །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན། །གསུང་རབ་སེའྲི་ང་རོའི་སྒྲ་སྤྲད་གྱིས། །རྟོག་གོ་དན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་འཇིག་པ། །ཕྱོགས་སྤང་བྲགས་

བའི་ཞེས་ལ་གྲས་པས་འདུད། །ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་མཚོག །དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་རིགས་པས་སྤྱབ་པའི་ཚུལ། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བའི་མིག་གཅིག་ཕུ། །ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པ་བཞུད་པར་བྱ། །

ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བཞེད་གཟུང་བྲི་མ་མེད། ཁྱིམ་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། འཆད་དང་ཚོམ་དང་སྒྲོམ་ལ་མི་བརྩོན་པ། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ཡང་མཁས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་
ཡིན། །དངོས་པོ་ཕལ་པ་ཅུང་

ཟད་ཆེད་པ་ཡང་། ལྷག་བསམ་དག་པས་གཞན་ལ་སྦྱིན་འོས་ན། །ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏེར་ཆེད་པ། སེམས་ཡང་སུ་ཞིག་སྦྱིན་ལ་བརྩོན་མི་བྱེད། །དེ་ལ་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་

@002A ༄༄༅། །གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། མགོན་པོ་ཁྱུ་སྦྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་
བྱ་བ་བྱེད་པའི་

རྩལ་དང་། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། གསུང་རབ་མཐའ་དགའ་ཆད་པར་བྱེད་ལ། སློབ་
དཔོན་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ལུགས་སྤྲུམ་

ལྟར་བཞེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཇེས་སུ་བབྱང་བའི་ཆེད་དུ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ལེགས་པར་བྱེན།
ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ཀྱིན་

བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པའི་སློན་དགོངས་པ་འབྲེལ་བར་མཛད་དོ། ། ། ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྐྱས་པ་
སོགས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་

སློན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མཛད་ཅིང་། འདིར་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་སྒྲིན་མེད་ཤེས་ནས་དེའི་ཇེས་སུ་ཞུགས་ན། མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་གང་ལའང་མི་

སྐྱེ་བར་གཟིགས་ནས། ཐོབ་པ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་བསྐྱར་པ་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་སློན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱངས་དང་སྟོན་ཡུལ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་ལུགས་གཞན་ལས་
ཀྱང་བྱུང་ཞུགས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་བྱེན་ས་

@002B གསུངས་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འཆད་པ་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། བསྐྱེད་
བཅོས་དངོས་དང་། མཚུགས་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་

ཏའི་སྐད་དུ། སྤ་མཆ་དང་། ས་མུད་ཅད་དང་། རྒྱ་མ་དང་ཕ་ཀ་ར་རྣམས་རིམས་བཞིན་དུ། བོད་སྐད་དུ་མ་ཆད་མ་དང་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་
པའོ། །བྲ་རབ་དང་། དང་པོ་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། མ་ཆ་ཡིད་ལ་འང་

འཇུག་པས། ཡིད་དང་པོ་ཞེས་པར་འགྱུར། དང་པོ་གྱི་སྒྲུབ་དང་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་འདི་དང་པོའི་དོན། དོན་འགྱུར་དུ་བྱས་ནས་ཆད་མ་ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །ཀུན་གཏུས་ལྟ་བུའི་མཚན་དོན་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ།

བསྐྱུར་བའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དོ། །རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པ་འདྲ་སྟེ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་
དབང་བཅོན་པར་བྱས་ན། གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་འི་བདག་བཀག་ནས།

བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་ཡིན་པས། མངོན་པ་འི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། བཀའ་བཅད་ལྟར་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ནང་རིག་པ་འི་
བསྟན་བཅོས་སྤྲོ་མ་འདུས་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་

ལོག་ནས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལའད་པ་ལ་འཇུག་པ་འི་བྱ་བ། ལའད་པ་ཉིད་ཉི་བར་དགོད་པ་། ལའད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་འི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་དང་།
ལའད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པ་དང་། ལྷག་

@003A ༄༅། །འཆལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་དོན་དང་། བསྟུས་དོན་དང་། ཆོག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་སྦྱིས་ནས་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འི་བར་ཆད་ནི་བ་
དང་། དད་ཅིང་གྲུས་པ་ལས་དེའི་རྒྱ་ལ་ཞུགས་ནས། མཐར་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཕུན་ཆོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱབ་པ་ལ་བསྟོད་པ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་
ལ་སོགས་པ་འི་ཆད་མ་སྦྱིས་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱོ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་

ཐུབ་པ་ཡང་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་མི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་ཐ་སྦྱད་པ་འི་ཚད་མ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ལས་སྦྱེས་པས། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཚད་མའི་སྒྲོན་ས་

ཐུབ་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་བཤད་པ་འི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཐུབ་པ་འི་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོས་རང་དབང་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བཤེས་པ་འི་ཆེད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མར་གྱུར་པ་སྒྲོས་པ་ལ་རྣམ་

བཅད་ཡོངས་གཅོད་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉུག་པར་བྱུང་གིར་སད་མ་ཡོད་པ་བཀག་ནས། རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་ཚད་མའི་སྦྱེས་བྱར་འབྱུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར།
ཚད་མའི་སྦྱེས་བྱ་དེའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྲོར་

བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་དོན་དུ་གཉིས་བས། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་
པོ་འོ། །འགྲོལ་བཤད་གྱི་འགྱུར་ལས། སྒྲིང་ཇི་དང་ལྡན་པས་ཕན་བཞེད་ལྡན་ཞེས་

@003B འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་པན་བཞིད་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་འཇོམས་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་སྒྱུར་ཟིང་གོམས་པར་བྱེད་
རིགས་པས། བདག་མེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་

ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔ་འི་གནས་སྐབས་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་དངོས་བྱལ་པ་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་གྱིས་གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་རྫོགས་
པར་སྟོན་རྒྱས་པ་ལ། དེའི་ཐབས་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་

མེད་མང་པོར་གོམས་པ་མངོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པ་འི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་བྱད་པར་གྱི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་པའོ། །བྱལ་པ་རྒྱ་མེད་དང་། མི་
མཐུན་པ་འི་རྒྱལ་རྒྱུས་པ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་བསམ་སྒྱུར་ཕུན་ཚོགས་ལས་

བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅིས་པའོ། །འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། སུ་ག་ཏིའི་སྒྲིབ་དེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་འཇུག་པས། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྷན་པས་བདེ་
བར་གཤེགས་པའོ། །དེའང་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་

ཏེ། བདག་མེད་པ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་འི་སྟོབས་ཀྱི་ཐོབ་པ་། སྐྱེས་གཟུགས་ལེགས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་གཤེགས་པ་དང་། རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་བཞིན་དུ་སྤར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པར་གཤེགས་པ་དང་། བྱམ་པ་ལེགས་པར་གང་བ་

བཞིན་དུ་མ་ལུས་པར་གཤེགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་འི་ཆགས་བྲལ་དང་། སྟོབ་པ་དང་། དམན་པ་འི་དབྱ་བཙམ་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འཇིག་པ་ལས་སྟོབ་ཅུས་ཤིང་། ཉེ་རིང་མེད་

@004A ༄༄༅། །པར་སྐྱབས་མཛད་པས་བྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཞེས་གཞན་དོན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟེན་པ་འོ། །བྱབ་པ་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་འི་ཕྱིར། ཅས་
པ་འོ། །ཡང་ལུགས་ལས་བརྒྱུག་པ་འི་སྟོན་ས་

ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས། སྟོབ་པ་འི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འོ། །དེ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་དང་། མཁྱེན་པ་
བསྟན་པ་དང་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་འི་བདེ་བར་

གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་རྒྱས་ལ། དེ་ལས་བདག་མེད་པའི་དོན་གོམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཆད་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་
སོང་བར་གྲུབ་པོ། །ལྷགས་བརྒྱུད་གི་མ་ཁྱེན་པའི་བྱད་

པར་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་། གང་ཟག་གསུམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྲུབ་པོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བས་ཚད་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་གཉིས་མཛད་པ་ནི། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་
སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཁོ་ལ་བ་སྤངས་ནས། སྟོན་

པ་ལས་གང་ནས་བྱོན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཆོགས་བཅད་ནས་རི་ལྷར་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་བཤད་པ་མཛད་ལ། རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གཤེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
དག་མེད་པར་ཁོ་ལ་བ་སྤངས་ནས། དེ་ལྷར་བྱོན་པའི་

རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་བརྟན་པར་བཞེད་ནས། ལྷགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་བཤད་པ་མཛད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་པ་འི་བྱད་པ་ལ་སྟོ་གསུམ་གྲུས་པའི་

@004B གློ་ནས་འདུད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙའི་ཕུག་འཛལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ནས་ཞེས་པ་ནི། བྱམས་བྱས་ནས་ཟས་ཟའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་སྟེ། ཕུག་འཛལ་ནས་བྱ་
བ་བྱད་པར་ཅན་འདི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅིན། ཆོད་མ་

ཀྱན་ལས་བརྟམ་པར་ཙོམ་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཞེན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་བཏགས་པའི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་དང་། མངོན་སུམ་ཆད་མ་སོགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ཆད་
མའི་སྐྱེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། མངོན་སུམ་

ཆད་མ་སོགས་ཆད་མ་སྐྱོན་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྫོས་པའི་ཉེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པའི་སྒོ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ།
དེ་དག་ནི་མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བ་རྗེས་སུ་བབྱུང་བའི་

ཆེད་དུ་སྒྲིགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒོ་ཙམ་འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་གྱི་ཚུལ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཕྱིད་སྔ་མ་མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བ་རྗེས་སུ་བབྱུང་བ་དང་། གཡོ་སྒྲུ་
ནམ་ཤེས་སོགས་ཕྱིད་ཕྱི་མས། དབང་པོ་རྟལ་པོ་ལ་དམན་

བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་། རིགས་པའི་སྒོ་དེར། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་བཏང་ཙམ་གསུངས་ཀྱི། དམིགས་བསལ་གྱི་ཚིག་མ་གསུངས་པས། དབང་པོ་རྟུལ་བས་ནི་
ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུ་དུ་

བསྟན་པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་གཟུང་སོགས་སུ་འཐོར་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་དགའ་བས་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞུང་གཞན་རྣམས་ལ་ཁ་འཕངས་པའི་

@005A ༄༄༅། །ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ན། འདིར་མ་བསྟན་པར་ཁ་འཕངས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རིགས་སྒོ་དང་། རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་སོགས་རང་གི་གཞུང་ཀྱན་ལས་རྫོགས་
པར་བརྟུས་ཏེ་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་གཅིག་

དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པ་དང་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུ། གཞན་གྱི་ཚད་མ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་དག་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

མཐར་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཉིད་དགོས་དང་། དེ་དག་སྲ་མ་མེད་པར་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བ་འབྲེལ་པའོ། །བཤད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅས་པའི་སྐར་མི་
འདོར་ཞིང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་

མཛད་བས་ཆོག་ས་བཅད་ཕྱིད་སྲ་མའི་དོན་བཤད་པ་ན། ཐུབ་པ་ལ་ཆད་མའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ངོ་
མཚར་བའི་གནས་སུ་གཟིགས་ནས་ལེའུ་བྱར་པ་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་

བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་གཞལ་བུའི་གནས་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་། ལེའུའི་མཚན་བཤད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་
བསྟུབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ་།

དེ་ལ་བཏིན་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །རིག་པའི་སྒྲོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དབག །ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །བསྟུབ་པ་དང་ནི་སྐྱོན་འབྱིན་
དག །ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་བྱེད། །ཅིས་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་

@005B བརྒྱད་དོན་ཆན་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པ་ལྟར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། རྟོག་གྱུར་ངས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེན་ལེ་
གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེན་ལེ་མཆན་བཤད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་

ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་བསྐྱུབ་པ་དང་། གཞུལ་གྱིས་བཏགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚད་མའི་གྲངས་དང་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། མངོན་
སུམ་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པ་བསལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་

ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་རྩོམ་པ་དགོས་པ་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་། གཞུལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྟོན་ས་ཚད་མའི་
གྲངས་ངེས་བསྐྱུབ་པ་དང་། གྲངས་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མང་སྟེ། ཁ་

ཅིག་ཚད་མ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མར་དེས་པས། ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་རྩོམ་པ་དགོས་པ་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་། ཚད་མ་ལ་གཞུང་ཡུལ་རང་མཆན་འཛིན་པས་བྱུང་བར་
བཟུང་ནས། མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། དཔེ་རྟེན་འཇུག་

དང་། དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། ཞེས་བྲགས་པ་དང་། སྒྲུ་མ་སེམས་པ་དང་། སྒྲུ་ཙམ་ལས་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དཔོག་པ་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པར་འདོད་པ་པོ་སོགས་དེ་ལ་ཚད་མའི་
བྲངས་ངེས་བསྟན་པས། བྱུང་ཆེན་པ་དབང་སྒོ་བཞེད་པ་ལྟར། ཚད་མ་

སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པས། གཞལ་བྱ་ཕུང་སྤྲུལ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་
མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་བར་འདོད་པ་དག་ཁེགས་ཤིང་། ཚད་མའི་ངོ་^{@006A} ༄༄༅། །པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་མི་ཁེགས་སོ། །ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་མ་བཤད་ན། ཚད་
འབྲས་རྫས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་འབྲས་བྱར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཚད་མ་

ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོ་བོའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ལས་རྫས་གཞན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཚད་མར་མ་འགྱུར་བས་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡང་བསལ་བར་བྱ་བ་
ཁོན་འོ། །ཚད་མ་ལ་གཉིས་ཁོན་ར་ངེས་ཏེ། མངོན་སྤྲུལ་ཚད་མ་

དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཁོན་ར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་གི་སྒྲུས་གཉིས་ཀ་ཚད་མར་སྟོབས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྟུ་བའི་ཆོག་ཡིན་གྱི་དབྱེ་བའི་ཆེད་ནི་མིན་ནོ། །ཚད་
མ་བཞིར་བྱས་པ་ལ་མངོན་རྗེས་སུ་ངེས་པར་བསྟུ་བ་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་

གྲང་ཚད་མ་ཡིན་པས། གཉིས་སྤྱི་མ་ངེས་པར་འདོད་པ་ནི། ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །ཚད་མ་ལ་གསུམ་ཡོད། མངོན་སུམ་གཉིས་དང་ཚད་མའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། རང་ཉིད་རང་གི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་འདོད་པ་དག་ལ་ནི། གྲངས་ངེས་ཅུང་

ཟད་གྲང་ཁས་སྒྲང་དུ་མི་ཅུང་བའི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་སྒྲོས་སོ། །མངོན་རྗེས་གཉིས་ཚད་མར་གྲུབ་ཟིན་པ། ཡང་ཚད་མའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་གྲུབ་པའོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འགྲེལ་པར་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་སྒྲོས་སོ། །ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ན། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་ཚད་མ་དང་། ཚད་མ་མིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་། སྒྲོབ་པའི་

@006B སྒྲིག་གི་སྒྲོ་དཔག་མི་རྣམས་པས། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་ས་ཕྱི་དགག་པ་བྱད་ན་མངོན་དུ་མ་གྱིས་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། གཞུལ་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་

ཉིད་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚད་མར་སོང་བ་རང་སྤྱི་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་
བཞེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་

མཚན་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་ག་གྱུར་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་
པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ན། གསར་

དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་མཚན་གཟི་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ལེགས་པས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོགས་པ་ལོ། །དབང་ཤེས་ལ་སྤྲང་བའི་སྐྱེ་ཤད་
དོན་བྱེད་མི་རྣམས་ཤིང་གསལ་བར་སྤྲང་བས། གཞལ་བྱ་གཉིས་

གང་ཡང་མིན་ལ། ཡུལ་ཡིན་པས་གཉིས་སུ་མ་ངོས་སོ། །ཞེ་ན། རབ་རིབ་ལ་སྤྲང་བའི་སྐྱེ་ཤད་ནི་མེད་པས་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་མེས་པ་ཡང་མེད་ལ་སྐྱེ་ཤད་
སྤྲང་བའི་གཞི་ནི། དབང་ཤེས་ཉིད་དེར་སྤྲང་བ་ཡིན་པ་རང་མཚན་

དང་། སྐྱག་ཤད་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས། གཉིས་སྤྱི་མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་སྤྱི་འབྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་
གསུམ་པ་དགག་པ་དང་། བྱད་པར་ངོ་ཤེས་གྱི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་

@007A ༄། །དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་ལ་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་སྤྱི་མ་དུ་འཛིན་པ་ནི། རང་སྤྱི་འབྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁ་དོག་རང་མཚན་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་

ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་འབྲེས་པར་འཛིན་པས་ཚད་མ་གཉིས་པོ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་
གཞན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་དེ་ནི་ཁ་དོག་

རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོག་གྱི་སྤྱི་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་རབ་དུ་སྤྱོད་བའི་^(SPHYI)མཚན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་
ན། ཁ་དོག་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་རྟག་

དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཁ་དོག་རང་ཚལ་པ་མི་རྟག་པར་མི་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་ནས་
གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་གྱུར་། ཁ་དོག་རང་མཚན་པ་དང་མི་རྟག་པ་

རང་མཚན་བའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་གསལ་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མར་མའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་
སྦྱོས་པའི་དྲན་ཤེས་ལ་བརྗོད་ན་ནི། དེ་དཔུང་ཤེས་ཡིན་པས་ཚད་

མ་ཕུང་གསུམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་རྟགས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་པ་མི་སྤྱིད་པས། ཚད་མ་དེས་རྟགས་
ཟིན་པའོ། །དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཡང་

@007B དུས་གྱི་ཕུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མིན་གྱི་རང་གི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དུས་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ། གཞན་དུན་སོ་སྦྱའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །མི་རྟག་པའོ་སྟུང་པའི་ངས་པ་
སྦྱོས་པའི་ཆོན། སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡང་ཞིག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤར་ཁང་ནང་དུ་མཐོང་

བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅུན་གྱི་མེ་ཏྟགས་ནས། ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བ་ན་ཅུན་གྱི་མའོ་སྒྲུམ་ཏྟགས་ལ་བཏྟན་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཏྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པས་རྗེས་དཔག་
མིན་ཞིང་། རང་མཚན་ཏྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས། སྤང་གསུམ་

པའོ། ཞེན། རང་འབྲེན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་སྤྲ་མས་ཏྟགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ་སྤྲར་གྱི་དེའོ་སྒྲུམ་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཀུན་ཚད་མར་འགྱུར་བས་ཚད་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཤེས་པའོ། །བྲང་ཅན་གྱི་དུ་བའི་ཏྟགས་ལས་མེ་ཏྟགས་ཟིན་མ་བརྗོད་པར་ཡང་ཡང་། ཏྟགས་པ་ཚད་མར་དགག་
པའི་ཆེད་དུ། འབྲེལ་བར་ལན་ཅིག་མིན་པར་ཞས་སྒྲོས་སོ། །དཔེར་ན། དུན་པ་

དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སོགས་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲར་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྤྲ་ཕྱི་མཚམས་སྒྲུར་བའི་དུན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་སྤྱིར་བཏང་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་

གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤངས་ལ་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་ནི། མངོན་སུམ་མོ། །དངོས་བསྟན་
སྤྱིར་བཏང་བའི་ཚིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། འོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་

@008A ༄༄༅། །འཕངས་པའི་མ་འབྲལ་བ་ཡང་། འདིར་སྒྱུར་བར་བཤེས། །རང་འབྲལ་དུ་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲལ་བུ་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། མིང་
སྤྱིར་རྟོག་པ་དང་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་སྤྱིར་བའི་དོན་

སྤྱིར་རྟོག་པའོ། །སོགས་པས་མིང་སྤྱིར་རྟོག་པ་ཡང་བསྟུས་གྲང་། རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལོགས་སུ་བྱས་སོ། །འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་མིང་གི་བྱད་པར་དུ་བྱས་
ནས་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤར་བཤད་

པ་ལྟར་སྤར་མ་མིང་སྤྱིར་རྟོག་པ་དང་། ཕྱི་མ་དོན་སྤྱིར་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། ཡང་སྤར་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ངོས་
བཟུང་ནས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་པའོ། །གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྟོག་

པའི་བདག་རྒྱུན། རིངས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་བཟང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་དང་། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་འཛོད་ཞེས་པ་དང་། རྩལ་གྱི་སྤྱོད་བཟང་འབྲེལ་པ་དང་། འདྲ་བའི་
འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་དབྱུག་པ་ཅན་དང་། (RvA) ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་གིས་རིགས་དང་

ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་གཞན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས། སྤྱོད་བཟང་ཅིང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་དོ། །རང་ལྷགས་ལ། སྤྱོད་དག་གི་བདག་རྒྱུན་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་བཟུང་

ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མིང་དང་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པས་མིང་སྤྱོད་རྟོག་པའོ། །བདེ་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་མ་བཟོ་བདེ་ལམ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་བྱ་དང་། རྟོག་བྱེད་འབྲེལ་
བྱང་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །རྩ་བའི་ཆོག་

@008B འདི་ལྟར་ན། རྟོག་འཛིན་དབང་ཞེས་ལྟ་བུ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་དང་མ་འབྲུལ་བ་ཆོགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཆོན་པས་མཆོན་ཉིད་རྩལ་བརྟེན་གྱི་སྤྱོད་དང་། མཆོན་བྱ་སྤྱོད་པའི་
སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་

བཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། མཚན་གཞི་བྱ་བ་ཟིན་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། མཚན་ཉིད་མ་འབྲུལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱུས་བསྐྱེན་པ་ཡིན་མོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་། ཉལ་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་
ཤེས་པས། སྡོ་འཇིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མཚན་

པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་
ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། ཉལ་བྲལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཟུར་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྷང་འགལ་སྤང་བ་དང་། ལོག་པར་ཉལ་བ་དུ་མ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཉལ་བྲལ་དུ་བསྐྱུ་བ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་རྒྱེན་དང་
དམིགས་རྒྱེན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ལ་

དབང་ཤེས་ཞེས་རྟོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་གྱི། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཉིས་ལ་ལས་སྐྱེས་པ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་པ་དེའི་ཐ་སྐྱད་དབང་ཤེས་ཞེས་དབང་པོའི་
སྒོ་ནས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་

ཅན་བ་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྐད་བྱས་པས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཞུས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་སྟུང་བར་འོས་ཏེ། མིང་དེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པར་གོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་དངོས་མིང་དུ་སྟུང་བར་མི་འོས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཅས་པའི། ཡུལ་རྣམས་

@009A ༄༄༅། །ནི། རྒྱ་གཞན་དང་ཡང་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་ཤེས་ཞེས་སྟོས་ན། ཅི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་སྟུང་དེ་རབ་རང་བཅས་པར་འགྱུར་གྱི་བདེ་
སྒྲུབ་དུ་མི་གོ་བས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་རྩེ་

སྒྲུ་ནས་ཀྱི་སྟུ་གུ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་སྟོན་པ་མཐོང་གི། །དབྱུག་གུའི་སྒྲུ་དང་སའི་སྟུ་གུ་ཞེས་སྟོས་ན། དོན་གཞན་ལ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་སྟེས་
པའི་ཤེས་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་། རྟོག་བྲལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་

དེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་སྟུང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས། དོན་རང་མཚན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་མ་འཁྲུལ་བ་བསྟན་ལ། ཕྱིར་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་

བྲལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། གང་
ཡང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ། སོ་སོ་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འགལ་ཏེ་བསགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་སྟེ་ཡིན་ཁིང་སྟེ་མཚན་གྱི་སྟོ་བྱོད་ཀྱིས་རྟོག་པར་ཁས་སྦངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་གཟུགས་སོ་སྟུམ་པའི་སྟེ་

མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལུང་སྔ་མའི་དོན་ནི། ཡ་གུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་སྟེ་གཟུང་ངོར་ཤར་བས། སྟེའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་སོ་

@009B སོ་མང་པོས་སྟེ་སྟོད་ཡུལ་ཅན་དང་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རང་མ་ཡིན་དུ་མ་འདུས་པའི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ནང་གི་རྟུལ་
ཕྱ་རབ་པ་རེ་རེ་ལ་བསགས་པའི་སྟུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཐལ།

དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་དེར་རང་གི་གཟུང་དོན་རྟུལ་ཕྱ་རབ་དུ་མས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྤྱི་མའི་དོན་ནི། འདིར་རྫོས་ཀྱི་རང་མཚན་
ནི། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྱན་ཡིན་ལ། དེས་དབང་

ཤེས་སྐྱེད་མི་རྣམས། དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་དུ་མས་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་རྗེས་ཀྱི་ངས་པས་འདི་གཟུགས་སེ་ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་རྣམས་པས། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་
ཅན་ཡི་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཙ་

ཆོག་འདི་ལུང་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་ལན་བསྟོན་པས། སྤྱི་མ་དང་མཐུན་པར་ཡང་བསྟུས་དོན་སྤྱར་རོ། །རིམས་ཀྱི་གཟུང་ཡང་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་ངོ་སྟུམ་དུ་འབྲུལ་བས་རྟོག་
པའོ་སྟུམ་ན། འཛིན་བ་སྤྱར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་བ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་

ན། རྣམ་འབྲེལ་དུ་རིམས་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་འདིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་
ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་མི་རྟོག་སོགས་

ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཆོ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་དཔའ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྷོག་པ་ཐ་
དད་ནམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པར་

@010A ལྷོ། །ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ། དཀར་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་འཛིན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་

རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅས་སྐྱར་རོ། །རྟོག་པས་བཏགས་བ་གཟང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་གཞན་དང་མ་འདྲིས་པར་རིག་པར་
བྱ་བ་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསལ་བར་བསྟན་མི་

རྣམས་ཤིང་། བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་འགྲེལ་དུ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །རང་འགྲེལ་དུ། དབང་པོ་ལྷ་ལས་སྐྱེས་

པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟན་ཟིན་ཀྱང་། འདིར་ཡང་སྟོས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་བྱད་པར་ལ་
སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་པོར་མ་ཟད་རྟོག་མེད་གྱི་ཤད་པ་གཞན་

ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་ཡིད་དབང་གི་བདག་རྒྱུན་དང་། དབང་སྟོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱང་གཟུང་དོན་དང་། བཅས་
པའི་རྒྱ་བས་མངོན་སུམ་སྟེ། ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་

བསྐྱུ་བའི་དོན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་སྟངས་གི་ཡུལ་འཛིན་རྣམས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཆ་བདག་
རྒྱུན་དང་། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་

@010B སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དངོས་སྟོབས་གྱི་
ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་རྒྱས་པར། གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་

བྱའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའད་དུ་བཤད་པས། དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལ་སོགས་པས་ཞེ་སྒྲང་དང་གཏི་མུག་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་
སོགས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་

གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ལྟས་ཏེ་གཉིས་སྒྲང་རྒྱས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་དུ།
འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྒྲང་དང་། གཏི་མུག་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་

ལ་སོགས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བཤད། ཆགས་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་དུ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྟོས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་རིག་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་རིག་པ་ནི་རབ་རིག་གོ། །འདིས་རིག་
པར་བྱ་བས་ན་རིག་པ་སྟེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་པ།

ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་ཆགས་སོགས་རབ་རིག་རིག་བྱར་བཤད་གྱི། རིག་བྱེད་དུ་མ་བཤད་ལ། འཛིན་རྣམ་ཉིད་རིག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་ལ་མི་སྟོས་པའི་དོན་
ནི་དབང་ཤེས་གྱིས་རང་རིག་གྱང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བའི་^{@011A} ༡༡། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་གྱི་ལག་རྒྱུས་ཡིན་པའི་དོན་དོ། །ཏྲག་གི་
འབར་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་སྤྱོད་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་

རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་དོ། །དེར་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་། ཡང་ཤེས་པ་ཀུན་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཆགས་

སོགས་རང་རིག་དུ་བཤད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པས་ནལ་འབྱོར་བ་རྣམས་གྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེས་བསྟན་
པའི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྒྲ་སྤྱི་དང་། དོན་སྤྱི་གང་

དང་ཡང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཙམ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་
བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཙམ་སྒྲ་སྒྲས་པ་ནི་

སྒྲོམ་བཏགས་པའི་དོན་འཛིན་པ་རྟོག་བྱལ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུ་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྱལ་གྱིས་བྱུང་པ་བསྟན་ཟིན་ཡང་། འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ལ་བསྒྲོམ་པ་རྟོགས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་འོ། །ཉན་

ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དོར་དགག་གཞི། རང་མཚན་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། མེད་དགག་གིས་
བསྟུས་པའི་བདག་མེད་ནི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འོ། །

@011B རིགས་པ་དུག་ཅུའི་འགྲེལ་པར། སྟོབ་དཔོན་ཟ་གྲགས་པས་ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པའི་དོན། ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟོགས་སྒྲུ་མར་བྱས་ནས་དགག་པར་མཇད་པའི་ཕྱིར།
རོ། །བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྟུབ་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་

བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཅུ་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆགས་སོགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞིན། བདེན་ཏེ་ཤེས་པ་གང་བརྟུན་འཛིན་པའི་
རྟོག་པའི་གཟུང་བུ་འཛིན་མི་རྣམས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་

པ་འང་བད་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བས། རང་ཉིད་རང་ལ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་མི་ན་རྟོག་པ་འང་རང་རིང་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པས་རང་རིག་ཉིད་
དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྤྱོད་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་རང་

རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་པས། དེ་ལ་དངོས་མིང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ནི། གཟུང་ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་སྤྱི་དང་། དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་དེ་ལ་རྟོག་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཤེས་གང་གང་ལ་སྦྱ་དོན་འཛིན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་གྱུར་བྱེད་བ་དང་བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲུང་དམིགས་གྱི་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་རྒྱ་

ལ་ཅུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སོགས། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ལ་སྦྱོ་འདོགས་པ་དང་། བུམ་པའི་རྩལ་རྒྱས་བརྒྱད་གྱི་ཚོགས་པ་ལ། བད་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའོ་སྦྱུང་དུ་སྦྱོ་འདོགས་པའི་
རྟོག་པ་འཇུག་པས། བདའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཀུན་

@012A ༄། རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། འདི་ཡང་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་ལུགས་གཉིས་སུ། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པར་བཤད་ལ། དོན་ནི་སྒྲོ་བཏགས་འཛིན་བས་
ཀུན་རྩོམ་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འདིས་རྩེས་སུ་དཔོག་བས་བྱེད་པས་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། རྩེས་སུ་དཔག་པར་རྟོག་པ་དང་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ནི། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩེས་དཔག་གོ། །རང་འགྲེལ་
དུ། འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་

འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་སྒྲ་མ་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་ཕྱི་མ་རྟགས་ཅན་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བཤད་དོ། །འདས་པའི་དོན་བྲན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་མི་ཤེས་པ་ནི་
རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྩོགས་

བའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལོགས་སུ་བཀར་ཏེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཉིས་སུ་བྱ་བ་ན། སྒྲར་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་ །སྒྱིར་
བཏང་གི་ཆོག་ཏུ་རྟགས་ནས། མ་འབྲུལ་བ་མངོན་

སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷག་མར་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དེར་མ་ཟད་རབ་རིབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་
སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ངོ། །རྟོག་མེད་འབྱུང་པ་མངོན་སུམ་

ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ན། མངོན་སུམ་ལ་མ་འབྱུང་དགོས་པར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་ལས་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་ངོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན། རྣམ་འབྲེལ་དུ།
རྟོག་གོ་བའི་འཛིན་སྒྲུངས་ལ་གསུམ་དུ་བསྟུས་པའི་

@012B དགོས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་། དབང་པོ་དང་དོན་ཤུད་ཨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མེད་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མགོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ།
བདའི་རྟོན་ཅན་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་། ཚུད་

གཞི་དང་། ཕྱི་མ་མཚན་གཞི་དོན་ཚན་གཅིག་དུ་བསྟུས་ནས་མཐུན་དཔེར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཆོག་ལ། འགྲོལ་བཤད་མཁན་པོ་སྟོབ་དཔོན་
རྒྱལ་དབང་སྟོས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དང་པོར་འཇུག་པར་

བྱེད་ཅིང་། བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱུ་བ་མ་ཚང་བ་སྐྱུ་ཤད་འཇག་སྒྲིང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་
མོད། མིག་སེར་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་མིག་ཅན་ལ་

དྲུང་སེར་པོར་སྒྲུང་བ་དང་། བྱུ་དང་བཞོན་པའི་དབང་གིས་ལྗོན་ཤིང་འགོ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སོགས་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་མིན་ལ།
འདོད་པའི་དོན་དྲུང་དང་། ལྗོན་ཤིང་སོགས་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པས་ཚད་

མ་ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་ཆོག་ནི། དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་ཤེས་པ་ཀྱན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་
མཆོན་ནས་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། རྟོན་མེད་དེ། ཆོག་རྣམས་

ནི་ངེས་བབྱུང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པས། རབ་རིབ་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་གང་ལ་བསྐྱུ་བ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པས། ཁ་དོག་སེར་པོ་དང་། ལྗོན་ཤིང་འགོ་བ་ལ་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དྲུང་དང་། ལྗོན་ཤིང་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་

@013A ༄། །སྒྲུང་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པོས། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དང་། གང་ལ་བསྟུ་བའི་ཆེད་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་མཆོན་པ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་ཟེར། རྒྱལ་སྤྱ་བདུན་བ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་
མཆོག་ནི། ཡུལ་དང་། དུས་དང་རྣམ་པ་ལ་འབྲུལ་

པ་། ཆ་གང་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་བར་བཞེད་དེ། དུང་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་དུང་གི་ཆ་གང་ལ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་རྟོགས་མེད་པའི་ཤུགས་རྟོགས་མི་
རུང་བས། སེར་པོ་སྒྲུང་བ་མ་གཏོགས་དུང་གི་ཆ་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་

མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་དཀར་པོ་མི་སྒྲུང་ཡང་། དུང་གི་དབྱིབས་སྒྲུང་བས་སོ་ཞེ་ན། དུང་གི་དབྱིབས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། སེར་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས།
དེའི་ཁ་དོག་མི་སྒྲུང་བར་དབྱིབས་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ་རིགས་

བའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀོ། །དུང་ཐོབ་པ་ཡང་དུང་གི་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱ་མ་དོན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལྷོན་ཤིང་འགོ་སྒྲུང་ལ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །སྟོའི་བྱ་ཀུན་ཀོར་བྱའི་འོད་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཆོ།

དེ་ན་ནོར་བུ་འབྲུག་གོ་སྐྱམ་པ་ནི་ཡུལ་སྤངས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤངས་པ་ཡིན་པས། ལྷོ་དེ་ནོར་བུའི་ཆ་གང་ལ་ཡང་ཚད་མར་མི་རུང་བས་ཆག་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་སོང་བ་མིན་ཞིང་
གི་ཆ་གཞན་ལ་ཚོད་མར་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རིག་པར་དཀའ་མོད། འདྲིན་སྤྱད་དམ་པ་རྣམས་ལུགས་སྤྱི་མ་འཐད་པར་བཞེད་བས། སྤྱི་མ་ལྟར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཉོག་
བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་

@013B བཞག་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་པས། ལུགས་དེ་ལ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་མངོན་སུམ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲུལ་རྒྱ་གཞི་གང་གིས་ཀྱང་མ་
སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་པའི་དོན་ལ་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་། སྡོ་འཛིན་དབང་

ཤེས་ལྟ་བུ་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་དག་གིས་མ་སྤྱད་པར་འདོད་པས། དོན་སེམས་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཐའ་མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་བས་བག་ཆགས་གཏན་
བྱུང་གི་ཤེས་པ་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་དག་གིས་མ་སྤྱད་པར་འདོད་ཀྱང་།

ཤས་པ་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་པས་བྱལ་པ་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་ཀྱི། སེམས་ཅམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བག་ཆགས་གཏན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས། མདོན་སུམ་དུ་རྣམ་ངེས་
སོགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ཡང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་

བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཉིས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚད་
འབྲས་སྒྲིར་བཤད་པ་དང་། ཕྱིའི་སྒྲིམ་ཆེད་ལྔ་གཞུང་བྱར་

བྱས་པའི་ཆོ། དོན་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་རང་བཞིན་འབྲས་བུར་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། ཚད་འབྲས་བཤད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། རང་སྡེ་
ཁ་ཅིག་དང་། གཞན་སྡེ་དག་ཚད་འབྲས་རྩིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་

པ་དགག་པ་དང་། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྒྲུབ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ངེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པའི་མཚན་གཞི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
བྱད་པར་གྱི་གཞི་མ་ངེས་པར་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ངེས་པ་

@014A ཨྲ། །མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
སྒོ་ནས་འཛོག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་རྣམ་

པ་ཤར་བ་དང་། མ་ཤར་བ་ལ་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིག་པ་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་དུ། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་
བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་ཚུལ་གཉིས་དང་། རང་རིག་སྒྲ་བ་པའི་

རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་གང་སྒྲ་བ་པར་བྱེད་པ་དེ་དེའི་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཚད་
མས་འབྲས་བུ་འཛོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི།

བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཚད་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་
པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མ་དང་། དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་

མ་དེཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དབང་འབྱུང་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཞམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་འབྱུང་ལ་གཞན་དུ་འབྱུང་ངོ། །དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་། ཚད་མར་བཞག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དོན་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དེཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་

ཤར་བའི་སློན་ས་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། ཚད་མར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་། ཡུལ་ཐག་ཉི་རིང་དང་།
ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་རུང་གི་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་

@014B པའི་བྱུང་པར་རུང་བཅད་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་མཐོང་ལ་སྐྱ་མ་ཐོས་པ་དང་། སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པ་སོགས། དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མཆོད་པར་བཞག་
མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མེད་ན། རྟེན་

བཅས་གྱི་དབང་པོ་དང་། དབང་དོན་ཕྱད་པ་དང་། དོན་ལ་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་དང་། བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཁས་སྐྱངས་མི་རྒྱས་པས། དེ་
དག་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱུང་གཟུགས་དང་

འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། སའི་གཟུགས་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་འབྲས་བྱར་འཛོག་པའི་ཆོ་ནི།
དཔེར་ན། སྟོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པོའི་གྲུབ་

སྟེ་རྗེས་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་། དེ་དག་ཏྟིག་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ། འཛིན་རྣམ་གྱི་ངེས་པ་
གསར་དུ་འབྲེན་ཅུས་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་ཆ་དེ་ཉིད། དབང་མངོན་

གྱིས་གསར་དུ་ཏྟིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། སྤྱ་བའི་མི་ཏྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་། དེ་ཏྟིགས་པར་བཞག་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་
པོ་གཞལ་བྱ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྟོན་ས་སྟོན་པོ་

ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་ཚད་མ་སྟོན་པོ་ཏྟིགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱའོ། །རྣམ་གཞག་འདི་གཙོ་བོར་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་ཅིང་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་འདོད་པས། འོག་མ་འདི་ལ་འཕྲོས་
པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་གཟུགས་དང་སྒྲུལ་

@015A ༄། །སོགས་པ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཆོན་འང་མྱེ་དོན་ཁས་སྦངས་ཀྱང་རུང་མ་སྦངས་ཀྱང་རུང་། རང་རིག་འབྲས་བྱར་རིགས་པ་ཁོན་སྟེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེའི་ངོ་བོ་
སེམས་བ་དང་། གཏུང་བར་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཉམས་སུ་

སྟོང་བ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་རྣམ་གྱི་དེ་ལྟར་མ་སྟོང་བར། དོན་འདོད་མི་འདོད་དུ་བཞག་མི་རྣམས་པའི་མྱེར་རོ། །རང་འགྲེལ་
དུ། ཤེས་པ་ནི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ལས་སྦྱེས་ཏེ་རང་གི་སྒྲུང་བ་དང་

ཡུལ་སྒྲུང་བའོ། །སྒྲུང་བ་དེ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས། སྒྲ་མ་སེམས་གཏུང་གི་ངོ་བོར་
འཛིན་རྣམ་གྱི་སྟོང་བའི་དབང་གིས། ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་འཛོག་པས་

རང་རིག་འབྲས་བྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྦྱོས་པར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་འདོད་མི་འདོད་དུ་གྱུབ་ན། དབང་གཉིན་གང་གིས་བཞག་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། །རང་རིག་འབྲས་བྱུ་ཡིན་ན།

འཛིན་ལྷ་ཆད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་སྟོན་པོའི་སྤང་བ་ཉིད་དེ། སྟོན་པོ་དངོས་སྤྱོད་གས་པ་འདིའི་འཛོག་བྱེད་ཆད་མར་རིགས་ཏེ།
སྟོན་པོའི་ལྷ་པ་ཤར་བའི་ཆད་མ་དེ་ཡིས་སྟོན་པོ་དངོས་

སྤྱ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མས་དོན་རྟོགས་པའི་འབྲས་བྱུང་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྟོན་པོའི་ལྷ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་
ནས། སྟོན་པོ་རྟོགས་པར་འཛོག་པས་སྟོན་པོ་རིག་པ་

@015B འབྲས་བྱར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་ལ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་ནི་ལྷ་པ་ངེས་ལས། རང་བཞིན་སེམས་པ་ཡིན་ན་ནི། །དོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཅིས་བཤད་པ་ལྟར་
སྟོན་པོ་དང་སྟོར་སྤང་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་། རང་བཞིན་སེམས་

བའི་དབང་དུ་བ་ཡས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྟོན་པའི་ཆད་མས་དེ་ལྟར་ངེས་ལྷ་པ་འི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་རོལ་དོན་ཁས་ལེན་པ་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་འཛིན་ལྷ་པ་གཟུང་ལྷ་པ་ཇི་ལྟར་
སྟོང་བའི་དབང་གིས་དོན་སྟོང་བར་བཞག་དགོས་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཇི་སྟོན་

བཤད་པའི་གཞི་དབར་འགྱུར་བས། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གཞག་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་སྦྱ་བ་དང་། ཡང་སེམས་ཙམ་པས་སྤྱི་ཚེ་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པ་
ནི། ལུ་ཙམ་སྦྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ་རང་གི་བདག་ཉིད་

དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་དངོས་སུ་ཉོགས་པ་འབྲས་བྱའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒོ་དང་།
ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀས་གཞལ་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་སྡེ་

པ་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ལ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱས་པ་གང་གི་ཆོ། གཞུང་བའི་སྤྱང་བ་དེ་ཡང་ཞལ་བྱ་དང་། ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་འཛིན་རྣམ་དང་རྣམ་རིག་སྟེ།
རང་རིག་གོ། དེ་ཡང་འདི་རིག་པར་བྱ་བས་ན། རང་རིག་ཅེས་ལས་སུ་གྱུར་

པ་དེ་རིག་པའི་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་། དེས་རིག་པར་བྱེད་པ་ཚད་མའི། །རྣམ་གཞག་དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མོད་གྱི། འདིར་ནི་ཤེས་པ་རང་རང་གི་།བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོའི་རྣམ་
པ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་སོ། །ཚད་མ་དང་འབྲས་^{@016A} ༡༡། །བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དེ་གསུམ་རྩེས་ཐ་དད་དུ་ཨ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་འཛིན་རིག་པ་
གསུམ་ག་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྩེས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཚེ་གྱི་དོན་མེད་ན། དབང་མངོན་ཚད་འབྲས་སུ་ཇི་

ལྟར་འཐད་ཅེན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བྱ་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འཕྲུལ་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
ཐ་སྐྱད་པའི་ཆོད་མ་དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་གཞག་ངེས་པར་

ཁས་བླངས་ཉུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱན་པས་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། རགས་པར་སྒྲུང་བ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་ལ། རྣམ་བདེན་པས་དོན་དུ་སྒྲུང་
བའི་ཆ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་རགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་མ་རིག་

པས་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣམ་བདེན་རྒྱན་ཅོད་པའི་གཞི་ནི། རགས་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་འཁལ་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏེ། གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་
གཉིས། སློ་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་དང་། རང་རིག་

བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཤེས་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྒྱལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་། དུས་ཕྱིར་བྱན་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ཤེས་པ་སྡེར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དེའི་ཤེས་

པ། དེ་དྲན་པའི་དན་ཤེས་དེས་ཡུལ་ཤེས་ད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་བྱས་ནས་དྲན་པའི་དབྱེ་བས་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་སྒོ་ནི། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ།
རང་གི་སྡེ་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་སོགས་དང་། གཞན་སྡེ་སྡོད་པ་

@016B པ་སོགས་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པས། དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་བའི་ཞེས་འགྱུར་བ་དང་
མཐུན་པར་དབང་ཤེས་དང་དེ་དྲན་པའི་དན་ཤེས་དང་པོ་མི་འདྲ་བྲག་ཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལས།

སྒོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་འཆད་པ་ནི་དེའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྒོ་བ་དཔོན་ཤྲུ་སྒོས། ལས་དབྱེ་བའི་བསྐྱབ་བྱས་པ་ལ་དགོས་སུ་དགག་པ་མཛད་ནས། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཤེས་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དྲན་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་བྱེ་བྲག་ལས་

ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་ཀྱང་། བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་དྲན་ན་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་དགོས་
པས། ཤེས་པ་སྡེ་ཕྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དབྱེ་མི་རུང་བར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་རིག་ལ། སེར་བོ་མ་རིག་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་སྟོས་ཏེ། འདྲ་མི་འདྲ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་
ཤེས་དང་། དྲན་ཤེས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་

ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གཟུང་ནམ་རེ་རེས་སྟག་པའོ། །སྐྱབ་ཚུལ་འདི་མ་ཤེས་ན། སྡེ་བདུན་གྱི་རིགས་པའི་གཞི་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་རང་རིག་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་

ཅམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་དང་སེར་བོ་གཉིས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་དུས་ཕྱིས་མི་འདྲ་བར་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གྱི་
ནམ་པ་མེད་ན་དེ་འདྲ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱད་པར་བཞག་མི་རུས་ཏེ།

@017A ༄༄༅། །འཛིན་ནམ་ལ་ནམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ས་དབྱེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ན། དངོས་སུ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དང་ནི་ཤྱགས་ལ་
རང་རིག་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་བའི་ནམ་པ་འཛིན་ནམ་གྱིས་

ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བར་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཡུལ་
དམིགས་པ་ད་དེ། མ་དམིགས་ན་ཡུལ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་

རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཉམས་སྤྱོད་རྣམ་ངེས་དེ་ཡང་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བདག་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཨ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན། གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་

ལ། རང་གིས་སྤྱོད་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་དེ་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དྲན་པ་དོན་པ་དོན་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ཀྱན་
ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་

སྤྱོད་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་རྒྱུད་དགོས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྤྲུལ་མ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པར་སྤྱི་མ་གཞན་གྱིས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
པ་སྤྱི་མ་དེ་ལའང་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་དགོས་ཏེ། དྲན་པ་སྟེ་དྲན་པ་

མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་གཞུགས་ཏོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞུགས་འཛིན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པས། གཞུང་འཛིན་དམིགས་བྱེད་ཐུག་མེད་
དུ་རྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ཡུལ་གཞན་

@017B ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། ཤིན་དུ་ཉེལ་བར་མེད་པའི་རང་གི་
དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་

གྱི་དོན་ཏོགས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རང་རིག་དང་མངོན་སུམ་ཏོག་པ་མེད་པ་ངེས་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྲང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། དུན་པ་ལས་གྲང་བདག་རིག་
བྱུང་ཅེས་སོགས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

ཙོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྤེས་བཏགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཙོད་སྐྱབ་ན་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉིན་གྱི་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཙོད་སྐྱབ་གྱི་དོན་ཏོགས་

ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཚེ་ད་སྐབ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ཚད་མར་གཟུང་ནས། སྟོབ་དཔོན་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་དག་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་
ཡིན་གྱི། ཚེ་ད་སྐབ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། སྟོབ་

དཔོན་གྱི་དེ་ནས་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྟིང་པོ་མེད་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
སོགས་གསུང་མི་རིགས་ལ། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དང་

ལྟག་ཚེད་དང་དེའི་ལན་ཚེ་ད་སྐབ་ལས་ཅ་ཤས་སུ་གསུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཚེ་ད་སྐབ་ལས་གཞན་དུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆ་ཤས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཚེ་ད་སྐབ་གྱི་དོན་ལ་
ཆ་ཤས་བྱེན་ས་ཁ་ཅིག་སྟོན་མེད་ཡིན་ཡང་པལ་ཆེར་དེ་སྟོབ་དཔོན་

@018A ༄༄༅། །གྱི་རང་ལུགས་ལ་སྟོན་དང་བཅས་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན། དེས་ན་སྟོགས་གྱི་གྲང་པོ་ཁོ་བོས་ཚེ་ད་སྐབ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ། ཉེས་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་བ་
སྟེ། བརྟགས་པ་ན་སྟོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་

དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འབྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཡིན་གྱི།
ཕྱིས་སློབ་བར་བྱུང་པ་ན། དེ་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེས་

སོ། །སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་བཞེད་པར་མངོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་མཛད་དམ་མ་མཛད་སྐུམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་དོན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དགོད་པ་དང་། དེ་བརྟགས་ལ་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་སློན་ས་ཉ་སྒྲིད་འདོགས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་གཞན་ལས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཤེས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་བསལ་ཏེ། ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དདུལ་གྱི་སློན་ས་ཐ་སྒྲིད་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཉ་ཕྱིས་ཁོན་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་
བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ཡང་བསལ་ཏེ། བུམ་པའི་སློ་

ནས་ཐ་སྐད་བྱེད་ཀྱང་དེ་རྗེས་སུ་མེད་པས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་མེ་ལྔ་ན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཏེ། མེ་དུའི་འགྲེལ་པ་ངེས་པ་ལས་ཀྱང་
བྱུང་གི། །མེ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

@018B ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ལ་མངོན་སུ་མ་དུ་སོང་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ལ་
མངོན་སུ་མ་དུ་བཞག་པའི་དོན་གྱི་སྒྲས་རྒྱུན་ཀྱན་བརྗོད་པ་དགག་པ་དང་། དམིགས་

རྒྱུན་འབའ་ཞིག་བརྗོད་ན་མཚན་ཉིད་བྱབ་ཆེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར། དོན་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲས་རྒྱུན་
ཀྱན་བརྗོད་ན་ནི། མངོན་སུ་མ་དེ་དམིགས་རྒྱུན་འབའ་ཞིག་པའི་སྒྲོ་

ནས་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུ་མ་གང་དེ་དམིགས་རྒྱུན་འབའ་ཤིག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་དེར་ཐལ། གཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
རྣམས། ཞེས་བྱུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་

སེམས་བྱང་རྣམས་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་དམིགས་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་བརྗོད་པས་རྟ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དོན་དེ་ཤེས་པའི་སྐྱས་
དམིགས་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ན་ཡང་། དམིགས་རྒྱུ་ཁོ་ན་

ཀུན་གྱིས་སྐྱས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་ཐ་མེད་དེ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །ཚེ་ད་སྐབ་མཁན་པོས་དོན་སྐྱེ་དམིགས་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་བསྟན་
པར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་། རྒྱུ་བཞི་པོ་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་

ལས་ཕྱིར་དམིགས་རྒྱུ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས། མཐའ་བཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེ་ལྟར་བཀག་པའོ། །དམིགས་པའི་ཞེས་པ་གང་མ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་རྟ་ཅང་ཐལ་བའི་

@019A ༄༄༅། །སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་བྱབ་ཆེས་ཏེ་གཟུགས་བྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རོ་སྐྱར་བ་འདོད་པ་དང་ལ་མི་ལྡན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་བྲན་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་འང་ཆོས་ཅན།
གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་སྐྱེས་ཤིང་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་

སྒྲིབ་འདོགས་པས། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལས་སྒྲིབ་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་འདི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་རྒྱ་དེ་དག།

ལས་སྒྲིབ་ཀྱང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། མེ་ལ་དམིགས་ཤིང་དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་དང་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྒྲིབ་བྱེད་པས། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །

གཟུགས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་སྒྲ་ལོགས་ན་མེད་པས། སྒྲིབ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དངོས་སུ་མི་སྒྲིབ་ཀྱང་། བརྒྱད་ནས་བསྒྲིབ་པས་མཚན་ཉིད་བྱབ་ཆེས་པའི་

སྒྲོན་སེན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་འདོད་པ་དེ་ལ། ཡང་སྒྲིབ་པ་དོན་དེ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་

ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་པ་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། འོན་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་ཡང་། དོན་དེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་ས། དན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན། དང་
པོ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བདེད་པ་མཐུན་པར་གཞུགས་དབང་

@019B ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྐྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྒྲུང་ལ། རགས་པ་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
ཐལ། ལྷ་པོ་རྟུལ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས་སྒྲངས། བསགས་

བ་དང་ཚོགས་པ་རྗེས་སུ་མེད་པས། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ངོར་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་མཐུན་པར་དམིགས་སྐྱེད་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དམིགས་སྐྱེད་གྲིས་མཚན་
ཉིད་མ་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་རགས་པ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་དམ་དུ་རྟུལ་ཕྱ་རབ་སོ་སོ་བ་རྣམས་དམིགས་པའི་

སྐྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟུལ་ཕྱ་རབ་སོ་སོ་བ་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེའི་སྒྲོན་ས་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །ཞ་མའི་འགྱུར་ལས།
སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལྷ་རྣམས་སོ། །ཞེས་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་རྟུལ་

སྤྲུལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་སྤྲུལ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྤྲུལ་དུ་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འང་
འགྲེལ་དུ་དམིགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་

བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པའི་ཆར་འགྱུར་རེ་ཞེས་

བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཤེས་

པ། གྲུའི་ཤེས་པ། ཞེས་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྐད་པོན་པ་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞིན།

ཁྱེད་རྣམས་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་རྒྱུར་ཡོད་པ་དང་མ་སྟན་པར་ཐ་

@010A ༄། རྒྱད་ཏུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འདི་ཡང་། དབང་ཤེས་གྱི་གཞུང་དོར་ཆ་བཅས་སུ་མེད་པར་རྟལ་སེལ་བྱར་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་ལ། བ་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་བཤེས་ནའི་ཕྱིར།

འདི་དག་ནི་ཚོད་སྐབ་མཁན་པོས་རྟུལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིལ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ལ། ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་བ་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པས། ཚོད་སྐབ་

སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་དག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དག་པ་དང་། སེར་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་དག་པ་དང་། དཔྱེད་
པ་པའི་ལྷགས་དག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་

དེ་དག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཀླང་མིག་པའི་རྗེས་འབྲང་རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། སྤྲ་དང་། ལྷ་དང་། མིག་དང་། བགས་པ་དང་། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། གྲི་ལ་སོགས་པའི་དོན་
ཕྱད་པ་ནི། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་སྟེ། འབྲེལ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་

འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ། ཡང་ལག་ཅང་ཡི་བྱམ་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་དང་སྦྱོར་བ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་
དང་། གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ལ་འདུས་བ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་

ལ་འདྲ་འབྲེལ་གྲུབ་པའོ། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སྟོགས་བུམ་གདོང་དང་། སྒྲིབ་བའི་བྱ་དཔར་དང་། བྱ་དཔར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས། དངོས་འབྲེལ་གཉིས་དང་། རྒྱུད་འབྲེལ་བཞི་འོ། །རྣམ་བའི་དབང་པོ་སྒྲིབ་དང་འདྲ་འབྲེལ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁས་རྟག་བྱུང་ཏུ་ཡོད་པས་རྣ་བའི་

@020B དབང་པོའི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་ལ་ཡང་འདྲ་ཞིང་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་འདྲ་བས་སོ། །བདག་ནི་ཡིད་དང་སྒྲུབ་བས་རྫས་སྒྲུ་འདོད་ལ། དབང་དོན་ཕྱད་པས་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་
སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བསལ་ལོ། །ཕྱད་པ་དེ་ལས་སྒྲུས་པའི་ཤེས་པས་བེམ་བེས་བསྐྱས་པའི་

བདེ་སོགས་བསལ་ཞིང་རྟགས་གྱི་སྒྲོན་ས་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས། ཐ་སྙད་བྱ་བ་མིན་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་འདིའོ་ཞེས་ཞེན་པའི་བདག་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་མོ་
ཞེས་ཟེར་རྟོ། །འབྲུལ་པ་མེད་པས་མིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱར་འཛིན་སོགས་པས་ལ་ཏེ། དབང་

ཤེས་ཡིན་ཡང་འབྲུལ་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་དོན་ཕྱད་
པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་དང་། འབྲུལ་པ་དང་། ཞེན་པའི་བདག་

ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས། དབང་དོན་ཕྱད་པར་བྱབ་ཟིན་ནས། མཚན་ཉིད་ལྷག་མ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། རེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི། ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་ཕྱད་པར་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དྲང་ང་

ཡང་། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པར་བྱབ་ཟིན་པ་ལ་བྱུང་པར་ལྷག་མ་རྣམས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དབང་དོན་ཕྱད་པས་བསལ་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སེལ་བ་ལ་མ་འབྲུལ་པ་དགོས་པ་མེད་ལ། ཡང་མ་འབྲུལ་

བས་ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲུང་བསལ་ཟིན་པས། དེ་སེལ་བ་ལ་ལོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཀླང་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཞ་མའི་ཕྱི་བའི་འབྱར་ལ་མ་བྱུང་ཡང་། འབྲེལ་པའི་དོན་ལ་སྒྲོད་ན་རྩ་ཆོག་
དུ་མངོན་ནོ། །ཀླང་པ་སྤྲུལ་གཉིས་གྱི་དོན་བསྟུས་ན། ཇི་སྐད་བཤད་@021A ༄༄༅། །བའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
པར་བྱབ་ཟིན་ནས། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་བཅད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་

བྱབ་པ་དང་། དབང་པོ་ལྡེའི་གུངས་ངེས་མི་འཐད་པ་དང་། ཚད་འབྲས་རྒྱས་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲ་ལྟེ་ལུས་
གསུམ་གྱིས་དབང་པོས་དང་འཕྲད་ནས་འཛིན་ཡང་། མིག་

དང་ན་བའི་དབང་པོས་བར་དང་བཅས་པའི་དོན་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་བྱང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་སྒྲིམ་ཉིས་པ་འོག་མ་སྟུང་
པའོ། །དབང་པོ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཤེས་པས་དབང་པོ་ལས་བོད་ཆོད་

ལྷག་མཁའ་འཛིན་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་སྒྲ་མ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིགས་པ་ཅན་པས་སྒྲའི་དབང་པོ་ལས་བོད་ཆོད་ལྷག་པའི་བྱི་འཛིན་པར་འདོད་པས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དོན་དང་ཕྱད་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིག་དང་ན་བའི་དབང་

པོ་གཉིས་དབང་རྟན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱང་ན་སྟོན་འཛིན་པས་བར་དང་བཅས་དང་། བོད་ཆོད་ལྷག་པ་འཛིན་པ་འཐོད་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཉིས་དབང་རྟེན་ལས་ཕྱིར་མི་འཐོ་ཞིང་། འཕྲོས་ནས་ཡུལ་
འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་རྟེན་གཉིས་པར་ཆོད་འཐུག།

པོས་བསྐྱེབས་གྱང་། རྒྱུ་རིང་པོའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་འཛིན་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གཉིས་ཕྱིར་འཕྲོ་བྱ་ཆུག་ནའང་གཟུགས་དང་སྒྲའི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་
རྟུས་པ་ན། ཡན་པར་ཐལ། རང་གི་རྟེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

@021B དབང་ཉིན་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཤིང་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་འཛིན་པ་ཁས་སྐྱབས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇལ་བའི་

མངོན་སུམ་ལ་བྲོད་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྐྱས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། བདེ་སོགས་འཇལ་བའི་
མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་བྲོད་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་

ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྔ་ལས་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བདག་སྤྱད་པ་ལས་སྐྱིས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་ཡིད་ཀྱི་
དབང་པོ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་བང་པོ་ཡང་འཐོབ་པོ་ཞེ་ན། ཞེས་ལྟན་སྒྲ་

ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་གྱི་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་གཞུབ་ལུགས་ལས་བྱ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚད་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྒྱིར་བལྟན་པ་དང་བྱ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་དོན་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེ་ན་

ཅིང་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་རྩལ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། རྩལ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཛོག་བྱེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་འཛོན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་པ་བྱེད་པར་ཅན་རྩལ་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུར་སྒྲིབ་
འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་སོགས་བྱེད་ཆོས་འཇལ་བ་ཚད་མ་དང་རྩལ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱེད་པར་འཇལ་བ་འབྲས་བུར་འདོད་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཚད་མ་དེ་བྱེད་པར་

@022A ༄། །ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་། འབྲས་བུ་དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་གཞི་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཚད་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཇུག་པའི་
ཡུལ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རེས་

སེང་ལྷེང་གི་ཡུལ་བཅད་ཅིང་རྟེན་པས་པ་ལ་ཤ་ཆད་པ་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པ་བཞིན་དེ་ལ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་འབྲས་བུར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་
གཉིས་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པ་ན། རང་ཉིད་གཟུང་བྱ་དང་འཛོན་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བུ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། ཚད་འབྲས་རྩལ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་འཐད་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལེ་ལྟ་ན་བྱུང་པར་དུ་བྱ་བ་རྫས་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་འང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་འང་། དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་ཁས་མི་ལན་ཅིང་། ཚད་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་
པའི་ལྷགས་ལ། རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་

འཐད་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་མཐའ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་ཅན་པའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་ནི་གཞལ་བྱ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། སྒར་ཡོད་གྱི་མ་
རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལོག་པ་འབྲས་

བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཀྱན་ལ་མ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒར་ཡོད་ལོག་བར་བྱེད་པའི་ངེས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་སྒར་མེད་ཀྱང་ཡིད་གྱི་བརྒྱས་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གཞལ་
བྱར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་སྒར་ཡོད་དུ་

@022B རྒྱག་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་སོགས་ལོག་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཚད་མའི་འབྲས་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པས་གཞལ་བྱ་མི་འཇལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། གང་

འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་རྒྱས་ལས་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་བདག་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་པ་
ནི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིག་པ་ཅན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་

འབྲེལ་གཉིས། བརྒྱད་འབྲེལ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དང་དོན་དུ་སྤང་པ་ཙམ་བར་ཁས་ལེན་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བདག་
དང་ཡིད་དུ་སྤང་པ་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །ཚད་མ་དེ་ལས་གང་གྲུབ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།

བུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བུམ་པའོ་སྟུམ་པ་དང་གཟུགས་སོ་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་ཚད་མ་གཞན་མངོན་སུམ་དང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སོ། །དེ་ཡང་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་འདིའོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་།

ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་ཁོ་ནར་འདོད་པའོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། དབང་དོན་དང་སྤང་པའི་མ་བདག་དང་ཡིད་སྤང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་དབང་གིས་འདི་བུམ་པའོ་
སྟུམ་བའི་རྒྱས་ངེས་པ་དང་། སྤྱི་པའོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ཚད་མའི་

འབྲས་བུར་འདོད་ལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་དེ་བྱམ་པའི་གཞུགས་ངེ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཀྱན་གྱི་རྩལ་སྲུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་བསྟན་པ་
དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྦྱེས་

@023A ལྷ། །བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། བྱོད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ཤེས་པ་དག་ལས་གྲུབ་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དག་གོ་
ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། མངོན་སུམ་དོན་ལ་ལྟ་བ་

ཅམ་ཡིན་པས། རྟོག་ཅིང་སྟོད་པ་མི་སྟོད་ལ་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ནི་བརྟགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་དབང་དང་བྱམ་པའི་གཞུགས་ཕྱད་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། བྱམ་པའི་
རྩལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱད་པས་མིག་ཤེས་གྱིས་བྱམ་པའི་གཞུགས་ཁོ་ན་

རྟོགས་ལ། ངེ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པ་འགལ་ཏེ། བྱམ་པའི་ཆོས་ཀྱན་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱད་ཆོས་འབྲེལ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་ཡིད་ཕྱད་པ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་
ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་འགལ་བ་མི་

འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚད་འབྲས་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། ཉ་ཅིང་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅིས་པའི་སྒྱི་ཆེན་པོ་དང་
བུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྱི་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བའི་བྱད་པར་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་

ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་འཛིན་པ་དང་། རྫས་བུམ་པ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་སོགས་དང་། ལས་འགྲོ་བ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་འདིའོ་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་
སྒྱུར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་

དཀར་པོའི་ཞེས་སོགས་བྱད་པར་རྣམས་དང་བྱད་གཞི་རྫས་སྒྱུར་བ་མི་བྱ་སྟེ། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྒྱུར་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇིས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་ལ་བལྟ་བའི་དོན་ཅན་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་

@023B སྒྱུར་ནས་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུན་དྲི་མངར་ཆོ་སྒྲུམ་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདིའོ་སྒྲུམ་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། འདོད་མི་རིག་སྒྱུར་ཐལ།
དྲི་རོ་གཉིས་དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཅིག་མ་ཡིན་པ་དུ་མར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡང་གཞུང་དོན་ཡིན། དེ་རོ་སོགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་དེ་
རོ་སོགས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་

མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་སོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད། དེ་དག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་གཅིག་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། གཞུགས་དེ་

སོགས་དུ་མར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ཡང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ཡང་མཐོང་བས་གཞུགས་

སོགས་གཅིག་དང་། རྣམ་དུ་མར་མི་འགྱུར་རོ་ཞིན། དབང་ཤེས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་རྣམས་གཅིག་ཀོན་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་གཞུགས་སོ་སྟོམ་པ་དང་བུམ་པའི་དྲིའོ་
སྟོམ་པ་སོགས་དབང་པོའི་སྟོ་ལས་དབང་ཤེས་གཞན་གྱི་གཞུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་

དང་དབང་ཤེས་གཞན་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་དགང་པོ་
གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ངྷི་སོགས་དབང་པོ་

@024A ཨཱ། །གཅིག་གིས་འཛིན་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པས་དབང་པོ་གཅིག་གིས་འཛིན་མི་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་གཅིག་
གིས་སྟོ་སེར་སོགས་རང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིན་རྣམ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཀྱན་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། ངྷི་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་རེག་བྱའི་རྗེས་འཛིན། རེག་བྱ་འཛིན་པས་ཀྱང་ངྷིའི་རྗེས་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་མེད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་

གཟུགས་ཉིད་ལ། རེག་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ངེས་པས། ཡུལ་ཀྱན་དབང་པོ་ཀྱན་གྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འོ་ན་མིག་ཤེས་དང་། རེག་བྱ་འཛིན་པ་དག་གིས་
རྗེས་དང་བྱངས་དང་། ལས་ལ་སོགས་པར་མི་འཛིན་

པར་ཐལ། རྩམ་དང་གྲངས་དང་ལས་ལ་སོགས་ལ་གཟུགས་ཉིད་དང་རིག་བྱ་ཉིད་ཡོད་ཨ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གང་ལ་གཟུགས་ཉིད་དངོས་སུ་འདུ་
འབྲེལ་གྲུབ་པ་དེ་མིག་གིས་ངེས་པར་འཛིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་

ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྩམ་ལ་གཟུགས་ཡིད་ལ་སོགས་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆོ་རྩམ་འཛིན་པར་མ་ངེས་ཤིང་གཟུགས་ལ་སྒྲིག་གི་དབང་པོ་
འཇུག་པའི་ཆོ། རིག་བྱ་མེད་པར་གཟུང་ནས་གཟུགས་ཉིད་ཡོད་པར་མཆོན་པའོ་

ཞེན། དེ་ལྟ་ནའང་མདོ་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དབང་པོ་གཅིག་གིས་མེད་པར་གཟུང་བ་དབང་པོ་གཞན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པར་
མདོ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ནི་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་

@024B འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་འཛིན་པའི་ཆོ་རྩམ་དང་སྦྱར་ནས། ངེས་པར་འཛིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ལན་དགག་
པ་དང་། དེའི་ཡན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་པར་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་མིག་

གིས་མཐོང་ནས། ལུན་བྱང་དུ་བུམ་པའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་པའི་ཆོ། འདི་དི་རིང་གི་བུམ་པ་དམར་པོའོ། །སྒྲུམ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རེག་བྱ་དང་ཁ་དོག་གི་རྩལ་གཉིས་ཀ་སྒོ་གཅིག་གིས་གཟུང་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མོ་བུམ་པའི་

རེག་བྱ་ལ་རེག་ནས། ཉིན་པར་བུམ་པའི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་ཆོ། འདི་ཚན་མོའི་བུམ་པ་རྩལ་པོ་དེའོ་སྒྲུམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །བྱ་པའི་ཁ་དོག་རེག་བྱ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་
གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་གི་རྩལ་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་

མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །འདི་དི་རིང་གི་བུམ་པ་དམར་པོའོ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་ཆས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཁ་དོག་
དང་རེག་བྱ་སྒྲན་ཅིག་རྒྱ་བ་བྲན་པའི་ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་

སུམ་གྱིས་གཟུང་ངོ་སྒྲུམ་པ་ནི་སྒྲོའི་འཕྲུག་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་གི་ངན་པ་ནམས་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བུམ་པ་དམར་པོའོ་སྒྲུམ་པ་ན་རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡུལ་དེ་དབང་པོ་གཅིག་

གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་དེ། བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་མ་གཟུང་བར་བྱད་གཞི་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དབྱུག་པ་དང་། དབྱུག་པ་ཅན་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་
འཛིན་པ་བཞིན་དུ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་

@025A ལྟོ། །དང་རྫས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པར་འདོད་ཅིན། དང་པོ་ནི། རེག་བྱའི་རྫས་དང་། ཁ་དོག་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་སྦྱར་ནས་
འཛིན་ཏེ། རེག་བྱ་དང་ལྡན་པའི་བྱ་པ་འདི་དམར་པོའོ་སྒྲིམ་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་

པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་དང་། བྱད་པ་མ་ངེས་པ་དང་། རེགས་པ་དང་འགལ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྫས་ཉིན་དོན་གཞན་གང་ལ་
བརྟེན་པར་མི་འདོད་པས། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལའང་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་

བསྟན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་འདི་དག་རྫས་དང་ལྡན་ན་སྒྲིམ་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
གཞན་ཡང་བྱད་པ་མ་ངེས་སོ། །ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་དེ་ནི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་

ཡིན་པས་རྒྱལ་གཞན་དུ་བཅོལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩོས་པའི་སྒྲིབ་མཐོང་བས་མིག་གིས་ཁ་དོག་དང་། རིག་བྱ་གཉིས་ཀ་གཟུང་བར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་ཐལ། དབང་པོ་གཅིག་གིས་གཟུང་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་པོ་རིགས་

གཅིག་པ་དུ་མས་གཟུང་བས། དུ་མར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་གིས་གཟུང་བས་གཅིག་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཞེས་གང་བཅོལ་པ་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་དད་ལས་དུ་མར་
སྒྲུབ་པར་བྱ་བར་བཅོལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཐ་དད་པ་དེ་དུ་མ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཅོལ་པ་ཡིན་པ་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱལ་ཐ་དད་དུ་བཞག་དགོས་ན་རྙིང་དགོས་ལ་གཞན་དུ་ན་ཐ་དད་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་
ལས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། ཞ་མ་སང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བའི་འགྱུར་མ་མཐུན་ལ། འགྲེལ་པའི་

@025B འགྱུར་ལྟར་ན། འཛིན་ཏེན་གྱི་སྒྲོ་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་བཟུང་བས་སོར་ངེས་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཚན་གང་ལས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་གོ་
སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྟན་

ན། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ཚད་མ་དང་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་འདིའོ་སྒྲུམ་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། རྫས་ཆ་མེད་གཅིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དང་། གཞུགས་འཛིན་པའི་སྒྲོས་བྲི་རོ་ལ་སོགས་པའི་བྲི་

འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་སྒྲོས་གཞུགས་ཀྱི་རྫས་འཛིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པས། ཉེས་པ་འདི་དག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུགས་ཀྱི་རྫས་དང་བྲི་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་
གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་

གྲིས་རྫོགས་པར་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་བཞག་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་
བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་གཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་སྒྲོང་སེར་སྐྱའི་རྫོགས་སུ་

འབྲང་བ་སེར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་དཔག་ཚད་མར་མ་ཟད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དེ། རྣ་བ་དང་། པགས་པ་དང་། མིག་
དང་ལྗེ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྐྱ་དང་

ཅིག་བྱ་དང་། གཞུགས་དང་རོ་དང་བྱི་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མའོ། །ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་ནི། ཡིད་རྣལ་བཞིན་དང་། རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་
མེད་པར་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་ནི། ཁ་@026A ཨྱེ། །ཅིག་ཡིད་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། གངས་ཅན་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ཡིད་གྱིས་རིག་པའི་དོན་དེ། དབང་པོས་དོན་གཞུང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གྲོས་ཞེན་པར་

འདོད་དོ། དབང་པོ་རྣམས་གྱི་གྱི་འཇུག་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཉི་བ་ན། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་འགྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུན་མེད་པའ། །དང་པོ་ནི། ལྷགས་བསྐྱེདས་པ་ན། མེ་
ལྷགས་རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་ཡང་། རྗེས་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་

བ་བཞིན་དུ། སེམས་དབང་ཅན་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ན། ཡུལ་དང་འབྲེས་པས་ཡུལ་རྣམས་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཡང་། སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བའི་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་ནི།
སེམས་དབང་ཅན་སྒྲོན་མོའི་འོད་ལྟ་བུར་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་

ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཏེ། ཀ་ཅིག་སྤྲ་མ་ཚད་མ་དང་ཕྱི་མ་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་
འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་གི་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་གྱིས་མི་འཛིན་པར་

སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གངས་ཅན་སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
ཁྱབ་ཆུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་

ལྟའི་གངས་ངེས་དགག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འོན་པ་ལ་དབང་པོ་
དགྲ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་མི་ཐོས་པས་སྒྲ་ན་བཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་ལ།

@026B ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་འཕེལ་འགྱིབ་གྱི་བྱད་པར་ལས། སྒྲའི་རིགས་འཛིན་པར་འདོད་པས། སྒྲ་གཅིག་བྱ་ཡང་དབང་པོ་དཔག་རྟུ་མེད་པས་འཛིན་པར་ཐལ། སྒྲ་གཅིག་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ།
ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་འཕེལ་འགྱིབ་གྱི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

འདོད་ན་ངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟར་གངས་ངེས་པ་ཉམས་ཤིང་ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འམ་གྱི་སྒྲས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས། སྒྲའི་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་ཐུག་མེད་རྟུ་མི་འགྱུར་རེ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ནར་

འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དང་རིག་བྱ་རང་བཞིན་གཅིག་པས། རྣ་བའི་དབང་པོས་སྒྲ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་ཡང་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཙམ་ལྔ་ཡོན་ཏན་
གསུམ་གྱི་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ལ་སྒྲའི་བསལ་

བ་རྣམས་ལ། སྒྲའི་རིགས་ཐ་མི་དད་པའི་དབྱིབས་ཡོད་ཀྱང་། རིག་བྱ་སོགས་ལ་མེད་པས་རིགས་མཐུན་ཡུལ་ཁོན་འཛིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་པ་མི་འཛིན་པས་སྒྲོན་མེད་དེ་ཞེན། ཡང་ལས་
དབང་གིས་དབང་པོ་གྲུབ་གྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་འཛིན་པ་མིན་ནམ།

ཅི་སྟར་སྒྲོན་དང་འགྱུར་ཞེན། ཁོ་བོ་ཅག་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ཁྱོད་སྒྲིས་བྱའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་འདོད་པས། དབང་པོ་གཅིག་ཁོན་ས་སྒྲིས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་ན། རང་བཞིན་དབང་པོ་གཅིག་ཁོན་འི་རྣམ་པར་འགྱུར་

ལ། དུ་མ་དགོས་ན་དུ་མའི་རྣམ་པར་འགྱུར་པར་འདོད་པས་སྒྲོན་དེ་འཇུག་པའོ། །དབྱིབས་དབང་པོ་གཉིས་གྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་དང་། རིག་བྱ་འཛིན་པའི་ཤེས་པས་
གཟུགས་དང་། རིག་བྱ་གཟུང་བའི་ཆོ་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་

@027A ཨྲ། །དབྱིབས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིབ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ད་ཙམ་ལྔ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཁོ་ནར་འདོད་ན་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་རྣམས་མཛོན་སྤུམ་དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དབྱིབས་ནི་རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྷེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་དབྱིབས་དུ་མ་ངེས་པར་ཡོད་པར་ཐལ། ཡུལ་དེའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིབས་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་མེད་ན། གསེར་གྱི་སྒྲོགས་དང་། རྩ་
རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་

ལ་གཉིས། དབང་པོའི་འཇུག་པས་རིགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་རིགས་འཛིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རང་
བཞིན་བདེ་སོགས་དབང་པའི་འཇུག་པས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དབང་

པའི་འཇུག་པས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སམ། དབྱིབས་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བའི་འཇུག་པས་པོ་ཐང་གི་སྒྲ་དང་། སྤུའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་
པར་ཐལ། རྣ་བ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཙམ་འཛིན་གྱིས། སྒྲ་

ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིའི་རང་བཞིན་འཛིན་ནའང་ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། སྒྲིའི་རང་བཞིན་དབྱིབས་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སོགས་དང་སྒྲིའི་རང་

བཞིན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་དགག་པ་དང་། བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་པའི་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་གྱི་འཇུག་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་གནས་
སྐབས་དེ་ལས་མ་འདས་ཐར་ཐལ། བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སྐྱར་ནས་འཛིན་བའི་

@027B ཕྱིར། སྒྲིང་སྟོབས་སོགས་སྒྲི་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་པས་སོ་སོར་མི་
འཛིན་ནོལེན། སྒྲི་སོགས་སྒྲིང་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའམ། སྒྲིང་སྟོབས་

སོགས་དེ་ཙམ་ལྡེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་སྟོབས་དང་བདེ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོར་
འདོད་དོ། །བདེ་སོགས་དང་སྒྲི་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་སོ་སོ་ཁོ་ན་གཟུང་བུ་མ་ཡིན་

བར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བདེ་སོགས་སོ་སོར་མི་འཛིན་གྱི་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་ནོལ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བདེ་སོགས་
བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཟུང་བྱ་ལ་

ཐ་མི་དད་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྟ་གཡུལ་མཚུངས་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་དང་བདེ་སོགས་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་
ཐལ་ལོ། །རང་རང་གི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ནོལ་ན། དབྱིབས་

གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ལ་ཡང་། དབྱིངས་ཐ་དད་གྱི་སྒོ་ནས་དུ་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། སེར་སྐྱ་བསྐྱེམ་རྣམས་ནི། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བདེ་

བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་། དེ་ཡང་ཆ་མེད་དུ་འདོད་ལ། སྒོན་གྱི་སེར་སྐྱ་བའི་ལྷགས་ལས་འདས་པར་སྐྱ་བའི་གྲངས་ཅན་གྱི་བྱེད་གཤམ་ཁེའི་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་རང་གི་
རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ལ། རིགས་གཞན་

@028A ཨྲ། །ཡང་ཐ་མི་དད་པ་མ་ཡིན་པས། རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་པོ་གཞན་གྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན། དེ་ཙམ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པས་དབང་
པོ་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དབང་པོ་

གཅིག་ཁོ་ནར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ། རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་པོ་ལ་རང་གི་བྱ་བྲག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དབང་པོ་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །གངས་ཅན་སྤྱི་མ་
འདིས་སྒྲིའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ་ཡང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ཐ་དད་

པར་ཡོད་ལ། རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡང་རྩལ་ཕྱན་ཐ་དད་ཅིང་། སྒྲིའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཆོ་གཙོ་བོ་ཞི་བྱ་ལ། འདུས་ནས་རྣ་བའི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོ་སྒྲ་དང་རྣམ་འགྱུར་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་།

མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ལ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲ་སོགས་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་འདོད་ན།
ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་དང་། སྒྲ་འགལ་ཞིག་གིས་བརྗོད་པས་

དོན་ཚན་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བུ་གཅིག་གི་ཡང་གཙོ་བོར་རྟུལ་པན་སོ་སོར་བྱུག་མེད་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱི་བྱེ་བྲག་དེའི་ངོ་བོས་རིགས་ལས་ཐ་དད་པའི་གཙོ་བོ་
རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱི་རྟུལ་ཕྱར་བ་རྣམས་ན་བའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱར་འགྱུར་ལ། བདེ་བའི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་འདུས་པ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་བདེ་བར་
འགྱུར་ཞིང་། རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་གྱི་གཟུང་བྱ་དང་། འཛིན་བྱེད་

@028B ཏུ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྤྱད་གཏི་མུག་གསུམ་གྱི་རྟུལ་ཕྱན་རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ན་བའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱི་
རྣམ་འགྱུར་གྱི་བསྐྱུས་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གསུམ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཏུ་

མཚོན་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟུལ་པན་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་ཏུ་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེ་གཅིག་བུའི་ངོ་བོར་གྱུ་མཚན་གང་གིས་འགོ་སྟེ། རྒྱན་ལྡན་གསུམ་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་
འཕྲོས་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྒྲོལ་

པ་ནི། གྲེ་བྲག་པ་འདོད་པའི་རྩལ་ཕྱན་གཉིས་ཕྱད་ནས་བརྩམས་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། རྩལ་ཕན་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འཕྲོས་བཞིན་དུ་གཅིག་དུ་འགྱུར་པ་མི་འབད་པར་
ཐལ། རྩུ་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་དུ་སྦྱར་

བར་གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩུ་འབྲས་རིགས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲ་སྒྲའོ་ཞེས་པའི་བརྗོད་པ་གཅིག་ཐོས་པས། རང་ཉིད་ཁོ་
ནའོ་ཞེན། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ཕན་གསུམ་འདུས་པ་ལས། སྒྲ་དང་

ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྩུ་ཕྱན་སོགས་དུ་མ་སྟེ་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ནི་ནམ་འགྱུར་བྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་དེ་ཙམ་ལྷ་སོ་སོ་རེ་རེ་

དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ཕྱན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། གང་ཅན་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ལས་བྱད་པར་འཕགས་ཤིང་ཉིས་པ་རྩུང་ཟད་རྩུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི་དེ་ཡང་
སྒྲོན་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡིད་

@029A ༄། གྱི་འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བར་དྲན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དྲན་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་
གྱི་འཇུག་པ་དེ་སྤར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷགས་

པའི་ཚད་མར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན། ཉགས་ལ་མི་བཏྱེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཚད་མར་སྟོན་པའི་ཚིག་གཞན་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་རྟེན་ལ་འགྱུར་ཏེ།

དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་དེས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྟོང་གྱི་ཕྱི་དན་ལ་དབང་པོས་ཞེན་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཡིད་གྱིས་རྗེས་སུ་ཞེན་པར་བྱེད། ཡང་ཡིད་གྱི་ཞེན་པ་དེ་
ལ་དབང་པོས་རག་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་གྱང་། འདིར་

མ་བསྐྱུས། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མར་མ་འདུས་པའི་ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་དོ། །ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ནི་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་ནི། དོན་དང་
དབང་པོའི་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་དན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་

ལ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་ཀོ་ཞེ་ན། ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་དེ་ཡུལ་དེ་དག་དྲན་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་དག་སྤར་ཉམས་སུ་མ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་དང་། དབང་པོའི་འཇུག་པ་དྲན་པ་དང་། དྲན་ཡུལ་དུ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དུས་ཅིག་ཅར་གཉིས་ཀ་འགྱུར་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་དང་རིག་ཁས་ལེན་པ་ལ་
ནི། ཉེས་པ་འདི་དག་མེད་ལ། ཁྱོད་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་

@029B བའི་དྲན་པ་ནི། འོང་བའི་གོ་མ་བ་འདོར་བ་རང་འབྲ་བར་ཟད་དོ། །ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་འཕམ་སྟེ། དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་དག་སྤར་ཉམས་སུ་མ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕམ་ནི་ཉུག་པའི་དོན་ཏེ། སྤར་མ་དང་དོན་ཅུང་ཟད་མི་འབྲ་སྟེ། འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཁོ་ན་ལ་ཡིད་རྗེས་སུ་ཞེས་པར་བཤད་པས། དབང་པོའི་འཇུག་པ་དྲན་ན་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་
ཉམས་པ་འོ། །དྲན་པ་ཡིན་ནའང་། གཞན་མཐོང་བ་ན། གཞན་དྲན་

བར་འགྱུར་ན་ཡང་དཀྱིལ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་ཕྱོད་བ་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་བྲན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལང་ན་གཞན་གྱི་ཕྱོད་བ་དེ་ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་བྲན་པས་གཞན་ལྟར་འགྱུར་
ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་

གྱི་དོན་ལ་ཡིད་གྱི་འཕྱག་པས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོཾཞེ་ན། འོ་ན། དབང་པོས་གཟུང་བའི་རྗེས་ལ་ཡིད་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད། ཡིད་གྱིས་གཟུང་བའི་རྗེས་ལ། དབང་པོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམ་པར་གསལ་བར་ཐལ། བྲན་པས་ལྷག་པར་

བརྗོད་ཕྱིར་ན་སྟེ། ཡིད་གྱི་འཕྱག་པས་རྗེས་ཁོན་ར་བྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་
གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་

པ་དང་། དེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་བ་པ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྤད་ནས། སྒྲིས་པའི་སྒྲིས་བྱའི་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་གྱི་སྒྲོ་དང་། མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །

@030A ༄། རྒྱུ་སྤྱི་པ་ལ་མ་རྒྱུ་སྤྱི་བ་ཞེས་ལས་ཀྱི་རང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་པ་སྤྱི་བ་སྤྱི་པ་རྒྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་མེད་པ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ན་སྤྱོ་སྤྱི་པ་རྒྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་བ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པ་འོ། །

ཕྱད་པ་ནི་དབང་པོའི་དོན་འདུས་པ་འི། །དབང་པོ་ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱུས་ཏེ། བདག་དང་ཡིད་ཕྱད་པ་ལས་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་། ཚད་འབྲས་དོན་

གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡིད་པ་ཞེས་སྤྱོ་སྤྱི་པའི་ཚིག་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དབང་དོན་ཕྱད་པ་སྤྱོ་སྤྱི་པ་བྱབ་རྒྱུར་བ་དང་། སྤྱོ་སྤྱི་བ་ཞེས་
སྤྱོ་སྤྱི་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དེ་ཕྱད་པ་

སྤྱོ་སྤྱི་པས་རྟོགས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དབང་པོ་སྤྱོ་སྤྱི་པའི་མེད་དང་ཕྱད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་ལ་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡིད་པ་དང་ཞེས་སྤྱོ་སྤྱི་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།

ཡོད་པའི་བསལ་བྱ་མེད་མ་སྟེ། རོན་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོན་དེ་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྤང་ཅེས་པ་སྤང་པར་རྟོགས་པ་ལས། རོན་དེ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡོད་པར་རྟོགས་
ཤིང་མེད་པ་སེལ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་

པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་དང་སྤང་ནས་སྟོ་སྟེའོ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཆོ། གང་དང་སྤང་སྟེམ་དུ་དོགས་ན་ལན་དུ་ཡོད་པའི་རོན་དང་སྤང་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པ་བསྟན་ཅིན། ཅེས་པ་
དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་འདས་མ་འོང་གི་རོན་ད་ལྟ་མེད་

@030B པ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་དང་། མིག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྤང་པ་སྟོས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡོད་པ་འོགས་སུ་སྟོས་པའི་དགོས་

པ་མེད་པར་ཐལ། མིག་དང་སྤང་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དབང་པོའི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་ཡིད་སྤང་པ་ལ་སོགས་གོ་བའི་ཆེད་དུ། སྟི་སྟེ།
ཡོད་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་བདག་དང་ཡིད་ཡོད་པ་ཙམ་སྤང་

པར་རྟོགས་པ་རྒྱ་རུ་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་དགོས་པ་མིན་བར་ཐལ། དེ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་ཕྱད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཅད་
པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་

ཕྱད་ནས་སྒྲིབ་ཞེས་པས་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཡོད་པ་དང་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དེ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པའི་
སྒྲ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། དབང་

པོ་ཕྱད་བས་དབང་པོ་དོན་དམ་པར་འདོད་ཅིང་། མེད་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པ་དགག། ཡང་དབང་པོ་མཛེས་པར་ཏེ་དབང་པོ་སྒྲིན་མེད་པ་དང་ཕྱད་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་སྒོ་མངོན་སུམ་དུ་གོ་བའི་ཆེད་
དུ་བརྗོད་པ་ལན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དང་།

འཇིག་རྟེན་དུ་བྲགས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་སྒྲིན་མེད་དང་ཕྱད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཕྱད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་པ་དང་མཛེས་པ་སྒྲིན་མེད་པ་དེ་དང་ཕྱད་པ་ལས་སྒྲིས་པར་གྲུབ་^{@031A} ༡༡། །པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །མིག་སྒྲིན་མིག་ལ་བྱགས་པ་དང་། ཀླང་པ་རྩལ་གྱིས་
བྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལམ་ཀྱང་དབང་པོ་སྒྲིན་མེད་གྲུབ་པས་དེ་དག་དང་། དབང་པོ་སྒྲུབ་བ་ལས་སྒྲིས་པ་ཡང་མངོན་

སུམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་། ཡོད་པ་ལ་སོགས་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
ཡོད་ཀྱང་། འགྲོ་བའི་སྐྱ་བ་ལང་ལ་འཛིན་

ན་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱ་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་ལ་གྲགས་པས་ཡོད་པའི་སྐྱས་དབང་པོ་དང་ཕྱད་པར་བྱ་བའི་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་^(YDO)པ་སྒྲོས་པ་རྟག་ངང་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་
དཔེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་འགྲོ་བའི་སྐྱ་བ་ལང་

ལ་གྲགས་པས། དེས་པ་ལང་ཆོན་རྩས་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྐྱ་དེ་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་གྲགས་པ་མིན་པས། དེས་དེ་མཆོན་རྩས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་
གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དུས་ཀྱན་དུ་དོན་དང་ཕྱད་ནས་

མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་སྐྱེད་ངང་ན། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མ་བྱལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོས་དོན་པར་དུ་མ་ཆོད་པ་ཕྱད་ནས་འཛིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པར་ཐལ།
མིག་དང་སྒྲིའི་དབང་པོས་གཟུགས་སྐྱ་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་།

རང་ལས་བོད་ཆོད་ཆེན་པོ་འང་འཛིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱད་ནས་འཛིན་ན་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིའི་སྒྲི་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ།

@031B དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག ། མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་དེ་དག་གིས། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་ཡི་ཆོགས་བརྗོད་པ་པོར་ནས། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྒྲིའི་སྒྲི་བ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བས། གང་ལས་སྒྲོ་སྒྲི་བར་གྲུབ་པ་དེ་

མངོན་སུམ་མཚན་མར་འདོད་དོ། །ཅི་སྟོ་དོན་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའམ་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་དེས་དབང་དོན་ཕྱད་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་གྱི་དེ་ལས་སྒྲིས་པའི་སྒོ་མངོན་སུམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཨ་སྒྲིའི་སྒྲི་བ་ཞེས་ཅིའི་དོན་

དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཕྱད་པའི་སྒྲིས་བུའི་དབང་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དཔྱེད་པ་པའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས། དོན་ལ་དཔྱད་ན་འདི་ལྟར་གསལ་

ཏེ། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་མངོན་སུམ་དང་། ཡོད་པ་དང་ཕྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྒོའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུངས་པ་རྒྱ་བརྗོད་པ་བོར་ནས་སྒོ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་
གང་ལས་སྒོ་བ་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པའི་དབང་པོ་དེ་ཚད་མར་འདོད་པའོ་

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་དོན་ཁོ་ན་བྱོད་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒོའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སམ། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་དེ་ཞེས་ཅི་བསྒྲུན་ཏེ་སྐྱེས་པ་
ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཡིད་ཕྱད་

པ་སོགས་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་རྒྱ་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་པ་ཡང་། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བ་ལང་ངོ་སྟམ་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དང་དབང་པོ་
ཕྱད་པ་དང་། །ཡིད་སྐྱེ་སྐྱར་ཞིང་ཕྱད་པ་དང་། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་

@032A ༄། །བྱེད་པ། །སོགས་སྒྲིད་པ་པ་བྱོད་ཀྱིས་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཚོགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་དེ་དག་གི་རྒྱར་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
དོན་དང་ཕྱད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྐྱངས་

པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཡིད་ཕྱད་པ་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་ནི་ཤེས་པའི་
རྒྱར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ནི་ཤེས་པ་

བསྐྱེད་པའམ་ཉིར་ལེན་ལ་འདུ་བྱའི་ཤུགས་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་
གཞི་བྱད་ཆོས་སྦྱོར་བའི་རྩས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་

དང་། ཕྱི་དོན་གཞན་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་བྱུང་གཞི་བྱད་ཆོས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས། འདི་བ་ལང་ཁོ་ནའོ་སྒྲིམ་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་མངོན་སུམ་མོ་ཞིན།
བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་པ་ལང་ཉིད་དང་། རྗེས་པ་ལང་སོགས་

བྱུང་གཞི་བྱད་ཆོས་སུ་སྦྱོར་བ་ལས་ནི། དོན་པ་ལང་ཉིད་སོགས་སུ་གཟུང་ནས། འཇལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་སྒོ་ལ་བྱུང་གཞི་དོན་རྣམས་དང་། བྱུང་ཆོས་སྦྱོར་བའི་རྩས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་མངོན་

ལ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དང་བཟོད་བྱེད་བྱེད་སོགས་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་རང་གཞན་དང་མ་འབྲེས་པའི་རིག་བྱའི་དོན་རང་མཚན་བད་སྒྱུར་བའི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་བསྟན་
བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དབང་པོའི་

@032B མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་སྒྲར་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་བསམས་ནས། ཀླང་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་ཆོག་ཏུ་མ་བྲིས་པ་ནི་དོན་མ་ཉོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་
ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་པ་ལང་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་དོན་གཞན་གཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་པ་ལང་གི་

རྒྱས་མཐའ་དག་ངེས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཐོང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ལོག་ཉོག་ཡིན་ཏེ། འདི་པ་ལང་ནོག་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པ་འང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མངོན་སྟོན་གནས་
པར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་

མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་ཅིང་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་ན། རྣམ་ཀུན་དོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ནི། གནས་ན་མངོན་སུམ་སྟོར་མི་
འགྱུར་ཞེས་བསྟན་ནས་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཉོགས་

པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཤེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་ཅེས་ལའད་དོ། །ཡང་རང་འགྲེལ་དུ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཆ་མེད་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་ན། སྤྱི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
པར་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས། དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་

སྤྱར་ལའད་ཟིན་པ་སྤྱར་འདིར་ཡང་བཟོད་དོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུན་མོང་མིན་པ་གསལ་པ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འཐད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་འཛིན་པ་མི་འཐད་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་དོན་ཕྱད་པ་དང་། བདག་ཡིད་ཕྱད་པ་ལས་ཅི་སྟེ་སྟོ་ཡི་སྟེ་

པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱར་ལའད་པའི་ཉིས་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ་དང་། སྟོ་དང་སྟེ་བ་
རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། བདག་ཚད་མར་

@033A ༄༄༅། །འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་དོན་ཕྱད་པ་དང་། བདག་ཡིད་ཕྱད་པ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ནས། དེ་ལས་སྤྱིས་པའི་སྟོ་འབྲས་བྱུར་འདོད་པ་དང་། སྟོའི་སྟེ་བ་
དོན་གཞན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་

དང་། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རིལ་འཇལ་བའི་སྒོ་འབྲས་བྱར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་ཚད་འབྲས་རྩིས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་
འབྲས་བྱར་སྒྲིབ་ཡིས། ཚད་མས་ཡོངས་སུ་མ་བྱེད་པའི་དོན་

གཞན་ཚད་མ་དེའི་འབྲས་བྱ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་འབྲས་རྩིས་ཐ་དད་ཡིན་ན། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་འགལ་བས་ཚད་མ་དེའི་འབྲས་བྱར་མི་རིགས་ཤིང་། ཡུལ་འདི་
རྟོགས་སོ་ཞེས་བཞག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་

ཤ་པ་དུ་མ་བྱར་སོང་བ་ལྟ་རིས་ཅན་བཅད་པའི་ལག་རྩིས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་སྒོ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ་དང་། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་
མ་དེ་ལས་རྩིས་གཞན་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་པས་སོ། །

ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔྱེད་པ་པའི་གཞུང་དུ་དབང་དོན་དང་། བདག་ཡིད་ཤད་པ་ལས་སྒོ་སྒྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པས་སྒོའི་སྒྱེ་བ་སྒོ་ལས་རྩིས་
གཞན་ཡིན་ནམ། རྩིས་གཅིག་ཡིན། རྩིས་གཞན་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་དབང་དོན་དང་། བདག་ཡིད་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་རང་རྒྱུ་ལས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་འཕྲོད་པ་འདྲ་རྒྱུ་འཛུགས་ལས་ལས་བྱུང་ལ། འཕྲོད་བ་འདྲ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ལས། དང་པོའི་སྒོ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་

@033B ལས་ཀྱང་ལུགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཡང་ན་དབང་པོའི་སྒོ་ཚད་མ་དང་། དེ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་དོ། །དབང་པོའི་སྒོ་འཕྲོད་འདྲ་ལས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར། འཕྲོད་པར་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་

གང་དུ་ཡང་སྒྱུར་བར་མི་བྱའོ། །ཅི་སྒྲིབ་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་མིན་ཞིང་དོན་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་སྒོ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་འདི་སྒོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐ། སྒོ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་སྒོས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཞིན་པའི་གནས་སྐབས་

ཀྱི་སྒོ་ལ་ཚད་མར་ཤེས་པའི་དོན་དུ། སྒོའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སྒོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒོ་སྐྱེ་བཞི་པ་མ་སྐྱེས་པས་ཚད་མར་མི་འཐད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལས་དུས་ཕྱིས་སྒོ་ཡོད་ན། དོན་གཅིག་པར་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་སྐྱེས་བུ་ནི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ།

དེས་སྒོ་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་འཇལ་བྱེད་ཅིན། སྐྱེས་བུས་དེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་སྒོ་སྐྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་གྱུར་པའི་ངང་ནས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆོད་དན།
མི་རྟག་པ་རུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤར་ལས་རྣམ་པ་འགྱུར་ནས་སྒོ་སྐྱེ་ན་སྟེ་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་ན་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཞེས་མ་སྤྱར་ཞིང་། ཚད་མར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་མི་འགྱུར་ན་སྟེ་སྤར་གྱི་གནས་
སྐབས་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པ་ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་^(I)། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་བདུས་པའི་རྣམ་པ་འདད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འཛོམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་དང་
པོའི་འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་

@034A ལྷོ། །རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུ་འི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྟོམ་ནས་རྗེས་དཔག་གི་སྐྱེས་
བརྗེད་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།

རང་དོན་རྩེ་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྩེ་དཔག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཟུང་ཞིང་འབྲེལ་པ་བྱས་པའི་རྩེ་ལ་སྒྲོག་གྱུར་དཔོག་པ་གཉིས་ལ། བདག་པོའི་རྒྱན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་དེའི་རྩེ་སྲུ་དཔག་པ་གཉིས་སོ། །སྐྱབ་ངག་དང་། རྩེས་

དཔག་ནི་སྒྲིམ་བྱའི་རྒྱུད་ཁོ་ནར་རྟོགས་པས་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གཉིས་སྲུ་དབྱེ་ལ། གཏན་ཆོགས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གྱི་
གཟུང་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །རང་དོན་ལེན་ལས་ལོགས་སྲུ་

གཞན་གྱི་ལེན་རྩོམ་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་དོན་དུ་གོ་བྱེད་རྩེ་ལ་གསུམ་བཤད་པ་ཁོ་ནས་རྩེ་ལ་གསུམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་ཆོག་གི་རིམ་པ་ཡང་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ།
རྩེ་ལ་གསུམ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྒྲོན་

མེད་དེ། རྩེ་ལ་གསུམ་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྩེས་དཔག་འབྱུང་ལ། སྐྱབ་ངག་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ། རྩེ་ལ་གསུམ་བྱས་པའི་སྒོ་འབྱུང་བས་དངོས་ཀྱི་
དགོས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པོས་རྩེ་ལ་

གསུམ་ཤེས་ནས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་སྒྲུངས་པ་མེད་ཀྱང་། གྲིས་པ་ཁ་ཅིག་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་མཐོང་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་མཇུག་
སྟུང་བརྗོད་པ་ལྷག་པ་དང་། དཔེ་ལས་འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་ཆད་

@034B པ་དང་། ཚུད་གཞི་ལ་རྟགས་དཔེ་ཉི་བར་གཏོད་པ་སྟོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་། རྫོས་པ་དང་། ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པ་མཐོང་བས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་
བའི་ཆེད་དུ་ལེན་ལོགས་སུ་མཇོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་

བཤད་པ་དང་། དེའི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད་དང་ཆད་འབྲས་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་བཤད་པའི་སྒོ་
ནས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་སུ་

དབྱེ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་རང་དོན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་མ་ཕྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཆང་
བའི་རྟགས་ལས། རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་གསལ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་འོ། །མི་

གསལ་བ་དོན་དག་འདིས་རྟགས་སུ་བྱེད་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རྟོགས་ཏེ། རྩལ་གསུམ་པ་ཅན་ནོ། །རྩལ་གསུམ་སྒྲིམ་པ་ནི། འཛམ་མེད་པ་ཁ་ཅིག་རྟགས་འདོད་ན། རྩལ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོག་
སྟེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་དེ། རྣམ་པ་གཞན་ནི་

བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་⁽¹⁾ འཐད་པ་དང་། མི་འཐད་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་པའི་རྩས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རྩལ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཁ་པར་བརྟམས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོ་
བསངས་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་

སུ་འདོད་པ་དང་། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་རྩལ་གསུམ་པོ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། ཤེས་ཟིན་པ་ཉིད་ཅེས་པ་རྩལ་དྲག་ཏུ་འདོད་པ་
དག་གི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། རྟོག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་

@035A ལྷ། །པའི་རྩལ་གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་པར་བརྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་དང་། འབྲས་བུ་སྤར་མངོན་སུམ་ལ་བཞད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ།
ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་གཞལ་བ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་གཞལ་བ།
རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། འདི་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག

ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིན། ཚད་མ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་ནི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་མིན་པ་རིགས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པའི་རྩལ་ནི།
འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་

དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ཅི་ཕྱིར་མེད། རི་_(DvA)གས་རྒྱག་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་པ་རོལ་པོ་ལ་དེ་
མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚིག་ཙམ་ལས་གསལ་བར་བསྟན་བུ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གསུམ་མ་ཚོགས་པར་བྱི་རོལ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚིག་གི་སྒྲོན་ས་བསྐྱེད་མི་རུས། དེ་ཚོགས་ན་
ཚིག་མེད་པར་ཡང་མངོན་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚིག་

ལ་བཏིན་ནས་དེའི་ཆོ་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཏུ་གསལ་ཏེ། གང་འགལ་སྐྱེན་མེད་པར་རི་_(DvA)གས་རྒྱག་པ་བཟླས་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ལ། དེ་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་
སྐྱེ་སྤྱོད་ཁོ་བོ་བཞིན། བྱོད་ཀྱང་འགལ་སྐྱེན་དང་བུལ་བར་དེ་བཟླ་བ་

@035B ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་ཚད་དེ་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བར་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོགས་པར་བྱ་བ་ཀྱི། མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་དུ་ཆོག་ཙམ་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་མཚུངས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱེ་མཚན་གཟུང་བས་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་ལ། མངོན་སུམ་རང་མཚན་གཟུང་བས། ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་གཟུང་ཡུལ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ལ་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་

ཡུལ་མ་འདྲེས་པར་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ། རྗེས་དཔག་གི་དེ་ལས་སྟོག་པ་དང་། ཡང་ཆོག་གི་བདག་སྐྱེན་ལ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། མི་སྒྲུང་བའི་བྱད་ཆོས་ཞེན་ཡུལ་ལ་
སྟོས་ནས་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་བས། ཚད་མ་

གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཡང་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དངོས་པོས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི། མདོ་མཇད་པའི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེའི་ཡང་། གང་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཚད་མ་འཇུག

བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁ་དོག་ལས་རིག་བྱ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། མདོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐ་སྐད་
བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། རིག

བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ལས་རྒྱང་གི་རྗེས་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བའི་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་འཛིན་པ་
མཐོང་སྟེ། སྤར་མདོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་དང་རིག་བྱ་ལྟན་ཅིག་དུ་མཐོང་། @036A ༄༄༅། །ནས། ཕྱིས་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ན། དེའི་རྟགས་ལས་རྗེས་དཔག་གིས་རིག་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེ་ན། མདོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་དོན་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་མདོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བ་དེ་ལས་

གཞན་ཁ་དོག་གི་རྟགས་ལས། རྗེས་དཔག་གིས་རིག་བྱའི་སྟེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དཔོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ལ། མཐོང་ངོ།

ཐོས་སོཞེས་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་ཤེས་པས། མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ། ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་སེམས་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་

ཉིད་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་རྗེད་བྱེད་སྒྲིའི་སྒྲོན་ས་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ཡིད་གྱི་
ཤེས་པས་རྗེ་ལྟར་བར་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་

རང་མཚན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཡང་མིང་ལས་སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་
གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་ནས་ཡིད་ཤེས་པས་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་ལས་

ཡིད་གྱི་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུང་ཚིག་གིས་རིག་བྱ་བསྟན་སྟོམས་པ་རྒྱང་ལས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཁྲིགས་པར་འདོད་པ་
དགག་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྗེས་དཔག་

@036B ཐམས་ཅན་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་མོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལའང་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲང་དོ་གང་ཡང་མིན་པའི་རེག་བྱ་བསྟན་
སྟོམས་པ་རྒྱང་གི་རྩས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། རྩས་དགུ་ལས། མཐོང་བའི་རྩས་ས་ཆུ་མི་

གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱི་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། སའི་ཡོན་ཏན་མིན་གྲང་དོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་སྤྱོད་པས། རྒྱ་དང་མའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་མོ། །མ་མཐོང་བའི་
རྩས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རེག་བྱ་ནམ་མཁའི་

ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་དུས་དང་། ཕྱོགས་དང་། ཡིད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་མོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་
རྩས་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་ཀུན་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མ་མཐོང་

བ་ཙམ་གྱིས་བྲིགས་པས་རྒྱང་གི་རྩས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲུབ་པས། རྩས་དཔག་གིས་རྩས་གཟུང་ཞིང་འང་ལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་བས་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་ས་ཆུ་མི་
གསུམ་ཙམ་ལ་མཐོང་བའི་རྩས་ཞེས་པའི་ཏ་སྟོད་བྱེད་པར། འདིའི་

འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར་བཤད་པས་རྣམ་འབྲེལ་དུ། མ་མཐོང་ཕྱིར་རིག་མཐོང་བ་ལ། ཞེས་བཤད་པའི་མཐོང་བ་སྤང་རུང་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །རིག་བྱ་
བཏང་སྟོམས་པའི་རྟགས་ལས། རྟུང་གི་རྫས་དོན་གཞན་གཟུང་

བའི་སྟོན་སྟོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དཔོག་ནའང་། རིག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྟུང་གི་སྤྱི་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་སྟོན་གོ་འབྲེད་མ་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་

@037A ༄༄༅། །འབྲེལ་ལ་སོགས་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལུང་དང་རྫེས་དཔག་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རྫེས་དཔག་ནི་མཐོང་བ་རྣམས་གྱི་ཡང་མ་ཡིན་

ལ། མ་མཐོང་བ་རྣམས་གྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གྱི་ལུང་གིས། རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་རྫས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་རྟུང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲུབ་པོ་ཞིན། བྱེ་བྲག་པའི་ཡིད་
ཆེས་པའི་ཆོག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གྱིས་རྟུང་གི་རྫས་དེ་ལས་གཞན་

ལ་རིག་བྱེ་བཏང་སྒྲོམས་པ་ཡོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་གི་དོན་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་

རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པས་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐ་མི་དད་དུ་གྲུབ་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་བྱ་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་གྲུབ་པོ་ཞིན། གཉིས་པ་ནི། ལུང་དང་
རྗེས་དཔག་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ལུང་བརྗོད་བྱ་ལ་སྤྱི་འཇུག་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། སྐྱ་བུ་གི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ལས་འཇུག་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་སྟེ་ཐ་དད་དུ་
འཇུག་པ་སྟིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྐྱ་བུ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་

དགག་པའི་ཆེད་དུ། ཚད་མ་གཞན་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ལན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱ་བུ་ཚད་མ་ནི། རྗེས་དཔག་དང་མི་
མཚུངས་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྟོས་པར་སྐྱས་རང་གི་ངོ་

@037B པའི་སྒོ་ནས་དོན་སྒྲིལ་པར་རྟུལ་སོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དེ་ནི་རིགས་ཏེ། ཤིང་གི་སྒྲ་ལས་ཤིང་གི་དོན་གོ་བ་སྤིང་གུང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བཅམ་དུ་ཟད་གྱི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་
བམ་གྲུབ་པས། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་དཔོག་རྟུལ་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ན། བྱོད་རང་མཐོང་རིས་ལ་སོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན། སྒྲིལ་མེད་དེ། ལུང་ལས་ལྷ་དང་ལྷའི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་

པ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་སྦྱིས་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་དག་བཤད་པ་ཡང་ཐོས་ཤིང་། ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་བཤད་པ་ཡང་ཐོས་
ནས། རྟོག་པ་སྒྲིལ་དུ་གཏོང་བ་དག་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་

དག་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་ཕྱོག་མ་བྱས་ན་སྦྱིས་བྱའི་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པར་བྱད་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། ལུང་
ལམ་བརྟན་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་མི་རྟུལ་པས་

ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ལ་བརྟགས་པས། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་གྱུབ་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་རྒྱས་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་དོ། །དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡིད་ཆོས་

གྱི་ཆོག་ཀྱང་གཞི་འགར་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་སྐྱུ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་རྒྱས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བུའི་གནས་གཉིས་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྐྱུ་
བར་མཚུངས་པའི་སྤྱི་ལས་དེ་ལྟར་དུ་དཔོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

@038A ༄༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ན། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྐྱུ་བས་བྲབ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བཞིན། ལྷའི་གནས་
ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་

ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རྟོགས་སུ་སྦྱོར། མཐུན་དཔེ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཉུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། རྣམ་
འགྲེལ་ལེན་གཉིས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེན་བཞི་ཤིན་ཏུ་

མྱོག་བྱུང་དུ་འདོད་པ་ནི། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཙཱ་འདྲི་ཞིང་རང་གཞན་ཀྱན་ཕུང་པར་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་མ་བརྟེན་པར་རིགས་པས་བསྒྲུབས་
ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཞིན་དུ་བྱུང་གི་དོན་དཔེ་ག་པའི་ཚུལ་ནི།

མགོན་པོ་སྤྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་གྲང་ཡབ་སྲས་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དོན་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་དགག་པའོ།
དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་ལུགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱིས་

བརྟགས་པའི་རྟགས་གྱི་དཔེ་གས་ཚུལ་དགག་པ་དང་། རྟགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་གྱི་

གནས་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་གའི་མཆན་ཉིད་གྱི་བྱུང་དུ་ངེས་པ་སྒྲུར་བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྱི་མཆན་ཉིད། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་
ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ། འགོད་

@038B ལྷུ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ནི་གང་དཔག་པར་འདོད་པའི་ཆོས་སོ། །རྗེས་བྱུང་གི་
མཚན་ཉིད་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

ཁོ་ན་ལ་འགོད་ལྷུ་ལོད་པར་ངེས་པ་དང་། ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་ནི། ཤས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་བྱུང་ཟིན་པ་སྟུང་པའི་ངེས་བཟུང་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཡོད་པ་གཙོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དགག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་དྲང་སྟོད་རོར་ལྷ་ལ་

བྱ་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ། ན་ར་དང་ནི་སྤྱད་མེད་བྱ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གིས་ན་ར་བྱ་ཡིན་པ་མི་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚེད་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། འདིའི་དོན་རྣམ་
ངེས་སུ་བཤད་པ་ཞིབ་དུ་མ་རྟོགས་པའོ། །ཕྱོགས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། བསྐྱབ་

བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའོ། །འདིའི་རང་འབྲེལ་དུ་མེད་ལ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱར་ཡང་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ།
མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་ལ་

ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་བདག་གི་འདྲིན་པ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས། ཆོག་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕུག་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པ་ཚད་མ་
ནམ་ངེས་སུ་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་དང་མཐུན་པར་གནང་བས་དབང་

ཕུག་སྒྲུབ་རང་འབྲེལ་ལ་བསྒྲུན་པ་བཏབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་འབྲེལ་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། དེ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དེ། མཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པ་གྲུབ་ཀྱང་།

@039A ༄༄༅། །མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཙམ་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི། གནས་པ་དང་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྩལ་གསུམ་པ་ངེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་

བསྟན་པ་ཁོ་ན་དེའི་དགོས་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་རྩལ་གསུམ་ངེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནི་ཞེས་གསུང་ངོ། །སློབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་ནི། འདོད་པ་དེ་
བཀག་ནས་བྱུང་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས།

ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མེད་ལ་མེད་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པར་རྣམ་ངེས་སུ་བཤད་དོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ལ་རྟགས་ཁོ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་ཡོད་པ་
དང་། རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིས་དམིགས་ཏེ། རྩོད་གཞིའི་

ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་པས་རྟགས་རྩོད་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ནས་བྱུང་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་
འཕེན་པའི་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་

དུ་མེད་ལ་མེད་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པར་རྣམ་ངེས་སུ་བཤད་དོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ལ་རྟགས་ཁོ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་ཡོད་དང་། རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིས་མི་བྱ་སྟེ། རྩོད་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པ་ལ་ཡང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་

པས། རྟགས་རྩོད་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ། མི་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པ་བཞི་ལས། དོན་སྒྲིམ་ཞུགས་པ་དང་། མེ་སྒྲིམ་
ཞུགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

@039B ཇེས་བྲལ་ལ་མི་ལྡན་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ངེས་བཟུང་མི་སྒྱུར་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་པ་ལ་ཇེས་བྲལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པ་བཞི་ལས། དེ་ལ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་དོན་སྒྲིན་ཉུགས་པ་དང་། སྒོ་སྒྲིན་ལ་ཉུགས་པ་བཞི་སེལ་ལོ། །ཕྱོག་བྲལ་ལ་གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཚུལ་མི་སྒྱུར་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་ཆ་གཉིས་པ་ལས་ཇེས་བྲལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པ་བཞི་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ཕྱོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་དོན་སྒྲིན་དང་། སྒོ་སྒྲིན་ཉུགས་པ་
སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་

ངེས་པ་སྒྲོས་རིགས་ཏེ། ཉུགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བས་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚུལ་ལེགས་སུ་སྒྲོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་འདི་རུ་ཚུལ་དེ་དག

ཤེས་པ་འང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ནི། རྟོག་གྱུར་ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲེལ་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་
དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གཞན་

དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་ཆོག་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཡང་། །སྒྲོར་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆོད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ངེས་སུ་ཐ་མར་
སྒྲོས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི། ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ་

@040A ༄། །ཞེས་པ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཞེས་སྒྲོར་བ་ནི། རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་ལ་ལྷན་

དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་རེ་རེ་བ་དང་། ཚུལ་གཉིས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་བྱས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་པ་གཏན་

ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩལ་རེ་རེ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་ཨ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གཅིག་བྱ་ཅན་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལྟོག་བྱུང་དོན་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པས། རྩལ་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སོང་བ་མིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཚད་ལ། དངོས་མིང་དང་།

རྩལ་ཕྱ་རབ་ཏྲག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པས་རྗེས་འགོ་གཅིག་བྱ་ཅན་ནོ། །ཐ་མ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགོ་མ་གྲུབ་པ་ལ། ལྟོག་པ་གཅིག་བྱ་ཅན་ནོ། །རྩལ་གཉིས་ལ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉན་བྱའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགོ་ཙམ་གཉིས་གང་ལ་ཐུན་མོང་གྲུབ་ཅིང་། ལྟོག་པ་མ་

@040B གུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྷོག་པ་ཅན་དང་། ཐ་མ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གུབ་ཅིང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གཉིས་གུབ་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔག་བྱར་འདོད་པ་དང་། གཞི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དཔག་བྱར་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཏན་ཆོགས་དུ་བ་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མ་མཐོང་གི། མེ་དང་ལྷན་པའི་
ས་ཕྱོགས་དང་། ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བ་ལ། མཐོང་བས་

མི་ལ་མི་འབྲུལ་བས་ཆོས་གཞན་མེད་ཁོན་དཔག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མེད་དང་། ཆོས་ཅན་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ས་ཕྱོགས་དག་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་གུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
སྐབ་མི་དགོས་ལ་དེས་ན་གཞི་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་

པའི་འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་རྟོགས་ཀྱི་དཔག་བྱར་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་དང་པོ་དགག་པ་དང་། གཉིས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་རྒྱུད་པ་བསྐྱབ་བྱར་
མི་རུང་བ་དང་། ཚུད་གཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་རིགས་

པའོ། རྟེན་པའི་ནི། བསྐྱབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་ལྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་ངེས་ན་ནི། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། སྟོན་མེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཏུ་བ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མེ་ངེས་པ་ཁོ་ན་དགོས་ན།

དེ་ནི་གོ་བྱེད་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་ན་ནི། ཏུ་བ་དེ་ཡིས་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཅི་དཔག་སྟེ། དཔག་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ།
ཆོས་མེ་ལ་གཏན་ཆོགས་དུ་བ་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་དུས་ན་གྲུབ་ན་ནི་སྟེ། @041A ༄༄༅། །གྲུབ་པས་དེའི་ཆོ་མེ་ཡང་གྲུབ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་ཉུགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ཉུགས་ཅན་རྟོགས་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །སྟོང་ལྟར་ན་མེ་ལ་ཡོད་ཙམ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྩོད་གཞི་ངེས་

པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་ཡོད་པར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏུ་བས་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་དུ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལེ་
དེ་ཉིད་ལ་མེ་དཔག་བྱར་ཅིའི་

ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ །ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
དགག་པ་དངོས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱར་འགལ་བ་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ངག་ཆད་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་ལའི་སྟངས་དུ་གཞི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དོན་

གཞན་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་འང་གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ལྷ་འདྲའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་སྟེ་མེ་འཇལ་བར་

ལ་དང་མེའི་འབྲེལ་པ་འོ་སྟེ་མེ་དུ་འཇལ་བ་དང་། བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡང་མེའི་འབྲེལ་པ་འོ་ཞེས་དུག་པའི་སྒྲ་རུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གིས་ལའི་སྟངས་དུ་ལ་མེའི་འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་འཇལ་བ་

མི་འཐད། ཀླད་པ་སྡུ་མ་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་ན། རྗེས་

@041B དཔག་མེད་དུའི་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་མེ་དུ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་

དངོས་སུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བར་ཐལ། རྗེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་

ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེན། གློན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་མི་སྟོན་ཡང་། དོན་གྱིས་སྟོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏུ་བས་ལ་ལ་གཞི་ཆོས་
གྱི་འབྲལ་པ་དོན་གཞན་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་དུ་བ་འདི་

དང་། གཞི་ཆོས་གྱི་འབྲལ་བ་དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅོད་པ་སྒྲ་མ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་འབྲལ་པ་ངས་པའི་དུས་ན། བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་ཟིན་པས་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་
འཐད་པའི་གནད་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་

གཞལ་བྱར་བྱ་བའི་འབྲལ་པ་བསྟན་བྱ་མིན་ན། འབྲལ་པ་ཙམ་ཡང་བསྟན་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་རྟགས་ཆོས་གྱི་འབྲལ་པ་མེད་པའི་འབྲལ་པ་ནི་སྐྱབ་ངག་གི་བསྟན་བྱ་
མིན་པའི་གློན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲལ་པ་གཞན་དུ་དཔེ་

ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གྱི་འབྲལ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཡང་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གློན་མེད་དེ། ཆོས་དེར་འབྲལ་པ་བྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས། ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི་ཆོས་ཅན་གོ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་

དོན་ཏོ། །གསུམ་ལ་གཉིས། ཉགས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཉགས་ཀྱི་རྩ་བ་འབྲེལ་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩམ་པ་ཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བལོ། །དང་པ་ལ་གསུམ།
གཏན་ཆོགས་སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟུ་བ་བྱའི་སྟོ་

@042A ལྟོ། །ནས་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། སྟེ་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྟོ་ནས་འཇུག་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་བསྟུ་བ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་
པ་གཞན་བསྟན་པ་དང་། སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། དའི་དཔེ་

བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཏུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཉོགས་པར་བྱ་བའི་བསྟུ་བ་བྱའི་ཆོས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་གཞན་ཡང་
འཇུག་པར་ཐལ། ཏུ་བ་དེ་འབྲེལ་པ་སུས་ཀྱང་བསྟན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཏན་ཆོགས་སེལ་བས་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟེ་འཇུག་མི་རིགས་པ་དང་། སྟོང་བདག་མེད་སོགས་སྟོག་པའི་ཆོས་ཏུ་མ་བྱས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་
ཏུས་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐོག

མར་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་དང་འབྲེལ་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་དང་བྲེལ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འབྲེལ་དུ།
ཆ་ཤས་སྒོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྟགས་སེལ་

བས་འཇུག་པ་ཁོན་ཡིན། སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པས་སོ། །དབང་ན། མི་ལ་གསལ་བ་དང་། འབར་བ་དང་། སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་དུ་མ་
ཡོད་ཀྱང་། ཏུ་བས་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཙམ་རྟོགས་པར་བྱེད་

པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་བྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤི་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྤི་བསྐྱུང་ཞིམ་པ་དང་བྱུད་ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པས། རྩས་མིན་པ་
ལ་བརྟན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་སའི་རྩས་མིན་པ་ལ་

@042B བརྟན་པ་དང་། སྤི་བ་སོགས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡུན་རྒྱུལ་ལ་སོགས་ཆོས་རེ་རེ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་གཅིག་གིས་མཐའ་དག་མི་བརྗོད་ཅིང་། མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་
གལ་ཏེ་སྐྱོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱའི་བྱུང་མཉམ་སྐྱབ་སྟེ། རྩས་དཔག་

གི་ཚེས་ཀྱན་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གཏན་ཚིགས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ན་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། སྐྱའི་སྒྲིང་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྟག་
པར་འབྱུང་བའམ་སྟེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡང་རྟགས་པར་མི་འབྱུང་

པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་བསྐྱབས་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག་སྐྱའི་བདག་མེད་མ་བ་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ན་སྐྱའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྟགས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་གང་ཞིག་སྐྱའི་
མི་རྟག་པ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་

དངོས་དང་། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཆ་ཤས་སུ་སྒྱེ་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ལས། གསལ་བ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་
དང་། རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ཡིན་དྲང་ན་སྤྱི་དོན་གསལ་བ་དེ་ལས་

རྗེས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་
ཆ་མེད་གཅིག་མཐོང་བར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་མཐོང་བ་སྤྱི་ཆ་

ཤས་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་གསལ་བ་གཅིག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོན་གསལ་བ་རྣམས་མཐའ་དག་དགོས་ན་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཏུ་མ་རྣམས་ལ་གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་
གཞན་སྤྱན་མོང་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོན་གཅིག་

@043A ལྟོ། །གཟུང་བས་ཐམས་ཅད་གཟུང་ན་ནི། སྤྱི་དེ་ཡང་གསལ་བ་བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གསལ་བ་དང་། འབར་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ནའང་།
དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཅིག་ཤོས་མེ་མིན་པ་

ལས་དཔོག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་གཞན་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་ལ་ཡང་སྡོ་བ་དང་། འཕྱར་བ་དང་། སྐྱ་བོའི་རྩིས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་།
དུ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ཤེས་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུན་ནས་

རྟགས་ཅན་མེ་ལ་ནི་མི་འཁྲུལ་ཞིང་། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་གོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་
པར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དཔོག་བྱེད་འཁྲུལ་ན་སྒོ་འཁྲུལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡང་བརྗོད་པ་དུ་བ་དང་དུ་བས་ཀྱད་པར་དུ་བས་པའི་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་ལ་སོགས་པ་དེ། མི་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཅན་གང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཅན་དེ་དུ་བ་དང་། དུ་བ་སྐྱེ་བོ་
སོགས་དང་ལྡན་པའི་གཞི་འདིར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བ་དང་། འབར་བ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་དེ་ལས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་ངེས་པར་བྱེད་པའི་པའི་རྩལ་

ནི། རྩལ་རང་བཞིན་རི་སྒྲིབ་ཅིག །ཅེས་པའི་རྣམ་འབྲེལ་ངེས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་

@043B པ་མེད་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གཞི་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོགས་པ་པོའི་རྟོགས་སྤྱི་ཞིང་རབ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་གཏན་ཚིགས་སེལ་བས་འཇུག་ཅིང་།
དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཆ་ཤས་ཀྱང་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་ངེས་པ་དེ་

གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་མ་ངེས་པ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་བསྟུས་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་བས་བར་ཆོགས་ཞེས་གྲང་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་

བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕྲོད་དུ་འབྲེལ་པ་འདྲ་བ་ཅན་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་བྱད་པར་མེད་པ་དག་ག་པ་དང་།
བྲབ་མཉམ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྒྲོར་བ་དེའི་རྟགས་ཅན་དུ་ཡང་

འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པ་དག་ག་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་གཉིས་ཀའི་
ཆོས་སུ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་

པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་པས། རྗས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དུ་པ་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲི་ཡང་མེད་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་འབང་བ་སོགས་གྲང་། དུ་བའི་གོ་བྱར་འགྱུར་ཏེ།
འབྲེལ་པ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འབྲེལ་པ་

རྟག་རྒྱུ་སྤྲུལ་སྤངས་པས། གཞི་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བྱུང་པར་མེད་པས། ཏུ་བ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་སྤངས་ཀྱང་གོ་བྱེད་དང་། མེ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། །འབར་བ་
སྤྲུལ་སྤངས་ཀྱང་གོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཆ་ཤས་མེད་

@044A ཨཱ། །པ་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྦྲུལ་པའོ། །རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་གཉིས་ལ་གནས་མེད་ཀྱང་བྱོད་འདོད་
པའི་ཡང་དག་འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་བཞིན། འབྲེལ་པ་

ཡོད་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཅན་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཆོས་དང་། བརྟེན་པ་རྟེན་གྱི་ཆོས་སྤྲུངས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ལྡན་ཅིག་པས་བརྟེན་དང་། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན། རྟག་པ་ལ་སྤྲང་བ་ཡིན།

གྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟགས་ཅན་རྟགས་སྤྲུངས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ལ་རྟགས་ཅན་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཅིག་
ཤོས་རྟགས་ཀྱང་རྟགས་ཅན་ཉིད་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་

ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་ཏྲགས་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས། དེས་བབྱང་སྒྲོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལོག་ནས་སྐྱར་བ་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དུ་བ་ཅན་དན་གྱི་མའི་གོ་

བྱེད་དང་། དེ་ཡང་དུ་བའི་གོ་བྱར་འགྱུར་བས་སོ། །དོན་དམ་དེ་ལ་འབྲེལ་པ་ནི་ཏྲགས་གྱི་ཆོས་ཡིན་གྱི། ཏྲགས་ཅ་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པས། དེ་ཏྲགས་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པས། དེ་ཏྲགས་ལ་འབྲེལ་པ་
མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལྟར་ན་ཏྲགས་ཏྲགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཏྲགས་

ཅན་ཡང་ཏྲགས་ལ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཏྲགས་དང་ཏྲགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བབྱང་བ། ཏྲགས་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཏྲགས་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་རྩལ་དུ་ཁྱོད་འདོད་པ་
ལས་ལོག་ནས་གནས་པ་ཡིན་

@044B པའི། ཏྲགས་གྱི་བྱབ་པ་འབྲེལ་པ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ཏྲགས་དང་ཏྲགས་ཅན་གཉིས་གྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་པའི་རྩལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་གོ། །དེ་
ཡང་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལོགས་ན་བཤད་ཡོད་

པས། དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་ཀྱིས་ཉགས་ཅན་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དཔེ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉགས་ཡིན་ཀྱང་ཉགས་ཅན་
དུ་འགྱུར་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱས་མི་ཉག་བྱབ་མཉམ་པས་བྱས་

པ་ཉགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཉགས་ཅན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོཞེན། ཉགས་ཀྱིས་ཉགས་ཅན་ལ་བྱབ་པའང་འདོད་པ་སྟེ། ཉགས་ཉགས་ཅན་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་། བྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་
ཆ་ནས་གཞི་འགར་ཉགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་

གྱི། བྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཉགས་ཅན་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཆོས་ལ་འབྲས་པ་ངེས་པ་ལ་རིག་ལས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཉགས་
ལ་འབྲས་བ་ངེས་པ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་

(RvA) ཅན་གྱིས་བ་ལང་ལ་བྱབ་ཀྱང་། (RvA) ཅན་ལས་བ་ལང་གོ་བར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉགས་ཀྱིས་ཉགས་ཅན་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་། བྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
གོ་བར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱས་པས་མི་ཉག་

པ་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་ཀྱང་། སྤྱི་ལ་རྟག་པ་བཀག་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པའི་བྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པའི་བྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པས་
གཞི་འགར་མ་བྱས་པ་བཀག་ནས། བྱས་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་བྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་

@045A ལྟོ། །གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པས། སོ་སོར་བཀག་པའི་མི་འབྲུལ་བརྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་ངས་པ་ལ་སྣོས་པ་ཡིན་པའི་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་དོན་
དང་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་པ་

ལ་བྱབ་གྱི་དེ་ལྟར་བྱབ་ཀྱང་། མ་བྱས་པ་ཡིས་བྱབ་པ་མིན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅས་པ་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་མིན་པར་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །རྟག་པ་མིན་ལ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པས་བྱབ་

ཀྱང་། བྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་བྱས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །མི་རྟག་པ་བྱས་པས་བྱབ་པ་བསྐྱན་པས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལས་འོག་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
གྱི། མི་རྟག་པ་མ་བྱས་པ་ལས་འོག་པར་བསྐྱན་

པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། _(RvA) 'ཅན་ཉིད་གྱིས་བ་ལང་ལ་བྱུང་པས། བ་ལང་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། _(RvA) 'ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བ་ལང་གི་རྟགས་ལས། རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་
སྐྱབ་པའི་གཞིར། _(RvA) 'ཅན་མིན་པ་ལས་ལྷོག་པ་' _(RvA) 'ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་'

ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱང་ལ་' _(RvA) 'ཅན་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །_(RvA) 'ཅན་གྱི་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཞིར། བ་ལང་མིན་པ་ཁོ་ན་ལྷོག་བྱེད་མིན་པ་སྟེ། བ་ལང་མིན་པ་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་
དང་། བ་ལང་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྱུང་'

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འབྲེལ་བཤད་གྱི་འགྱུར་ལྟར་བཤད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཚུད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་།
གཞན་སྡེའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

@045B འདོད་པ་བརྗེད་པ་དང་། དེ་དགག་པའི། །དང་པོ་ནི། ཚུད་པ་བསྐྱབ་པ་ནས་ནི། མེད་འབྲེལ་བ་རྒྱ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོན་མཐོང་བ་ནི། འདིས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པས་
འབྲེལ་བ་དེ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་གྱུར་གྱི་

དོན་ཤེས་པ་ནི། ཚད་མའི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་བཟློག་དོ། །རྟགས་མཐོང་བ་ན་འབྲེལ་པ་བླན་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཚད་དུ་དེ་རིག་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་ཟེར་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཚིག་ལྷག་པ་དང་། ཚུད་གཞི་ལ་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་དཔག་

བྱ་མི་འཐད་པ་དང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་མ་བཟློག་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་རིག་པ་ཞས་པའི་ཚིག་ལྷག་པ་དང་། དོན་གྱི་སྒྲིམ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་མེད་
ན་མི་འབྱུང་བ་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་

ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་དེ་རིག་ཅེས་སྟོས་པ་མི་བཟློག་པ་སྟེ། བཟློག་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཇེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་རང་གི་གཞལ་བུའི་རྣམ་པ་ཙམ་འདོད་
ན་སྟེ་འདོད་པས་དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་ཚིག་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་

ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ནི་གཞན་ཉིད་དུ་དཔེ་ལ་མཐོང་བ་ལ་བཟློག་ན་ཇེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གང་གྱུ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་མཐོང་བ་མ་བཟློག་
པས་མཚན་ཉིད་ཆད་པའི་ཉེས་པ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་

དུན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བུམ་པ་ལ་མཐོང་བས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་སྟོས་པའི་སྒྲ་ལ་འདི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐབས་སུ་བབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རིགས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེ་ན། @046A ༄༄༅། །དོན་གྱི་སྒྲ་ལྟག་པའམ་ཡང་ན་མེད་ན་མ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཞེས་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།
སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པས། དེའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་

ན་མི་འབྱུང་བ་སྟོས་པས་ཀྱང་དོན་སྟོས་པའི་སྒྲ་འདི་དོན་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་སགས་མེད་ང་སགས་པས་ས་ས་བོན་དང་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་པའི་དཔག་
བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དེ་རིག་པ་ཡང་དག་རྗེས་དཔག་

ཏུ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱད་ལྟར་ན་ཆོས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦྱངས་པས་དེ་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ཆོས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ས་དོན་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅོད་སྐྱབ་ནས་བཤད་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་རིགས་ལ། སྒྲ་འདི་ན་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་འདིའོ། །དེ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་གཏན་ཆོག་ས་
འདིའོ། །ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ་དེ་རྗེས་ལྟར་བརྗོད་

དེ་བཞེད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། གྲེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། མེར་སྐྱེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། དཔྱེད་པ་པའི་
ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཞེད་

པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ནམས་ན་རེ། མངོན་སུམ་རང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། དཔེ་ཉིར་འཇལ་དང་། སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ནམས་ལས། རྗེས་དཔག་གང་ཡིན་
སྒྲམ་ན། ཉག་ཆོས་དང་། ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རང་མཚན་

@046B འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་སྔོན་སུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྟེ་རྒྱ་སྒྲ་མ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ནི། སྒྲ་མ་དང་ལྷན་པ་
དང་འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་

དང་རྒྱ་བ་རི་ལ་རྩབ་པ་མཐོང་བ་ལས། ཉི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་པར་དཔོག་པ་ལྟར་ཆོས་གཅིག་མཐོང་བ་ལྟར་གཞན་གྱི་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་མཐོང་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དོན་
ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་ཉགས་ཆོས་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་གཟུང་

བའི་དེ་མ་ཐག །རྟགས་ཙམ་མཐོང་བས་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲ་མ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པས་སྒྲ་མ་དང་འབྲ་བ་དང་། སྒྲ་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་བ་དང་
གཟུགས་མཚུངས་པས་ལས་ཤིང་རྟོག་གཅིག་རེ་སྐྱར་

པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། འབྲས་བུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་དཔོག་པ་ནི། ལྷག་མ་དང་འབྲ་བ་ཞེས་བྱ་འོ། །ལྷག་མ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རོ་སྐྱར་བ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཉིད་དགག་པ་དང་། ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲ་མ་དང་ལྷན་པ་དགག་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་དགག་
པ་དང་། སྒྲིར་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཉིས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། རྟགས་ཚོས་དང་། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བས་སྒྲ་མ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

@047A ༄། །ཆོས་ཀྱང་ངེས་པར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་དང་མི་ཤེས་སོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲུ་མ་དང་ལྷན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྲུ་མ་དང་མཚུངས་པ་སྲུ་མ་ལྟ་བུའི་

སྐྱར་འབྱུར་བས་སམ། འདི་ལ་སྲུ་མའི་ཆོས་ཡོད་པ་སྲུ་མ་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་ལྷན་པའི་སྐྱར་འབྱུར་བ་དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་གཅིག་ཁོན་ལ་སྲུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བལྟར་གྱི་མིང་སྐྱར་བ་
འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་སྲུ་མ་ལྟ་བུར་

སྟིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལ་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པའི་ཤེས་པ་སྲུ་མ་དང་
ལྷན་པ་ཞེས་ལྷན་པའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་འཐད་པ་མིན་པར་

ཐལ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་རྒྱས་དངོས་འབྲས་དཔོག་ན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། བརྒྱད་རྒྱས་དཔོག་ན་བྲུབ་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ན་སྟེ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་

འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་ལྷན་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྷག་མ་ལྟ་བུར་རམ། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་ལྷན་ཞེས་ལྷན་པའི་སྐྱ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བཤད་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་
ཕུང་གཅིག་ལས་སྦྱོས་པའི་འབྲས་བུ་རོ་སྦྱར་བར་མཐོང་བ་

ལས་མངོན་སུམ་སྤྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་། ད་ལུལ་མཚུངས་པས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་མཚུངས་པ་ཙམ་གྱིས་རོ་མཚུངས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་

@047B ཡང་ལྷན་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྷན་དེའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཤེས་པ་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་དེ་མི་རིགས། རྒྱ་ལྷག་མ་དང་
ལྷན་པ་ལས་ལྷག་ལྷན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་མ་དང་

ལྷན་པའི་གཏན་ཆོགས། ལྷན་འདྲ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་རྟོགས་དེ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་གཟུང་
དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་དང་རྟོགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱོ་བ་རུ་

མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ལ་རྗེས་དཔག་སྤྱི་བར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་མཐོང་བ་ལ་འང་། སྤྱིར་བཏག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བ་ལས་དཔག་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་

དོན་འཇལ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་གཟུང་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་དུས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་བར་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡང་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་ཁས་
སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆད་འབྲས་རྗེས་གཞན་འདོད་

པ་མ་རིགས་པ་ཐལ། སྤྱི་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་ཁས་སྦྱངས་པས། དེས་དོན་རྟགས་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྗེས་གཞན་པ་ཉིད་མི་ཐོབ་
ཅིང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་

ཅན་གྱི་སྒོ་འབྲས་བུ་དང་། རྟགས་ཤེས་པའི་སྒོ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་འགལ་བ་སྤྱིར་བཏག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ནི་སྤྱི་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་རྟགས་

@048A ༄། །ཅན་འངལ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཏྲགས་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་ཏྲགས་ཅན་གྱི་སྒོ་འབྲས་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འིགས་པ་ཅན་
པ་སྒྲ་མ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་དཔག་ཁོན་དུས་གསུམ་གྱི་

ཡུན་ཅན་ཡིན་པས་རམ་པ་གསུམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི། རང་གི་གཞུང་ལས་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་འཇུག་སྟེ། དུས་གསུམ་པ་ཅན་ནི་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཁས་
བསྒྲངས་འགལ་བས་སོ། །འགྲེལ་བཤད་གྱི་འགྱུར་ལས་ཐ་སྟད་

བསྟན་པ་འགྲུབ་མི་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་བ་ལང་ཁོན་འོ། །རྟ་ཁོན་འོ་སྟུམ་པ་
མངོན་སུམ་མིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལས་བལྟ་བར་

བྱ་བའི་དོན་གཞན་རྗེས་སྟོནྟགས་པའི་སྒོ་དེ་དག་ནི་ཏྲགས་ལས་འབྱུང་བ་རྗེས་སྟོན་དཔག་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིན་མོར་བྱེད་བཤའ་བ་མཐོང་བ་ལས། དོན་གཞན་བུམ་པ་
གསལ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་། གསལ་བར་བྱ་བ་འདི་

ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། གསལ་བྱེད་འདི་ཡི་དཔག་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་བརྩུང་པ་ལས་འབྲེལ་པ་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མི་དུ་ལྟ་བུ་
ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། བ་ལང་ད་ན་ལྟ་བུ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་འོ། །

དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལས་འདུ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་། འདུ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་དང་རིག་བྱ་ལྟ་བུ་འབྲས་བྱ་དང་། འབྲས་བྱ་གཞན་འདུ་བ་དང་། གང་ལག་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་
བའོ། །གལ་སྟངས་གཞན་དཔོག་པ་འགལ་བ་ཅན་

@048B ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེ་མ་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་འགལ་སྟངས་དཔོག་པ་རྒྱུ་དང་སྒྲིན་སྒྲོར་བ་ལས། ད་ལྟ་མེད་པའི་ཆར་བའི་ལས་དཔོག་པར་འདོད་པ་དང་མ་བྱུང་བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་
ཆར་བའི་ལས་ཡོད་བཞིན་པ། རྒྱུ་དང་། ཆར་པ་སྒྲོར་བ་ལས་དང་། བྱུང་

བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་ནི། གཤེར་བ་རྩ་ལོན་འཆིང་བ་སྟེ། གཤེར་བའི་འབྲས་བྱ་རྒྱན་པ་དང་། འགལ་བར་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །མ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་བས་དཔོག་པ་ནི། ལྷང་ཁྱའི་བྱམ་པ་ཆོས་པ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ངོ་བོར་བྱུང་བ་ལ།

གྲུབ་ཟིན་གྱི་བུམ་པ་མེད་དང་སྒྲོར་བལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་སྒྲ་མ་གཉིས་དགག་པ་དང་། ཕྱི་མི་གཉིས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་
བསྟུ་བལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་

དགག་པ་དང་། ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་པ་དཔོག་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་དཔག་བྱའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་རྒྱས་དཔོག་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་
འགྲུབ་ཅིང་། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ལས་བྲབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

ཕན་མི་འདོགས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གསལ་བྱའི་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རགས་འདྲ་གྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་ལ་གནས་སྐབས་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཕན་མི་
འདོགས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འཐད་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་གསུམ། ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་དོན་དཔོག་པ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་
དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་པས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་པའི་འབྲེལ་

@049A

༡༡། །པ་རྟེགས་པ་ལས་ལྷོག་གྱུར་པ་མེད་པར་ཐལ། །ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུངས་ཞིང་རྟེགས་ན། །འབྲེལ་པ་ཅན་ཡང་རྟེགས་པས་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། །ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། །མེད་

ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་གྱུར་ངེས་པར་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷོག་གྱུར་རྟེགས་པ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ལྷོག་
གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པས་ངེས་པར་ལྷན་པ་ལ་ལྷོས་སོ་ཞེ་ན།

ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བས་མེ་གོ་བ་བཞིན་དུ། །མེས་ཀྱང་དུ་བ་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་གནག་ཟག །ལྷན་པ་ཆ་ཤས་མེད་པ་དེ་ཉིད་མི་
དུ་གཉིས་ཀ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར། །ཡང་

ན་ལྷན་པ་དེ་མི་དུ་གཉིས་ཀའི་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྒྲ་མ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། །དུ་བ་མེད་པའི་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་གདོན་མི་བར་མེད་དང་ལྷན་ཡང་། །མི་དེས་སར་དུ་བ་མི་
ལྷན་ནོ་ཞེ་ན། །ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་ཅན་གཉིས་ལ་

ཉི་ཤེང་གི་བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་པ་ཆ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏུ་བའི་སྒྲོན་ཏུ་རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནི་གོ་བྱེད་དང་མེད་པ་གསལ་བ་དང་།
འབར་བ་དང་། སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འང་ཏུ་བའི་གོ་

བྱར་འབྱར་པར་ཐལ། ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱེད་ཏུ་འབྱར་བ་གང་ཞིག །མེད་དང་ཏུ་བའི་ལྷན་པ་ནི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་ཆ་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པའོ། །ལྷན་པ་ཐ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ལྷན་པས་མེ་ལ་ལྷན་པའི་ཆ་ཏུ་བ་ལ་དང་། ཏུ་བ་ལ་ལྷན་

@049B པའི་ཆ་མེ་ལ་ལྷན་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འང་སྒྲོན་ཏུ་འབྱུར་བར་ཐལ།
བ་ལང་ལ་རྫས་ཉིད་ཏུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་བ་ལང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་

བ་བཞིན་ཏུ། རྫས་ཡིད་ལས་ཀྱང་_(RvA) ཅན་གོ་བ་དང་། སེར་ཟན་ལ་སོགས་པ་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ནི།
གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་_(RvA) ཅན་

ལས་བ་ཡང་གོ་བར་ཐལ་བ་དང་། རོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འགལ་བས་འགལ་ཟླ་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་

ཕན་ཚུན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་བ་སྤྱི་དང་སྤྱིར། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲུང་འབྲུར་ཐམས་ཅད་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་ལ་
བརྟེན་པ་ལ་ནི། ཡུལ་དང་གང་ལྟོས་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་མེད་དེ་

ས་སྟོགས་སུ་མེ་མེད་ན། དུ་བ་མི་འབྲུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་འདྲུ་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སོགས་ཀྱང་
གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞན་རྗེས་ཉིད་གོ་

བའི་རྟགས་མིན་ཞིང་མེ་ཆོས་བསལ་བ་སོགས་མེད་བྱེ་བྲག་རྣམས་དུ་བའི་རྟགས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡུལ་དང་དུས་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་།
འཁྲུལ་པ་མེད་དེ། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ས་སྟོགས་སུ་མེ་མེད་ན།

@050A ༄། །དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མ་སྟོན་དུ་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངས་
པར་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱའོ། །ལྷན་འདུ་འབྲེལ་པ་དོན་

གཞན་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པར་རྟག་པའི་རྣམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེ་བྱ་བ་ན་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འགལ་ཁྱོ་གོ་བར་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དགག་པ་
གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་

གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་རྣམས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་གཞུགས་དང་རིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་འདུ་བ། ལུས་ཚུམ་པའི་རྒྱུ་ལག་ལུས་ལ་འདུ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
དོན་གཞན་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས་མ་

རྟོགས་པའི་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཅིང་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་རྟོག་རྒྱར་གོ་བར་བྱེད་པ་རྒྱར་ནི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་
རྒྱད་པར་མི་འབྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱིས་རིག་བྱ་དཔོག་

པ་བཞིན་དུ། རིག་བྱས་ཀྱང་གཟུགས་དཔོག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱེད་ཁས་སྒྲངས་པ་གོ་བའི་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་བྱད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་

@050B སུ་ངེས་པར་བརྩུང་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་གཉིས་ལས་གཞན་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་དོན་གཅིག་འདྲ་བ་རྟུང་ལག་ལ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་
རྒྱ་གོ་བོ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡང་རྒྱ་རང་གི་ཆ་ཤས་དཔྲལ་བ་ཡིན་པས། རྒྱའི་

རྒྱ་ལས་དོན་གཅིག་འདྲ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་འབྲས་བུ་ལས་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཁས་སྒྲང་
བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་འགལ་པ་དེ་ཡང་རྟོག་རྒྱར་གོ་

བར་བྱེད་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆར་པའི་ལས་མེད་པ་དང་། རླུང་དང་སྤྲིན་སྦྱོར་བ་དག་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དེ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རླུང་དང་སྤྲིན་སྦྱོར་བས་འགལ་ཆེ་ཆར་བ་ལས་

མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་འགལ་ཆས་འགལ་ཆེ་ཞན་གོ་བར་བྱེད་པས། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཁས་གླངས་པའོ། །དེས་ན་ཆར་རྒྱ་འབབ་པ་དང་། སྤྲིན་དང་རླུང་དང་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་བར་
བསྐྱབས་པས། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་

ལ་གསུམ། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་སྤྲི་མི་འཐད་དང་། འབྲེལ་བ་གཅིག་དུ་ཟད་ན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གཞན་དོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་མའི་ལྷན་
པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྤར་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་དུས་ན། དུ་བ་མཐོང་བའི་

མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་མེད་པོག་པའི་རྟགས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་གྱི་སྒོ་རྟགས་སྤྲི་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟགས་ཅན་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་སྤྲི་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཞུང་ལས་དེ་རྟགས་ལས་བྱུང་བར་^{@051A} ༡༡། །བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བསྐྱབ་བྱུར་ཁས་གླངས་པས་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་དུས་ན་ཨོཾ་ཨོཾ་ཨོཾ་ཨོཾ་ཨོཾ་

(NSGRU) བ་བྱ་བྱུབ་ཟིན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་འི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྟགས་

གྱི་སྐྱུ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྤར་རྟགས་མ་མཐོང་བར་ཡིད་གྱིས་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་པར་འབྱུང་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་སྒོ་
རྟགས་དེའི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་འབྲས་བུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཆོས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་གྲངས་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྟགས་གྱི་སྐྱུ་སྐྱོད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། རྟགས་གྱི་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པས། དེའི་སྐྱུ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། རྟགས་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་

ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་པ་དྲན་བའི་སྒོ་རྟགས་འཛིན་སེམས་མིན་པར་འདོད་པ་
དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པའི་སྒོ་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱར་མི་རུང་བར་

འདོད་བ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འབྲེལ་པ་གཅིག་ཕུར་ངེ་པས་རྗེས་
དཔག་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། བྱེད་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བར་ཐལ། ལྷ་

མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་ཁས་བླངས་ནས། མདོར་མཆོན་ཞིང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་གཞན་
ཡང་ལྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོགས་དོན་

@051B རྟོ། དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་མ་ཆང་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲིན་མེད་དེ། རྟགས་ཆོས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟན་པའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་
སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་འབྲེལ་བ་

གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་པ་སྟེ། གསལ་བ་དེ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྒྲིད་བྱེད་ཀྱིས་བྱལ་། དེ་སྒྲིད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟན་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་
སོགས་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་མེད་ཀྱང་

མེད་ན་མ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱངས་ཅན་པ་ན་རེ། དོན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་
པ་རྟགས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་

གྲགས་པའི་དཔེ་གཉིས་གྲིས་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་དཔེ་གས་པ་དང་། གངས་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ། རྩོམ་དང་། བདག་པའི་རྩལ་གྲིས་འབྲེལ་པ་དང་། འོ་ཞོ་དང་།
གཙོ་བོ་དང་ཆེན་པོ་སོགས་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་དང་། རྣམ་འགྱུར་གྱི་

ངོ་བོ་དང་། ཤིང་རྩ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་དང་། སྤིང་སྟོབས་སོགས་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱའི་ངོ་བོ་དང་། རྩལ་ཁན་དང་བུམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་གཙོ་བོ་བཞིན་དུ། རྒྱ་མཚན་
དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་། ཡལ་ག་དང་། ཤིང་དང་། དེ་

ཙམ་ལྟ་དང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་དུར་པ་དུམ་དང་། སྤིང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། ལྷན་ཅིག་སྟོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྤུལ་དང་། དེ་མོ་དང་།
ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྤིང་སྟོབས་

@052A ལྷོ། །སོགས། ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གིས། ཅིག་ཤོས་ཟིལ་གྲིས་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གྲིས་དངོས་པོ་འོ། །འབྲེལ་པ་མངོན་སུམ་པ་གང་རུང་གཅིག་མངོན་
སུམ་གྲིས་གྲུབ་པ་ལས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་

པའི་དོན་མངོན་གྱུར་མིན་པ་གཞན་གྱུ་བ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་སོགས་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དཔེར་ན། སྤར་དུ་བ་དང་མའི་འབྲེལ་བ་དང་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། སྤེས་དུ་བ་མཐོང་བ་ལས་སྒྲོས་
མེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱའོ། །རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁ་

ཅིག་མ་ངེས་པར་ཡང་འགྱུར་རྟེ། རྒྱངས་པ་མཐོང་བ་ལས་དུ་བར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་
འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ལ་མངོན་

སྤྱུ་གང་རྩང་གཅིག་ལ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་གྱུར་དཔོག་ཅིས་པ་རིགས་པ་མིན་རྟེ། དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་དགག་
པ་དང་། སྤྱིར་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་ཁོ་ནར་དེས་ན་རྗེས་

དཔག་བྱབ་མཚུངས་པ་དང་། སྤྱིས་བྱ་ཚད་མས་མ་གྱུ་བ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སྤྱུ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དང་བྱད་པར་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་

པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་ལ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པར་བྱེད་དོན་ཅི་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དང་འབྲེལ་པ་སོགས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་

@052B ཐལ། དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་ཙམ་ལ་ལྟ་བའི་ཏྲག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམ་པའི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མི་གཅིག་པར་ཡུལ་འགལ་བར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ན།

དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྟོར་དང་རྟོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེ་བུ་སོགས་དཔོག་པ་གཏན་ཆོགས་འབྲེལ་མེད་དུ་

ཐལ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་དཔྱེད་པའི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོར་དང་རྟོར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ནས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་གྲུབ་པ་རྗེས་དཔག་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྟོར་དང་རྟོར་ཅན་

གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མ་ཤེས་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་གྱུར་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དང་རྟོག་ཅན་ནི། གཅིག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཅིག་ཤོས་ངེས་པ་ལ་སྟོས་པས་
ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཐད་པ་

མིན་ནོ། །བྱོད་གྱི་འབྲེལ་པ་ལྟ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱང་དུ་བས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས་ཉི་ཤིང་གི་བྱུད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་པ་
ལ་ཉིས་པ་ངེ་མེད་དེ། གཉིས་གནས་མིན་པ་སྟེ། ཏུ་བ་མེ་ལ་

འབྲེལ་ཡང་མེད་ཏུ་བ་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ཐལ། སྐྱལ་དང་ནེ་ཏུ་ལེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་རྟགས་དང་
རྟགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱལ་རྒྱལ་བ་དང་། ལེ་ཏུ་ལེ་པམ་པ་ལ་

@053A ༄། །འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་འབྲས་བྱ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མི་འཐད་
པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་འབྲས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་།

ནོར་དང་ནོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། གཙོ་བོ་
རྒྱུ་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པ་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པ་ལི་

ཆོས་སུ་མི་འཐད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་ལི་གཏན་ཆོགས་ལྔ། བྲངས་ཅན་གྱིས་བཞོད་དེ། བྱད་པར་རྣམས་ལ་བཇེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང་། ཚད་མ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་དང་། རྒྱས་པ་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་གྱི་དབྱེ་བ་

མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལོ། །གཙོ་བོ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལི་ཆོས་དང་ལྡན་
པ་ལོ། །གཙོ་བོ་སྐྱབ་པ་ལི་གཏན་ཆོགས་ལྔ་སོ་སོར་མི་བརྗོད་པ་སྟེ་བརྗོད་མི་

རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་ནི་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་ཅིག་ཡིན་ལ། གཏན་ཆོགས་ཐ་དད་དང་། ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ཐ་དད་ལ་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པ་ལི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།
རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆ་མེད་ཡིན་པས་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་

མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་སྐྱབ་པར་མི་རིགས་སོ། །བྱད་པར་རྣམས་དང་། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་ཐ་
དད་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་དང་གཏན་ཆོག་ས་

@053B རྣམ་པ་ལྟ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཞན་མིན་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། ། གཙོ་བོ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྦངས་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

བྱར་མེད་པས་གཏན་ཆོག་ས་ལྟ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ལམ་ནའང་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཐ་དད་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་གཙོ་བོའི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་དེ་ལས་ཀྱན་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་།
གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བོ་དང་བྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་

བ་འདི་དག་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་གྱི་གཅིག་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་སོགས་གཙུག་
ལུང་ཅན་གྱི་དོན་བཅུ་གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་

ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། ཏྲགས་དེ་དག་ལས་མི་ཏྲགས་པའི་ཕྱིར། གཙུག་ལུང་ཅན་གྱི་དོན་བཅུ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
དང་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོའི་དངོས་

པོ་མིན་པ་དང་། སྒྱུར་བ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། མང་པོ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དང་། གནས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་ཆོས་བཅུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཏན་ཆོག་གས་རྗེས་
སུ་འགོ་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟོག་དང་རྟོག་

@054A ༄༄༅། །ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྒྲར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་དང་རྟོག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་འདྲ་སྟོན་གྱུར་གསལ་བྱེད་མིན་ཞིང་། སྟོན་གྱུར་གོ་
བ་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཆ་ཕྱི་ནས་ཁས་

མ་སྒྲངས་པས། ཆ་ཐམས་ཅད་གྲིས་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། འབྲེལ་པ་གཞན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་སྒྲོག་གྱུར་དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྟོག་ཅན་ཆ་གང་གི་སྒྲོན་སྒྲིམ་གྱང་འབྲེལ་

མེད་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གོ་བ་རྟོག་ཅན་དང་། དེ་གོ་བ་རྟོག་གོ་བ་ལ་རག་ལས་པས་པན་ཚུན་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་དང་རྟོག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
འབྲེལ་པ་ལ་བརྟན་ནས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། རྟོག་གི་ཆ་ནས་

རྟགས་ཅན་རྟོག་ཅན་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། རྟགས་ཅན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆ་གང་གི་སྒྲོན་སྒྲིམ་གྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་པ་ཐལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་འཛིན་པ་བོར་
ནས། འབྲེལ་མེད་གྱི་རྟགས་གཞན་ཤེས་པ་ན་གོ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གྱི་འབྲེལ་པ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཅོཾེན། གལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་བྱ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པ་
རྣམ་པ་བདུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་གྲིས་གསལ་

བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བའི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ལ་གཙོ་བོ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ནི་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པར་མཐོང་བ་དང་། སྒྲིབ་མཐོང་བ་གཉིས་ལས་བྱེད་

@054B པར་མཐོང་བ་ནི། མི་དུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་ནས་དུ་བ་དེ་ཁོ་ནས་མི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་མཐོང་བ་ནི། སྒྲིབ་མི་དུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་ནས། ཕྱིས་དུ་བ་
མཐོང་ཙམ་གྱིས་མི་དཔོག་པའོ། །སྒྲིབ་མཐོང་བའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་

འབྲུང་བར་རྟོགས་པ་སྒྲིམ་དང་ལྷན་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས། རྒྱ་བྱུང་ཟིན་པར་རྟོགས་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་འབྲུལ་བ་སྲིད་ཅིང་། ཕྱི་མ་འབྲུལ་བ་མེད་པའོ་
ཞེས། བྱེད་པར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་བྲན་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་མཐོང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་པའམ་སྒྲིབ་མཐོང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ཡང་རུང་སྟེ།^(E) དེས་པར་བརྩུང་
བ་གཉིས་ཀ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བརྩུང་དང་པོ་ལྟར་ན། ཡང་དང་

ཡང་དུ་རྩེས་སུ་དཔོག་པའི་བྱད་པར་མཐོང་བའི་རྩེས་དཔག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་བཟུང་གཉིས་པ་ལྟར་ན། འོར་དང་འོར་ཅན་དང་ལྷག་ཅིག་རྒྱ་བ་དང་། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གྱི་
འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩེས་དཔག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་

དེ་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཞིང་། བྱད་པར་མཐོང་བའི་རྩེས་དཔག་གི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། ངེས་བཟུང་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་སྒྲས་པ་

འོར་འོར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་བྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་དང་རྩེས་སུ་དཔག་པ་སྤྱིར་མཐོང་བ་དང་། བྱད་པར་མཐོང་བ་གཉིས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་དང་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་
མཚན་ཅན་དང་། འོར་དང་འོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་སྟོན་དུ་

@055A ༄། །སོང་པའི་རྩེས་དཔག་ནི་གསུམ་སྟེ། འདི་རྣམས་རྩེས་དཔག་གང་དུ་བསྟུ་སྟེ། གང་དུ་ཡང་ཡང་མ་འདུས་པར་ཐལ། སྤྱིར་མཐོང་བའི་རྩེས་དཔག་གཉིས་ཁོ་ན་ངེས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་དག་ཕལ་ཆར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པར་

ཟད་ཀྱི། གཉིས་པོ་དེ་གང་གི་ཡང་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན། དཔྱིར་མཐོང་བའི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་གཉིས་སམ། དེ་གཉིས་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པའི་ངེས་བབ་ཅི་རིགས་
པར་ཐལ། ངེས་བབ་ཅི་ཚོག་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལས་འབྲས་

བུ་དཔོག་པ་དེ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་རྒྱུན་གྱི་གོགས་བྱེད་པ་སོགས་སྤིད་པས་བྱུང་བ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོང་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་པར་ཁས་སྦྱངས་པས།
རྟགས་འབྲུལ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་

པའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཡང་མི་འབྲུལ་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་སྟོས་པའོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཏིན། སྤོང་འདོད་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་འབྲེལ་པ་གཞན་
དག་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་

འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་སྟོས་པ་གང་ཞིག །དེ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཁས་སྦྱངས་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་ཉིད་རྗེས་

དཔག་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་གཏན་ཚིགས་ལ་རྗེས་དཔག་དུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་དོན་ཞིན། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གཞན་
ཡང་། ཏྲགས་ཀྱི་སྤྱི་མཛོན་སྤྲུལ་གྱིས་གཟུང་ཡང་། དཔག་

@055B བྱའི་དོན་མ་ངེས་པ་ཅི་འདི་གང་ལས་ཤེས་དཔྱད་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ནམ་པར་གཙོད་པ་དང་བཅས་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལྟར་ན་བྱུང་
པར་ནམས་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་

གཞན་པ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བོ་དང་། སྤྱིས་བྱའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་གཙུགས་ཕུད་ཅན་གྱི་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་
དེས་གཙོ་བོ་ལ་ཆ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་མ་ངེས་པར་རྟོགས་

དགོས་ལ། དེ་འབྲས་བུ་དང་ནམ་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་ལ་རྣམ་པ་ཆ་ཐ་དད་དུ་མ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྤྱི་བར་རི་རིགས། འབྲས་བུ་སྐྱུའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་ཡིན་

ཞིང་། ཆ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྐྱད་ཡོད་པ་མིན་པའམ། གཙོ་བོའི་བྱང་ཆོས་ལྔ་དང་། གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་དོན་བཅུ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུའི་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་

ཀྱན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་དང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སོགས་ཀྱན་གཙོ་བོའི་འབྲས་བུར་ཁས་སྦངས་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་
བུ་ནི། སྤྱོད་བ་ཡིན་པས་སེམས་དཔའ་ཅན་ཡིན་པ་

སྤྱི་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་ཡང་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་སྦངས་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དཔྱོད་པ་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་^{@056A} ༄༄༅། །སོ། གཉིས་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་དང་། སྒྲ་བྱུང་དང་། ཉེར་འཇལ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་
ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མདོར་མ་མཆོན་ཏེ། མདོན་སུམ་སྡོན་འགྲོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་

པས་ཚད་མར་ཤེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་ཞེས། འབྲེལ་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་རྩ་བའི་བསམ་པ་སྦངས་ནས་རྩང་ཟད་ཕྱེད་ཏེ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་མདོར་མ་མཆོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དགག་པ་དག། འབྲེལ་བ་བྱེད་

པའི་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་སོགས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེས་པས། ཚད་མར་ཤེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གོ་སྤྱོད་བས་མཚན་ཉིད་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས།
མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བློན་པ་དག། འདོད་

དང་། ཞེ་སྤང་དང་། རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པའང་ཚད་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དག། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱེད་པའི་གཞུང་གི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པས་རྩ་བའི་གཞུང་

ལས་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་དང་ཅིག་ཅར་མཐོང་ནས་གཞན་གཞུང་ལས་སྟོན་ཏེ་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་དང་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་ནི། མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་དཔག་དང་། སྤྱི་བྱང་དང་། ཉར་འཇལ་དང་། རོན་

གྱིས་གོ་བའི་ཚོད་མ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། རོན་གཅིག་ལ་འདུ་པ་དང་། ལྷན་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རོན་
གཞན་དཔོག་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་པའོ། །རྗེས་དཔག་དེ་ལྷན་པ་དང་འདུ་བའི་

@056B འབྲེལ་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་རྗེས་དཔག་གི་

གི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྡན་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དང་མ་འདེས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་མཚན་འབའ་ཞིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་དང་འབྲེས་

བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་འང་། དབང་སློང་དེ་དག་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེས་དཔག་མི་སྦྱེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བ་བྱེད་པས་རྗེས་དཔག་བྱེ་བྲག་པ་དང་། གཅིག་པར་བསམ་པ་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་བརྗེས་བྱུང་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡན་པ་ཆ་ཤས་མེད་པར་ཁས་རྒྱངས་པས་དུ་བས་མགོ་བ་བཞིན་དུ་

མས་ཀྱང་དུ་བ་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་པ་ཅན་འབྲེལ་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་ཇེས་དཔག་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇེས་དཔག་གིས་གོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱེད་
རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱད་ལྟར་ན་འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་།

སྒོག་གྱུར་ཏྲགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གཟུང་བའི་སྐྱ་ནས་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་གཞན་འཛིན་པ་མིན་ཞིང་། མངོན་སུམ་ཡང་
ལྷན་པ་དག་ལྷན་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྦྱོར་

@057A ༄༄༅། །བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དཔྱོད་པ་པའི་ཇེས་དཔག་ལ་གནོད་པ་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རོན་གྱི་གོ་བའི་ཚད་མ་དགག་པ་དག།
དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་

སྒོན་དུ་འགོ་བའི་ཇེས་དཔག་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་པས་དགག་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཇེས་དཔག་དང་། ཉིར་འཇལ་སོགས་པལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་འབྲེལ་པ་
བྱེད་པས་ཁས་སྒྲངས་པས། དེ་སྒྱོན་དང་བཅས་པས་འདི་ཡང་སྒྱོན་དང་

བཅས་པ་ཁོ་ན་ལོ། །འདིར་རྗེས་དཔག་ལ་གཞི་དཔ་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲེ་བྲག་པ་འགོག་པའི་སྐྱབས་གང་དུ་རྗེས་དཔག་དང་། ཉིར་འཇལ་སོགས་བཀག་པས། དེ་
བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་བའི་གཞུང་གི་འབྲེལ་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་བཀག་པས།

འདིར་རྒྱས་པར་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་འབྲས་འཆོད་པའི་རྟགས་ལ་སྟོན་དང་། ཐབ་ལ་སོགས་པ་དོན་
གྱིས་གོ་བ་དང་། ཏུ་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མེད་དོན་གྱིས་གོ་བའོ། །མཐའ་

གཅིག་དུ་མ་ངེས་པ་ནི། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་རྟགས་གོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། ཚུལ་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཅེས་པ་མཚུངས་པར་འདོད་པའོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་ཕྱང་
པོ་གསུམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་འཆོད་པའི་རྟགས་

ལས་སྟོན་གོ་གཞི་དང་། ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་མེད་གོ་བའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་དུ་འདུས་ལ་ཅིག་ཤོས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་པའི་སྟོན་རྒྱུན་པ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་ནི། རྟག་པ་བྲིས་ན་མེད་པ་ལས། ཕྱི་ན་ཡོད་པར་

@057B གོ་བས། རྒྱ་པ་བྱིས་ན་མེད་པར་གོ་བ་ཡང་། དངོས་མེད་རང་རྒྱུད་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ནག་པ་འཚོ་བ་དང་། རྒྱ་བ་བྱིས་ན་མེད་ཅིས་པའི་
སྒྲིའི་སྤྱོར་བ་ལས་ཕྱིན་ཡོད་པ་གོ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་པ་བྱིས་ན་མེད་པ་ལས་

ཕྱིན་ཡོད་པ་ངེས་པར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་པ་ཕྱོགས་དེར་ཡོད་པར་གོ་ཞིང་བྱིས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བྱིས་གྱི་སྒྲི་ཡི་དོན་ལས་སྐབས་འདིར་ཕྱིན་ཡོད་པ་རབ་ཏུ་ཉོགས་པ་ཡིན་གྱི་
གཞན་དུ་ན། བྱིས་དང་ཕྱི་རོལ་གཉིས་ཀ་ན་མེད་པ་སྲིད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

རོ། རྩི་བོང་གི་_(RvA) ལ་སོགས་པ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་ཐལ་ཅིས་པའོ། །ལུགས་འདི་འགོག་པ་ནི། རྣམ་ངེས་སུ་གཞན་དུ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ནི། མི་དམིགས་པ་ལས་ཉོགས་པར་
འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་པའདད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འཛོམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་
ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །གཉིས་

པ་དེ་ལ་བརྟེན་སྲ་གཏུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ། ལེན་ལེ་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེན་ལེ་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོལ་བའི་རྟོན་ཅན་སྐྱབ་ངག་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་རྟོན་ཅན་སྐྱོལ་རྟོག་

གི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་སེལ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་རྟོན་ཅན་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུང་ལྟག་ཚོད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་དང་། དཔེ་
དང་དཔེ་སྒྲུང་བ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །རང་གི་

@058A ལྷོ། །ལྷག་སྲ་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བརྗེད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་

བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོགས་བསྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོལ་བས་སྐྱབས་དང་མཐུན་
པར་གང་བྱས་མི་རྟག་སྟེ་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་

ཞེས་པའི་དག་ནི་མཚན་གཞིའོ། །གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མཚོན་བྱའོ། །ཞོལ་བ་རང་གིས་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་གསལ་པར་
བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་

ཆེན་པོས་རྒྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་། བྱེད་ལས་དང་། རོ་བོའི་བྱེད་པར་དང་བཞིར་མཛད་དེ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་སྟོས་པའི་རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ་ནི། བྲངས་ཅན་པས་སྟོབ་དེ་ཆོས་
ཅན། སེམས་མེད་བཅའ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཞེས་པའི་ལྟོག་བྱུང་བྲངས་ཅན་རང་ལ་བྲགས་ཀྱང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞོལ་སངས་རྒྱས་པའི་རོར་
རྟག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟ་བུ། ཚུལ་གསུམ་ཞོལ་བ་རང་ག་ཚད་མས་མ་

བྱུང་ཀྱང་། ཕྱིར་ཞོལ་གྱི་ལུང་ལས་བྱུང་བའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྟུབ་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། གཞལ་བའི་གནས་
དང་པོ་གཉིས་ལ་དབྱེད་པ་མ་དག་པར་ལུང་སྟུབ་བྱེད་ཏུ་བྱེད་ན་ནི་

@058B དེས་པ་ཁོན་ར་ངས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་འགྱུར་པས་གཏན་ཆོག་ས་བཞོད་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། མཐར་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ཁས་
སྒྲངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དམ་བཅའ་དང་། དམ་བཅའ་

ལྟར་སྒྲུང་གི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་བཞོད་འཆད་པར་སློབ་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བ་རང་གི་
ཚང་མས་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་སྟོན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་

འཆད་པ་ནི། གྲངས་ཅན་དང་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་འདོད་པ་ཡིན་པས། མཆིལ་མའི་ཐལ་པ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །གཞན་དོན་
བྱེད་འདོད་པ་རྣམས། ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ །རང་གིས་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་འབད་པར་ལུང་ཙམ་ལ་འཚལ་ཞིང་། གཞན་བསྐྱབ་བར་མི་བྱའོ། །ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། སྟོན་བ་རྟོག་ལུན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཕྱིར་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་སྟོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་

འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གདུལ་བྱ་ལ་མ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་དགྱི་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་མཐོང་བ་སྒྲོས་པ་འདིས་ནི།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོས་ཞན་དོན་བྱེད་པའི་བཤེས་

གཉིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་འཛིན་འདོད་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་ཤེས་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ལས། །འབྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་རྣམས་གྱིས། །

@059A ༄༄༅། །ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཆོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་དོན་དེ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་གྱི་རྣམ་ལའད་དུ་རྒྱས་པར་ལའད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་དོན་རྟགས་གྱི་
ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་

པ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དེ་ཡིན་པར་གཞུང་བར་བྱའོ། །དོན་སྒྲོས་པའི་རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་
དང་། མི་རྟག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་གྱི་མཐུན་

ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཉི་བ་དང་། སྐལ་བའི་བྱ་དང་ཕར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་དན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། ལུང་ཙམ་མ་
གཏོགས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟགས་ཡང་

དག་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་གཙོད་གྱི་དགོས་པ་ནི། དངོས་སུ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་མཐར། མངོན་
སུམ་དང་། དེའི་གཟུང་ཡུལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་

པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་ངེས་ལས་དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་ནི། དོན་མི་འཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཉིས་པར་འགྱུར་བས་
སོ། །སྐྱབ་ངག་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་

ནི། རྒྱལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དགོས་པ་ནི། རྟོག་པའི་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། ཕྱིར་རྟོག་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ལས་
བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །མཚན་ཉིད་གྱི་

@059B ཟུར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་སྒྲོན་དང་། དོན་སྒྲོན་ཞུགས་པ་སེལ་ཞིང་། ཚུལ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་པ་གཅིག་མ་སྒྲོས་ན་ཡང་། སྐྱབ་ངག་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་གསལ་བྱེད་
སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲུང་སྒྲོན་ཞུགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་ངག་གིས་ཕྱོགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་དང་། དེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འདྲན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོག་གི་སྐྱབ་ངག་གི་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་བསྐྱབ་ངག་

དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་དེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་རིགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པའི་ཆོ་སྐྱ་

མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་ན། སྐྱར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དེ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ངས་པ་འདྲན་པའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་སྒྲེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པར་འགྱུར་བས། ཇི་སྐད་ཆོས་
དང་ལྟན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་སྤིད་དུ་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་

ཟ་བས་སོ། །སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས། གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་སྟོམ་ན། སྒྲ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་ངེས་མི་རྣམས་པས་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་བ་བྱེད་ལ་སྟོས་ལ་དེའི་ཚུལ་
གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་གོ། །ཞེས་མ་སྟོས་ཀྱང་འབད་མེད་དུ་

རྟེགས་པར་འགྱུར་བས། ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲ་བ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟེགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཏན་ཆོགས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་བ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། ཐེ་ཆོམ་དང་ཤེས་འདོད་
དང་། དགག་བྱ་བརྗོད་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་

@060A ༄༄༅། །དུ་འགྱུར་བས་བྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་ངེས་ན་ཕྱོགས་ཆོག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་བ་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པས་དེ་སྒྲ་བ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་
བཅད་ཕྱིར་ཏུ། རབ་གསལ་བྱེད་སྟོས་སོ། །གཉིས་པ་

ལ་གཉིས། ལྷགས་བསྟན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྟན་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་ལྷགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གཞན་
ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་

ཅན་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་བྱར་དང་པོ་བཞི་བཤད་པ་དང་། མ་གསལ་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་

འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱང་། དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱོགས་མིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་
པ་ལ་མིན་པར་འོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཕྱོགས་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྒྲོན་པར་མི་རིགས་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྒྲོན་ན་ཡང་། མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་
ཡིན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་བཞེད་པ་ལྟར་བྱའོ། །འཇོ་བ་ཆེན་

པོས་བསྟན་པར་འོས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མཆོན་ཆོག་འདིས་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པ་ཞེན། ངོ་བོ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་
དོན་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་པ་ལ། ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་བྱུབ་

@060B མ་ཟིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྒྲུ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་མིན་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆེད་བའི་བྱུང་པར་མ་ཕྱེད་པས་ཁ་ཅིག་ལ་འབྱུང་པ་སྤྱིད་སྒྲུང་སྟེ།

རྣམ་འབྲེལ་ངེས་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་དུ་རྒྱས་པར་འགྲུབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོན་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀའ་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་གྱི་གཞི་
དེའི་སྟེང་དུ་བསལ་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་དགོས་

པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ཉིད་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡན་
ན། ཚུད་པའི་ཆོ་ཤོལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་དཔག་འདོད་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་

པ་དགོས་པར་ཤེས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བཙོན་པའི་ཆོན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སྒྲུམ་པ་དགག་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་སེམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆེལ་

བས་ཞེ་བས་འདོད་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། སྐྱས་ཆོས་ཙམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་དུ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པས། བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ངག་གཏུམ་སྒྲིས་

ཀྱང་། ཞེ་འདོད་གྱིས་བྱུང་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས། རྟགས་གྱིས་ད་ལ་གཞོད་ན་ཡང་། ཞེ་འདོད་འགག་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བའོ། །འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཁོ་ལ་པའི་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་
བྱར་སྟོན་ཅིང་རིགས་མི་མཐུན་ཁོ་ལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་^{@061A} ༩༩། །ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་ཡང་རང་ཉིད་འོགས་སུ་སྒྲོས་པ་ནི། ཁོ་ལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཕྱོད་པ་བྱེད་པ་
ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱོད་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་ཡང་།

སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དན་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བ་གཅིག་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་དགོས་སྒྲིམ་དུ་དོགས་པའི་གནས་ནི་ཕྱོག་ཆེད་དུ་སྒྲོས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། ལུང་གཞོད་མེད་དུ་ཁས་

ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྐྱབ་པས་ཁས་འཆི་བ་ཕལ་ཆེར་ཡང་ལུགས་འདི་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་བས། ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ན་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་
ན་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་ནི་ཁོ་ལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་

ཡུལ་དུ་བྱས་ཤིང་། སྤྱིར་སྐོལ་གྱིས་གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་ན་དང་རང་ཉིད་ནི། འོག་རྟོགས་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟུས་ན་སྤར་གྱི་གཞི་དེ། གཞན་དེན་བསྟུབ་བྱར་
མཆོན་པ་ལ། རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མེད་དེ། གཉིས་པ་ནི།

སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆད་མས་མ་བསལ་བ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གིས་མ་བསལ་བ་ཞིན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དག། ཡིད་ཆེས་གྱི་ཆད་མ་དང་། གྲགས་
པའི་ཆད་མས་མ་བསལ་བ་དགོས་ཏེ། ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་

ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པས། གཏན་ཆོགས་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ལ་དོན་ཞེས་སྟོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་ལ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་
སྟོགས་ཤིང་གཟུང་བའི་དོན་དེ་གཞི་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་

@061B གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསལ་བའི་དཔེ་དང་། དཔེར་ན་སྒྲ་མཉན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་དག། བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་དག། གཞལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་
ཆད་མ་དག་མེད་ཅེས་པ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་འགལ་བ་དང་། སྒྲ་གྲགས་

པ་དང་འགལ་བ་རི་བོང་ཅན་གྱི་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་འགལ་དུ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་
དང་འགལ་བའི་དོན་སྒྲུབ་བ་ནི་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་

རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཆོག་ཏུ་ཅང་མངས་དོགས་པས། རྣམ་འབྲེལ་ངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་མ་བསལ་དགོས་ན། རང་དང་བྱུང་གཞི་
བྱུང་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་

ལ་མ་བསལ་བ་དགོས་པའོ། །འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་བར་རང་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་པའི་ཆོག་གི་ཤུགས་ལ། རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས།
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཞོད་པར་རྟོགས་གུང་། རང་རྟེན་ལ་

ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཞག་པས། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་སོ། །སྒྲར་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་བཞི་
བོ་འདི་དག་ནི། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་

ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དེའི་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཏྲགས་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ངེས་
སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པའི་

@062A ལྷ། །དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་མིན་ལ། ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དག། སྤྱི་དང་དེས་བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་

འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱུ་དང་། ཆོས་གསུམ་བྱུང་པར་ཡིན་པས། དེ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་བྱུང་པར་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་
པར་མི་འཇིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། རོ་བོ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། ཡན་ལག་རྣམ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་།
རྗེས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་

དག །རྩམ་དང་རྩམ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོཞེས་པའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉི་ཀ་ལ་གཞོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ནི། ངག་སྒྲུབ་
ཐམས་ཅད་རྩུན་པ་ཡིན་ལོཞེས་པ་སྟེ། ངག་སྒྲུབ་

ཆོས་ཅན་དང་། རྩུན་པའི་དོན་ཅན་ཆོས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་བཟོད་བྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དག། ཆོས་གྱི་བྱད་པར་རྩུན་ཆོག་གི་བཟོད་བྱའི་བྱད་པར་སྟེ། ཆོག་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲུས་
པའི་ཤྱགས་ལ། བདག་གི་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རང་

ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་པས། སེལ་བྱེད་གཞན་མ་སྒྲོས་སོ། །བདག་གིས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་ལཤད་དུ་ལཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའ་
མཚན་ཉིད་དགག་པ་དག། ཅོད་སྒྲུབ་མཁན་པོའི་

@062B དམ་བཅའ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་ཉིས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ།
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། བསྟན་པར་བྱ་དམ་བཅའོཞེས་པ་

མདོ་སྤེལ་འདི་ལ་ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བྱས་པ་སྟེ། ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་ལོག་པ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ༡་ཅན་ཐལ་བ་དག། བསྐྱབ་
བྱའི་དོན་རྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་བཟུང་གི་སྒྲོར་བ་

རྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ནི། །སྤྱོད་ཅན། རྟག་སྟེ། དེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། མི་རྟག་སྟེ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅས་པ་
རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་

དག་ཀྱང་ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཞེས་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ་བཅར་བསྟན་པས་སྟན་འབྱིན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི།
མ་གྲུབ་བ་ཙམ་དམ་བཅར་སྟོན་ན་ནི། རི་པོང་གི་

(RvA) འོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་དམ་བཅར་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་སོ། །དེ་ལ་ཁོན་རེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ལས་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལས་མིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་བྱེད་འགོག་པ་པོའི་འདོད་སྤྱགས་དམ་པ་མིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། དེ་བཙུག་བསྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་གི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་པོའི་འདོད་བྱ་ར་
གྲུབ་པ་ཉིད་ལས་སུ་བྱའོ། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ནི། རྒྱུད་ཐམས་

@063A ལྟོ། །ཅད་དང་མི་འགལ་བ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དུ་དམ་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་དང་། བདག་ནི་ཤི་ནས་འབྲས་བུ་ལ་འོངས་

སྟོད་ལ་དེར་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བཙུག་པ་ན་བདག་ཡོད་པ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ། ཆོས་གང་དམ་བཅས་པ་ན་ཤུགས་ལ་གཞན་གྲུབ་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། མ་བརྟགས་པར་བདག་ཡོད་
པར་ཁས་སྒྲངས། གྱིས་རྟག་མི་རྟག་བྱུང་པར་ལ་སྟོད་པ་ལྟ་བུ། །

ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་ཤུགས་དམ་པ་སོགས་སུ་ངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལན་གྱིས་ལྟོག་མི་རྣམས་པ་རྣམས་འགྲེལ་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བཙུག་

བ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པར་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་ནམ་འོན་ཏེ་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། ཆོ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། བྱད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་
དཔེའོ་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཚུངས་ཆོས་

གཉིས་ཆོས་དེར་མཚུངས་པའི་ཆོས་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དང་། ཅོད་གཞི་སུ་ཆོས་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞི་ཆོས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅས་པའོ། །ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན།
དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་

མ་བཞོད་པའི་སྒྲར་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཁན་སྒྲངས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་དེའི་ཆོས་མཐུན་
པའི་དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་ནི། དཔེ་བོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཅན་

@063B པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོན་ཅན་དུ་ཐལ། དཔེ་རྟགས་བྱུང་པའི་དུས་ན། བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བའི་དུས་ལྟར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ཡང་། དམ་བཅའི་མཚན་
ཉིད་དུ་ཁོ་ནའི་ངས་བཟུང་སྒྲོར་བས། དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་པ་དམ་བཅས་

ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་འོ། །ཞེས་གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་ལམ་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ། །ཞེས་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ། དང་པོ་
ལྟར་ན། གོང་དུ་ངེས་བཟུང་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་

པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་མི་དགོས། དགོས་པ་གཞན་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཤོས་ལྟར་ངེས་བཟུང་སྟོས་ན་འདོད་

པ་མིན་པའི་དོན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་དམ་བཅའ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ངོར་སྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་ག་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། རིགས་

པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུད་སྐྱབ་མཁན་པོས་སྐྱབ་བར་བྱ་བ་བརྗོད་པ། དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཡང་སྒྲིན་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ།
རིགས་པ་ཅན་བ་བཀག་པ་ལྟར་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

ནོ། རྒྱུན་མེད་དེ། རྣམ་པར་བཅད་ཟིན་ནས་འདོད་པའི་དོན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས།
ཕྱོགས་མིན་པ་དང་པོ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་

@064A ལྟོ། །འགྱུར་བ་སྤིད་པ་མིན་ནོ། །ཁེ་ན། ཕྱོགས་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་སྒྲོས་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་ཐལ།
རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ནོར་པ་ཡི་དོན་ནི་རྟོལ་བས་

བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་ལས་ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བཅད་པའི་འདོད་པ་ནི། འདི་རྟགས་ཡིན་ནམ། མིན་ཞེས་མིག་གི་
གཞུང་བྱ་ཡང་བཅད་ལྷས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔེ་དེ་ཙོད་སྐྱབ་མཁན་པོས་འགལ་རྟགས་སུ་བསྐྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཏུ་མི་འཐད་
པ་དང་། ཐམས་ཅད་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་

སྒྲིབ་གྱི་བྱུང་པའི་ཆ་མཐུན་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སྤྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར་ཅས་
པ་འདི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའི་སྒྲོན་སྒྲ།

རྟག་པར་དམ་བཅས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་འདུ་སྤྱ་ཡང་འདུ་བའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྤྱ་རྟག་པར་འགལ་བས་དམ་བཅའི་སྒྲོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། སྤྱ་
ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར་ཅས་པའི་རྟགས་

འདི་དམ་བཅའ་གཏན་ཆོགས་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྒྲོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་དེས་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་། མི་
རྟག་པ་རྟགས་སུ་མ་འཕངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱ་རྟག་ཅས་དམིགས་

@064B གྱི་བསལ་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོག་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་སྤྱས་པས། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཆོག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་མི་རྟག་པ་
རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་བའི་འགོད་རྩལ་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གི་བྲུབ་པའི་ཆ་མཐུན་ཙམ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ངག་
ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་པའི་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་བྲུབ་པའི་ཆ་མཐུན་མ་

ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་བྲུབ་པའི་ཆ་ཙམ་
བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་རྟགས་ཉེས་པར་

སྒྱུར་གྱིས་འདིར་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འཕངས་སོ་ཞེ་ན། སྒྱུར་བ་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་ཙམ་དང་། སྒྲ་མིན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་གཉིས་ཀ་

རྟགས་སུ་མ་འཕངས་ཤིང་། རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲ་ཡང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲི་སྒྲས་བྲུད་པར་སྒྲོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་

མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་པ་ནམས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་སྟེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའི་སྟོགས་
གཅིག་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འདུས་པ་དང་

@065A ༄༄༅། །འདུས་བྱས་གྱི་བྱེ་བྱག་ཚོད་གཞིར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དཔེ་མེད་པར་འརྟུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤར་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་
ལྟར་སྤང་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེ་

བྲག་པས་སྤྱ་མི་རྟག་སྟེ། དབང་པོ་གྲག་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་རྟགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ན། དབང་པོའི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ། གྲུབ་
མཐའ་དང་འགལ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་

འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་པར། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ། དཔེ་གཉིས་པོ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་
དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དཔེ་གཉིས་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་། སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དག། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་འཆད་པའི་སྡོན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་

ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོགས་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་མིན་ནམ་ཞིན། མཚན་ཉིད་
བཤད་ཟིན་ཀྱང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བསྟན་བྱ་

གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་སོགས་འཆད་པའི་དོན་ཀྱི་སྡོན་དུ་རྒྱས་པར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་དེ་ལྟར་སྤར་

@065B བ་པལ་ཆེ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དང་། བྱད་པར་དུ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་རྟགས་པ་འཆད་དུ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་དབྱེ་བ་འཆད་རིགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། པལ་ཆེ་བ་
ཞེས་སྟོས་པ་ནི། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ལྟར་སྤར་དུ་ཤེས་པ་དང་། ལྟར་

སྒྲུང་པ་ལ་ཆེ་བ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བདེ་སྒྲུབ་དུ་ཉོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བསྟན་བྱ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་

པའི་ཆེད་དང་། དགོས་པ་གཞན་ཡོད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་བསྟན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འང་ཆོས་ཅན། ཅུ་བའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་
དང་། མེད་པ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་གི་སྒྲོན་ས་སོ་སོར་ནི་རེ་རེ་ལ་འང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དག། ཆ་གཉིས་
ཀའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོང་གི་སྒྲས་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མེད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་མ་ཟད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་འང་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པ་འོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུམ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ལྷན་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་

ཆོས་ཅན་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དགྲ་ཁོ་ན་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་
འགལ་ཉྒགས་གཉིས་སྒྲོས་སོ། །གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དུ་མཚོན་ @066A ཨྱ། །པའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གཉིས་སྒྲོས་ལ།
ལྷོག་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུབ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་དང་བཅས་པ་རྩུས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། དངོས་ཀྱི་

མ་ངེས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་སྒྲོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པར་བསྟན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། གཏན་ཆེགས་ལྟར་
སྒྲུང་སྟན་འབྱིན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་

ཆེགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་གྲུབ་ཟིན་ན་དགོས་པ་མེད་ལ། མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཆོས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཆོས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་སྡོན་རོལ་དུ་
ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་ཀྱི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་

ཡིན་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་སྒྲིན་མེད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ཅིང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁ་ཡར་བ་ལ་མིང་
དངོས་སུ་འཇུག་བ་མིན་ཡང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ལ་འགལ་

བ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱར་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་གདགས་

རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་མིན་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འཕྲོས་གཞན་རྣམས་རྣམ་ངེས་གྱི་རྣམ་ལཤད་དུ་བསྟན་

@066B ཟེན་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཤོལ་ཕྱིར་ཤོལ་གཉིས་ལའམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་ལས་གྲུབ་པ་ལས་ཕྱོག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་
བུ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བར་སྒྲ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའམ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་

བ་དུ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། མེ་ཡོད་སར་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དཔེར་ན། བདག་ཡོད་དེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་སེར་སོགས་ལུས་གྱི་སྟོད་སྟངས་པར་
གསུམ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པར་

འདོད་པ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཆོས་ཤོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ལས། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་ཆོས་ཤོལ་ཕྱིར་ཤོལ་
གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་

ཆོམ་བཟ་བ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ན། སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ར་ཞེ་ན། རྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་སུན་འབྲིན་དུ་འང་
ངེས་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་དང་སུན་འབྲིན་

ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བདག་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དང་། སྐྱོན་མེད་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབ་བྱེད་དང་། སུན་འབྲིན་ཡིན་ཞེ་ན། བ་རོལ་པོས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་
སྒངས་ཀྱང་ངེས་པར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྒངས་ཀྱང་སྐྱབ་ངག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བདག་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་མཐུན་སྒྲུང་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་ནི། ཤོལ་བའི་རྟགས་
སུ་འབྲིན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། ཕྱིར་ཤོལ་གྱི་ངག་

@067A ༄། །སུན་འབྲིན་པ་འམ་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཤོལ་ཕྱིར་ཤོལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱབ་ན་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའམ་མ་
གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་དེ་ལྟར་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་གྱིས་སྤར་ཡང་ཚུལ་གསུམ་བསྐྱབ་པ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་ན། སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་རིགས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་

ཁྲབ་པའི་བཟློས་སའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་གཏན་ཆོགས་དཔེར་བརྗོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་ལུགས་
དང་། གཞན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དགག་པའི། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་

ཅན་གྱིས་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་པ་སོགས་དགག་པ་དང་། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱུང་བསྟན་ནས་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཅན་མེ་ཁོ་
ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཆོགས་དོན་མིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་

གཞན་དུ་བས་བསྐྱབ་པས། རྟོགས་ཆོས་གཏན་ཆོགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་མེ་དེ་དུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དུ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། འབྲེལ་
མེད་གྱིས་འབྲེལ་མེད་གཞན་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་ལ། ཁས་

ལེན་ན་ནི། དེ་ངེས་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་ཟིན་པས་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་མེ་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་པའི་གཞི་ཁས་ལེན་ན། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ལ། མེ་དེ་ཉིད་
དུ་བར་ཁས་ལེན་ན། དམ་བཅའི་རྟོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་

@067B བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ལ། མེ་ཡོད་པ་དུ་བའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པར་རིགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། མེས་རང་གི་ཆོས་ངྷི་བའི་རིག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་

གྱི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཆོས་དེས་ཀྱང་ཆོས་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་དང་ལྷན་པའི་གཞིར་གྱང་རིག་སྐྱབ་ན། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལས་མེ་དེ་
ཉིད་གཞིར་ཁས་ལེན་ན། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྗེས་དཔག་མེད་པ་དག། དམ་

བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མའི་སྤྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། བྱེ་བྲག་གཞིར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཇི་སྐད་ལཤད་པའི་ཉིས་པར་འགྱུར་བས། ཏུ་བ་དང་
ལྷན་པའི་ལ་ལ་ཞེས་དང་། མེ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ལ་ངོ་བོ་གང་རུང་བ་

མི་རིགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབ་ནི་དཔེར་ན། གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ལྟར་བྱས་
པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འགྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་

གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་ཅིང་སྟེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱའོ། །ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་
བྱས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་

ཕྱོགས་ཆོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཏན་ཆོགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་དགོས་པར་དགག་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱ་
རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། ལས་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟག་དུ་

@068A ༄། །དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བཟོད་པ་དང་། ཏྲགས་ཀྱི་ངག་གིས་ལས་ཏྲག་པ་དང་། སྒྲ་ཏྲག་ཏུ་དམིགས་པར་མི་འདོད་པ་ལ་མི་འདོད་
པའི་འཕེན་བའི་ཐལ་བ་ཙམ་པ་དེ་ནི། དམ་བཅའ་ལྟར་

སྒྲ་འགོག་པའི་ལན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚོས་མེད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་དེའི་སྒྲོན་ས་སྟོར་བ་འཐད་བའི་ཕྱིར་ཅན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔའི་མཚན་ཉིད་དང་།
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཕྱོགས་ཚོས་བཟོད་པ་ལ་ངས་པར་སྟོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དཔེ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་ལ་ཏྲགས་མེད་པར་བཟོད་པའི་དཔེ་དེ་མི་མཐུན་
དཔེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོར་བ་གཉིས་པོ་ཡང་གཞན་དོན་རྗེས་

དཔག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྔ་པའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། འབྱུང་བྱངས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་གྱི་བྱབ་པ་སྟོན་པའི་དཔའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྟོར་བ་སྒྲ་མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པ་
མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཅས་པའམ། གང་ཏྲག་པ་མ་བྱས་པའི་

ཕྱིར་ཅས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་མིན་གྱི་དཔས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ།
ཕྱོགས་ཚོས་གྱི་ཡན་ལག་མཛང་བ་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།

ཏྲགས་ནི་ཚོད་གཞི་ལ་ཉི་བར་སྐར་བ་ལས་ཕྱོགས་ཚོས་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་བྱས་སོ་ཞེས་པའམ། མ་བྱས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དུ་གཞན་དོན་
ཕྱོགས་སེལ་བའི་ཐལ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཕྱོགས་འཇིག་པར་བྱད་

@068B པ་བསལ་འོངས་གྱིས་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་སུ་སྤར་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་གསལ་བ་ཚོས་ཅན། སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན། རྗེས་སུ་འགོ་བའི་མེད་པའི་
གསལ་ཐར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་

གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་ན་ནི་དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་ཕྱོགས་སྐྱབ་ལྷུས་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཚོས་དང་དཔེ་གཉིས་གྱི་རྗེས་སུ་

འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་བསྟན་པ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀླང་པོ་སྤྲུམ་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལས་སྟོན་པ་རྗེས་འགྲོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་
བཤད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་ལུན་ལས་གཞན་མིན་ཞེས་པ་ཐལ་བ་

ཙམ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་དང་ལྟོག་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། རྩལ་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་པས་སྟོགས་ཆོས་མེད་པའི་གཏན་ཆོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཁས་མི་ལེན་ན། གཞན་སྟོགས་
འགོག་པ་ཡང་མི་རྣམས་པས་གཏན་ཆོགས་ཡང་

དག་ལ་སྟོགས་ཆོས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པའོ། །སྤྲུམ་བཤད་པའི་བསལ་བ་སྟེ་འོངས་པ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཡོང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཙོ་བོ་
ཡོད་དེ། བྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་

ཅང་ཕྱིར་ཅེས་པ། སངས་རྒྱས་པའི་དེར་བྱད་པར་རྣམས་སྤིང་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མ་གྲུབ་པས། སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་གཙོད་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གྲངས་
ཅན་པས་དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་

@069A ༄། །མཐོང་བས་དེ་ཙམ་ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་བྱད་པར་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་མཐོང་བསེད་གསུམ་མཉམ་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དེས་ན་གཙོ་བོ་
ཡོད་དེ། བྱད་པར་རྣམས་ལ་འབྲས་བྱ་གཅིག་རྗེས་

སྤྱ་འགོ་བ་མཐོད་པའི་ཕྱིར། ཅས་ཟེར་ཏོ། །སྦྱོར་བ་འདི་ནི། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་འབྱུར་དུ་འདོད་ན་ཡང་། གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་སྡོན་དུ་སོང་བ་
ལས། བསལ་ཏེ་འོངས་པ་ལས་དབང་གི་རྟགས་དང་དམ་བཅའི་

སྦྱོན་བཟོད་པ་སུན་འབྱེན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཐལ་འབྱུར་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
བཤད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དབྱེ་བ་དང་། ཚུད་པ་སྤང་

བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ལ་གཏན་ཆོགས་དང་། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བ་དང་། དེ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དག། ཆ་གཉིས་

པའོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མཐུན་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱབ་ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོ་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པ་མཐུན་སྟོགས་དང་། དོན་མི་མཐུན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་
ཅོད་གཞི་སྒྲ་དང་། དཔེ་བུ་མ་པ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་

པ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པས་བུ་མ་པ་མཐུན་སྟོགས་དང་། གཏན་ཆོགས་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་བུས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི།
མཐུན་སྟོགས་ཞེས་པ་མཐུན་སྟོགས་ལས་ཏེ་

@069B སྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་མཚུངས་པ་ལ་མཐུན་སྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བུས་པ་ཡིན་གྱི། འཇུག་པའི་དབང་དུ་བུས་ན། གཞལ་བུ་སྒྲ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་མིན་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་

ཏེ། དེ་ལ་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཅི་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་འདི་ལའང་ཐ་དད་ཅེས་མི་འདོད་ཅིང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་ཡང་། བུ་མ་པ་ལ་
སྟོགས་པ་མི་རྟག་པར་བྱུང་ཟིན་པ་མཐུན་སྟོགས་དང་། སྒྲ་ལ་སྟོགས་

པ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་མ་ཟིན་ལ་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་གསུམ་སྟེ། མི་རྟག་པ་བཀག་ཙམ་ལྟ་བུ་མེད་པ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་འགལ་

བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། མི་མཐུན་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་
ལས་གཞན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་བདག་མེད་སོགས་ལ་

ཡང་འརྟག་པས། རྟོག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་གཞན་ཡང་མི་རྟག་པའི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས། རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དུ་
བས་མེ་བསྐྱབས་པས་དྲང་རག་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་རྣམས་

པར་འགྱུར་ཏེ། རིག་བྱ་གཏང་སྟོམས་པ་ལ་ཞུགས་པས་རྟོག་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་ཁོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། གང་རིག་ལས་ལེག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེས་
དྲང་རིག་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་གཞན་པ་

@070A ༄། །དང་འགལ་བ་མཚུན་སྟོགས་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པ་དང་། འགལ་བ་འགོག་མི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཏྲགས་མི་མཐུན་
སྟོགས་ཙམ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ན། དེ་གཞན་དང་ནི་དེ་འགལ་

ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམས་གཉིས་ལ་ཡང་ཏྲགས་མེད་པར་ངེས་པས་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྷོག་པར་དངོས་སུ་ངེས་ལ།
གཞན་ལས་ལྷོག་པར་ཤུགས་གྲིས་ངེས་སོ། །མཐུན་སྟོགས་

ལས་ལོག་པ་ཙམ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ངེས་པ་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཙམ་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལས་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ལྷོག་པ་ངེས་པ་མིན་པས་
གཉིས་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་མིན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་

ཆོས་ལས་ལྷོག་པ་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གྲིས་གཞན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བྲམ་བེ་ཡས་ལྷོག་པ་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གྲིས་བྲམ་བེ་མིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི།
བྲམ་བེའི་རིགས་དང་མ་ལྡན་པ་ལ། བྲམ་བེ་མིན་

པར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱིས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་ལྷོག་པ་གཞན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། བདག་མེད་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས། ལྷོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། མཐུན་སྤྱོད་ལ་མེད་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་

པ་ཡིན་ལ། མཐུན་སྤྱོད་ལ་མེད་པ་ཉིད། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། བྱ་སྤྱ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་། བདག་མེད་སོགས་སྤྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་མཐའ་དག་ལས་
ལྷོག་པར་མཐུན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་ལྷོག་

@070B བྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དུ་མ་ལ་སྤྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་རིགས་ཏེ། འཇུག་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས། སྤྱི་ལས་བྱུང་པར་
དཔོག་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །བྱས་པ་ཉིད་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་

མིན་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བས། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་སྤྱབ་མི་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་སྤྱི་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་དུ་མ་དཔོག་ན་བསྐྱབ་བྱེད་དང་རྗེས་
འགྲོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་འདོད་པ་སྤྱན་པོ་ཡིན་གྱི། དོན་དེ་དག་བསྐྱབ་

པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ན། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཕྱོག་པ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དུན་ཆོགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཏྲག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུང་སྐྱ་ཆོས་
ཅན། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་

ནི་རེ་ཕྱུ་མིག་སྒྲིང་མ་གསུམ་ལ་བྱི་བར་བྱ་བ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་མོ། །སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུང་སྐྱ་ཆོས་
ཅན། ཏྲག་སྟེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་

ནི་རེ་ཕྱུ་མིག་བར་པ་གསུམ་ལ་བྱི་བར་བྱ་བ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །དུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཏྲག་སྟེ་ཚུལ་བྱུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཏྲག་སྟེ་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་^{@071A} ༡༡། །ནི། རེ་ཕྱུ་མིག་འགོ་མ་གསུམ་ལ་བྱི་བར་བྱ་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཆ་གཉིས་པ་གསུམ་མོ། །ཏྲགས་ད་དགྲ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས། ཏྲག་པ་དང་།

ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་སྒྱར་བར་བྱའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། འགལ་རྟགས་
གཉིས་སྟོས་པའི་ནི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ན། འགལ་བ་

གཉིས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་ན་ཡང་དག་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ་བས། ཡང་དག་གི་བྱས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན།
དགག་རྟགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བས། རྟགས་ཡང་དག་

གི་མཚན་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བསྟུབ་པ་དང་། རྗེས་འགོ་རྒྱང་བ་ཅན་དང་། ལྟོག་པ་རྒྱང་བ་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གཉིས་པན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བར་
སྟུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་ཤེས་

པའི་ཆེད་དུ། སྤྱི་གཞལ་བྱ་བྱད་པར་མཉན་བྱ་གཉིས་སྟོས་སོ། །རྗེས་འགོ་བྱུབ་ཙམ་དང་། གཙོ་བོར་བྱུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ཆ་མཉམ་པར་བྱུབ་པ་ཙམ་གྱིས། ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་
པར་ལྟོག་བྱུབ་གཙོ་བོར་བྱུབ་པ་དགོས་པར་

བསྟན་ནས། ཚེད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་བཅད་པ། ཉགས་གྱི་རྒྱས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་གྱི་མ་ངེས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་སྒྲིམ་སོ། །ཅས་མ་ཐག་དུ་གསལ་བ་
དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོལ་བྱང་གི་སྒྲ་དངོས་

@071B སུ་འཇུག་པས། ཚོལ་བྱང་གིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཀྱང་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་

དང་། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་བསྟུ་བ་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་རིགས་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་
ཅན་དེར་གང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་མེད་

པ་ལ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། འདི་ལས་ལྷོག་པ་གཉིས་ནི། འགལ་བ་གཏན་ཆོགས་དང་། གཞན་ལྷག་མ་ལྷ་པོ་རྣམ་མ་ངེས་
པའོ། །མདོར་ན། དགྲུ་པོ་ཡང་དག་པ་དང་། འགལ་བ་དང་།

མ་ངེས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ད་འདོད་ལ་གཞོད་པ་འགལ་ཏུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་
མོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་རིགས་མཚུངས་

པས། གཞན་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ལོགས་སུམ་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་འགལ་སྐྱབ་
པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་

ཐེ་ཆོམ་དང་། ངེས་ཤེས་གྱི་རྒྱར་སོ་སོར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཚེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་
ཞེན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གངས་གཅིག་

@072A ༄། །པ་ཡང་ཡིན་པས། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷག་གྲེས། དངོས་སྟོབས་གྱི་སྐབས་སུ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་པ་སྲིད་ཅིང་། རྩལ་
གསུམ་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སྲིད་པའི་

དོན་མ་རྟོགས་པར་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་ལ། དེའི་དོན་ནི། ལོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཁྱའི་གཏན་ཚིགས་མེད་
ཅེས་པའོ། །འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་པ་ནི། སྒྲ་

ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བཞིན་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་པ་རང་རང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཆོགས་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་སྐྱེད་པར་འདོད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྟག་སྟེ།

བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱང་། ཆོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་འདོད་དོ། །དཔེ་འདི་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཡང་།
རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས། ལུང་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་

བ་མི་འབྱུང་པ་སྤིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་མཚོན་གྱི་དཔེར་མཛད་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་སྤིད་གསུང་དོ། །ལུང་གི་ཡུལ་ལ་སྤིད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། གཞེག་
ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། བ་ལང་གི་སྤྱི་ལ་བྱབ་བྱ་

འགལ་བ་གཉིས་ཁས་སྒངས་ནས། དེའི་སློབ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བྱེད་དང་པོ་ལ་སོ་སོར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གཉིས་ཀ་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་ཆོས་འགལ་བ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་

@072B ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩ་མིན་ཞིང་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་མིན་ཞིང་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས།
ཆོག་ས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་། ངེས་ཤེས་གྱི་རྒྱ་གཉིས་གཉིས་སུ་འདོད་

ངེས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པས། ཡ་གུལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་རྩ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྟགས་སྒྲ་མ་ལ་ཡིད་རྩ་སུ་འདོད་པས་མ་ངེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལས་ཀྱིས་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཁོ་
ནའོ། །ཐེ་ཆོམ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་

ཀ་དང་ལྷན་པ་མིན་ན་ནི། ཐེ་ཆོམ་དང་ངེས་ཤེས་གྱི་ལས་སྐྱབ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་འདོད་རིགས་ཀྱི་རེ་རེ་མིན་ཡང་འགལ་བ་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ནི། ཡ་གུལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་རྩ་མི་འཐད་པ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ལ་

ཡང་། གཏན་ཆོག་སྐྱོད་པའི་ཁོ་ན་འཐད་ཀྱི་དུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་དང་ཚོལ་བྱང་ལྟ་བུ་དུ་མས་ནི་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་སྤྱོད། དེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་
ཅེན། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་བཀོད་པ་ལ། རྟགས་སུ་མ་བཀོད་ན།

དེས་པར་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་འབྱར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་དུ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱུ་བ་པར་མི་འགལ་ན་ཤིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཇུག་
རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ། །སྤྱག་བསྐྱུལ་

བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཀྱི་དུ་མས་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་བསྐྱབ་པ་དང་། གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་རྟགས་ཀྱི་བཞི་ཡང་
ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་གྱི་

@073A ༄། །རྒྱ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཉན་བྱ་ནི། རྟག་མི་རྟག་གིས་མཐའ་དག་བསྐྱས་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་། མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་གྱི་རྒྱ་སྤྱོད། སྤྱིད་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ་ཆགས་པ་བཞིན།

གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་ཆོས་ཅན་གང་དག་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པ་དང་སྤྱི་གཞལ་བྱ་དང་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
སྐྱེད་པའི་རྟགས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཆོས་འབྱུང་བྱུང་པ་རྣལ་

ལྟོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་གང་ལ་རིགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྟོག་པ་བསྐྱབས་པས་
གནོད་པ་འགལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་

གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འདོད་ལ་གནོད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལྟོག་རྟོགས་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མི་
གྲུབ་པར་འབྱུར་ཏེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་རྟག་པ་ཡང་སྐྱབ་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མི་མཚུངས་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་གཙོད་བྱེད་མི་སྤྱིད་ཅིང་། དེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པས་འགོག་རྩས་ལ། མཉན་བྱས་རྟག་བསྐྱབ་མི་རྩས་ཤིང་། བྱས་པས་
མི་རྟག་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མིག་སོགས་

གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡང་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅིན། མིག་སོགས་སྐྱོན་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཅོད་བྱེད་ལ་སྤྱད་གང་གིས་
ཀྱང་གོགས་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

@073B པ་ལ་གསུམ། འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལའད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲུང་མ། འབྲད་པ་རྒྱ་མཚན་ལའད་པའི་འགལ་ཏྱགས་སོགས་ལའད་པ་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་སྤྱ་ཏྱག་པར་སྤྱབ་པ་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་

རང་གི་དངས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཏྱག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་གཏན་ཆོགས་དེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་སྤྲོད་གཞི་དཔལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེའི་བྱེད་བྱ་ལ་གཞི་དཔལ་ཡིན་ཡང་རྩང་འགལ་
བ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་

ལ་གཞི་དཔལ་སོ། །དེར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་ལའད་ཟིན་ཏོ། །བདེན་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྩན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པར་ལ་གཞི་དཔལ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་མར་དབྱེར་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་དུ་མར་བྱེད་རུང་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྲབ་པའི་ཐུན་མོང་བ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

སམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲད་པར་གྱི་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ། དེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་གཉིས་པོ་སྟེ། སྒྲ་མ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆ་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཐེ་
ཆོམ་གྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བཤ།

དང་། དང་པོ་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་བྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞལ་བྱས། སྒྲ་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་དང་།
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲད་པར་མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་

@074A ལྟོ། །པ་ལྟ་བུ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཏེ་ཆོམ་ཅན་དུ་རྟེན་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་བྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
ལྟག་མ་གཉིས་ཀ་མ་བྲབ་པ་ཡང་མིན། གཅིག་གི་བྲད་པར་ཡང་མིན་པའི་ཕྱོགས་

ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་གསུམ་དུ་སྤྱི་སྤྱི། བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་འགལ་བ་དང་། ཚེ་ལ་བྱུང་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་

རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་བྱུང་བྱེད་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས། ལྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་པར་མཉན་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་བྱིས་མ་ཞུགས་
པ་ལས་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་

པ་ལ་གཉིས། ཚེ་ད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཞུགས་པས། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་
གཅིག་ལ་ངེས་པར་ཞུགས་པའང་མིན་པ་དང་།

གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པའང་མིན་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པས་གཅིག་ལ་གཅོད་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་
ཞུགས་ཤིང་། ལོག་པ་མིན་པས་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་

རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འགྱུར་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཡོད་པའི་གཉིས་ཀ་སྟེ།

@074B རྟག་པའང་མིན་མི་རྟག་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ལ་ཡིན་པས། གྲིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སྟིང་
པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་འགལ་གཉིས་ཀ་ལ་བྲབ་

བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་མཐོང་བས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་དཔེ་དང་། རྟོག་
ཕྱོགས་བསྐྱབ་པ་འགལ་རྟགས་སུ་བརྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་

རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་བྲབ་བྱེད་ཞུགས་ཞེས་པས། སྐྱ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་ཡང་། ཚེ་ལ་བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
མཐོང་བས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱང་

མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་མཐོང་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གོ་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་མེད་པར་བལ། གཞི་གང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་དེ་རྣམ་གཅོད་དུ་བྱུབ་པའི་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དོན་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སུ་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། །བྱུང་པར་གཉིས་

སྒྲུབ་པར་གཞུང་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཐུན་སྟོན་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་དེ་གཞན་རྩོལ་བྱུང་ལྟ་བུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྟོན་ལ་ཆ་
གཉིས་སུ་བྱུབ་པ་ཡང་བུམ་པ་དང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་

ཞུགས་གྲང་མི་མཐུན་སྟོན་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོན་གོ་བྱེད་དུ་འབྱུང་པར་སྒྲོན་མེད་ལ། མི་རྟག་པ་མིན་པའི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བུམ་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མིན་
པའི་རྩོལ་མ་བྱུང་ལ་ཞུགས་ན་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

@075A ༄། །པ་ནི། གཏན་ཆོགས་གལ་ཏེ་མི་མཐུན་སྟོན་ལས་ལྟོག་པའི་སྒྲོན་མཐུན་སྟོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱུབ་ན། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོན་མཐུན་གཏན་
ཆོགས་གོ་བྱེད་དུ་འབྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་མིན་རྣམ་

པར་བཅད་པ་མིན་ན། ལུང་པ་ལ་དཀར་པོ་ཉིད་ལ་དཀར་པོས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། བརྟན་པ་ཉིད་དང་། གསུམ་རྟོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཉིད་ལས་ཡོན་
ཏན་ཉིད་དང་། བརྟན་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་ལས་

བརྟན་པ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་གཅིག་ཕུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་པ་ཡང་དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་མི་འཐད་དོ། །ལུགས་ལས་ལྷོག་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་བརྟན་པ་ལས་ཡོན་
ཏན་དང་། གཟུགས་དང་དཀར་པོ་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་གཟུགས་

དང་དཀར་པོ་གཉིས། གཟུགས་ལས་དཀར་པོ་གཅིག་ཕུ་རྟོགས་པ་ཡང་། དེ་མིན་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་གཅིག་ཆོག་སྟོས་པ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྱུལ་

པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་བཀོད་པ་ཆེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཅིག་གི་ཆོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོན་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྟུབ་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། ཚུལ་བལས་བྱུང་བ་གཉིས་བཀོད་
པ་ཡང་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྱུལ་པར་འགྱུར་ཞིན། དེ་གཉིས་ཐེ་

ཆོམ་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟོག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་དང་། དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བཞི་འདི་
ན་གང་བའི་རིག་པ་མེད་དེ། མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅས་པ་སྟོང་གིས་

@075B ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྒངས་པས་གང་བའི་རིག་པ་ཡོད་དེ། མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། གང་རིག་མེད་ཀྱང་། རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅ་
ན། སྟོན་མེད་དེ། མིས་གང་རིག་འབའ་ཞིག་མི་འགྱུར་ཀྱང་། གང་རིག་མ་

ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱུང་བ་ཉིད་པོ་གང་དུ་ཞུགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་ན་ནི། གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཆོས་ཅན་
གྱི་གཞིར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་

སམ། མ་བྱུང་བའོ་ཞེས་སྐྱབ་ཀྱང་རུང་དེའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱིར་སྒོ་ནས་སྔོངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་
རྟག་གོ། །བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་

གཏན་ཆོག་སྲུ་ཐལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེན། མི་རྟག་པ་དང་བུལ་བའི་བདག་མེད་ལ་ཡོད་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་། དེ་ལ་མེད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །རིག་བྱ་ཅན་མིན་པས་སྒྲ་རྟག་
པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་། མཐུན་ཕྱོགས་རྩལ་ཕྱན་ལ་མེད། ནམ་

མཁའ་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེམས་དཔའི་ལས་ལ་ཡོད། བུམ་པ་ལ་མེད་པས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྩལ་ཕྱན་ལ་མེད་པ་ནི། ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྐྱབ་

པའི་ཡན་ལག་དགག་པ་དང་། ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྒྲའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འདོད་པ་བཟློད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་

@076A ༄༄༅། །དག་གི་ཚུད་པ་བསྐྱབ་པ་ནས་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། མཐུན་པ་དེ་དང་འབྲ་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འགལ་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་རྟགས་དང་།
དེ་སྟོན་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་པའོ། །

འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་། ཚེད་སྐྱབ་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འོག་ནས་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟག་པ་སྟེ་བྱ་དང་དུ་
བ་མེ་དུ་གཅིག་སྟེ་བསྟན་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་བསྐྱབ་

བྱ་དང་ལྟན་ཅིག་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཆོས་གཏན་ཆོག་ས་དང་། དེ་སྟོན་པའི་ངག་སྐྱབ་ངག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངས་བབྱང་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། གཞན་
དོན་རྗེས་དཔག་མི་མཆན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆན་ཉིད་བྱབ་ཆོས་པ་དང་། བྱབ་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་ཉིས་པ་བརྗོད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཁོ་ན་འོ། །ཅེས་སྦྱོར་ན་ནི་
མཆན་ཉིད་བྱབ་ཆོས་པར་འགྱུར་རྟེ། དོན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་

འདྲ་བ་མེད་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའམ་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོགས་
ཆོས་གྲུབ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་རྟག་པ་དང་མཐུན་པ་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་

བུམ་པ་སོགས་མ་ཚང་ངམ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པའི་ཞེས་ངེས་བབྱང་སྐྱར་ན་ནི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྲབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་དང་ཁྲབ་མཉམ་འབའ་ཞིག་རྟགས་

@076B སུ་འགྱུར་གྱི། ཁྲད་མཉམ་པ་ཚོ་ལ་བྱང་ལྟ་བུ། ཏུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་གྲོག་ལ་སོགས་

པ་དང་། ལྟན་ཅིག་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་བས། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་ཡའི་ཚོས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་བབྱང་ན་སྐྱོན་
མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་ཁྲབ་པ་དང་། ཁྲབ་ཆེས་

པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་མིན་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་ངེས་པར་བབྱང་བ་སྐྱོར་ན་ནི། མཚན་ཉིད་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ཁོ་ན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་འགལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཏན་ཆོག་པ་གཅིག་ལ་འང་། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལ་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་
མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཐུན་པ་

ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེན། སྒྲིན་མེད་དེ། བསྐྱར་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་མཐུན་ཁོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལོག་པ་། ཁོ་ནས་མཐུན་པ་
མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་གསུམ།

སྐྱབ་ངག་གི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་གཏན་ཆོག་པ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱུང་པ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་སྐྱབ་ངག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་
པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོག་པ་དེའི་

@077A ༄༄༅། །བདག་ཉིད་སྐྱབ་ངག་གིས་སྟོན་ཅིང་དེས་བསྟན་པའི་གཏན་ཆོག་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་ཡ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ཉིས་སྐྱབ་ངག་གིས་སྟོན་པ་
ཉིད་ཅེན། སྐྱབ་ངག་གི་བསྟན་ཆོག་པ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་

པས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དཔེ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་དོན་དམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་
དང་། ལྷན་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་དོན་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཞེ་ན། རྟོགས་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་ལྟར་ན་སྐྱབ་ངག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་གང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་
གང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་གྲུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་

འདི་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ། མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་རང་ཉིད་བརྗོད་པས་སྟོན་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུ་གང་ཏུ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དོ། །རྟོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་པར་
བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱབ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་།

དེ་བརྗོད་པ་སྐྱབ་ངག་ཏུ་འབྱུང་ན་ནི། དེ་ནི་རིག་སྤར་ཐལ། ཤེས་པར་བྱེད་ལས་འདས་པ་བཞིན་ཏེ། ཤེས་བྱད་ཚུལ་གསུམ་ཏད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཤོག་གྱུར་གྱི་དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
འབྱུང་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་

ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།
གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གི་འབྲེལ་པ་སྟོན་མི་རྣམས་པ་ལན་

@077B དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། བྱབ་པ་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བྱུང་བའི་རྟུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མ་
བསྟན་པ་དེ། གཏན་ཆོགས་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅེན། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པ་མིག་གི་

གཟུང་བྱ་ལྟ་བུ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པས་ལན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རིམ་ལྟར་ལྟན་པ་དང་། གང་ལ་ལྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
རྒྱ་བས་སྒྲུབ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དང་འདྲ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྟོན་མི་

རྣམས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེན། ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བྲེལ་པ་སྟོན་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་དེ་ནི། ཆོས་
མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་གོ་བར་འབྱུང་བ་

གཉིས། དེ་ལས་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉགས་ལ་མི་ཉག་སེར་སོགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ངས་པའི་དུས་ན། བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་ལ་བསྐྱབ་བྱས་བྱབ་པ་
བསྐྱན་པ་ཉགས་ཡང་དག་དང་། མ་བསྐྱན་པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །སྒྲོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚུད་གཞི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཚུད་སྐྱབ་མཁན་པོས་གཞན་དག་འདོད་དམ་ཅི་མི་འདོད་པར་
ཐལ། དེར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཡང་ན་ཚུད་གཞིར་ལ་མི་ཉག་ཉིད་སོགས་ཐུན་མོང་བ་དེ། བསྐྱབ་བྱར་མཁན་པོ་མི་འདོད། ཆོས་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པ་ཅན་པའི་
ལྷགས་དགག་པ་དང་། གྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་

@078A ༄༄༅། །པ་དང་། སེར་སྐྱ་བའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཞེད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དཔེར་བཞེད་པ་དེ་དང་ཆོས་
མཐུན་པ་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་གཏན་

ཆོགས་སེཞིས་པ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་བསྐྱབ་ཡའི་ཆོས་ཡོད་པ་དཔེ་ལང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ཏྲག་སྤེ་
སྤེ་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱ་ཡང་

སྤེ་ལྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱ་མི་ཏྲག་ཅས་ང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཇེས་དཔག་གི་རྒྱ་ལ་བཏགས་ལ་དགག་པ་དང་། དམ་བཅའ་བརྗོད་
པའི་ངག་རྟོགས་ལ་སྤྱབ་བྱེད་གྱི་མིང་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་

དགག་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། སྤྱ་འབྱུང་གི་སྤྱ་མི་འཐད་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེ་
དང་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཆོགས་

གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་ལྷ་དང་ལྟན་པའི་ངག་སྤྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་། ཉིར་འཇལ་དང་། མཇུག་སྤྱད་
དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྟན་གྱི་ངག་སྤྱབ་

བྱེད་དུ་ཁས་སྦངས་པ་ཉམས་སོ། །བྱ་བ་གཅིག་འཇུག་པ་དེ་ནི། ཐ་དད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དུ་བཞེད་རིགས་པས། ཡན་ལག་ལྔ་གསུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅོཾཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། དམ་བཅའ་
བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་མ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

@078B པ་ནི། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉགས་སོཾཞེས་ལྔ་པ་འབྱུང་བྱུང་གི་སྐྱས་སྐྱར་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
ཁས་སྦངས་པ། འབྱུང་བྱུངས་དང་། འབྱུང་བྱུངས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་ཁོ་ནར་

ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནགས་ནས་ཤིང་གཅོད་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ། ལྔ་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་བ་ཡོད་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པས་སྐྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་སྦངས་པས།
གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་ལ་

དཔེར་བཞེད་ཀྱི་ངག་དང་། ཤེས་འདོད་ཚོད་པ་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཅོཾཞེ་ན། ངག་ཅིས་ངག་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ངག་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་དཔེར་

བཟོད་ཀྱི་ངག་སོགས་འབྱུང་བས་དཔེར་བཟོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དཔེར་བཟོད་ཀྱི་ངག་སོགས་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ངག་ལས་ཤེས་འདོད་

སོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་དེ་དག་སྐྱབ་བྱད་ཉིད་མི་རིགས་པས་སོཞེན། རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱིད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱད་དུ་འདོད་དམ། རྒྱད་ནས་བསྐྱིད་པས་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་
རྒྱད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པའི་བློ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཆོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་སྐྱབ་ངག་ཐོས་པ་ཉན་ཤེས་དེ་ཡང་གཏན་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་འང་གཞན་དུ་མི་རིགས་པ་མཐུན་པར་འབྱུང་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉན་ཤེས་
པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་

@079A ༄༄༅། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཡང་། ཉན་ཤེས་གཏན་ཆོགས་དེར་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་བཟོད་པ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ནི་དེའི་ཆོགས་
ལས་བར་མཚད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོཞེན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། དེ་ལ་འང་སྟོན་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་ལས་དཔེར་བཅོམ་པ་ཡང་། རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པས་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནམ། བརྒྱད་པས་ཡིན་ནམ། དང་པོ་ལྟར་
ན། ཆོས་མཐུན་པ་དམིགས་པ་ཤེས་པ་ཡང་རྟགས་སུ་ཐལ་ལ། གཉིས་

པ་ལྟར་ན། ཉན་ཤེས་གཏན་ཆོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་པ་ལས་ནི་དཔེར་བཅོམ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། གང་དམ་བཅའ་སྟོན་པ་དེ་གཏན་ཆོགས་
སོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་འདྲེན་པའི་དཔེ་དང་། ཆོས་མཐུན་ཉིད་གཏན་ཆོགས་སུ་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དམ་བཅའ་འདྲེན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། ཡན་ལག་ལྔ་ག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་དུ་ཆུག་གང་
བྱོད་ལྟར་ན། ཆོས་མཐུན་པ་ལ་སྟོས་པའི་དཔེར་བཅོམ་པ་སོགས་ཡན་

ལག་ཕྱི་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྣམས་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་བཅོམ་པ་རྗེས་པ་རྗེས་པ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པས། གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ལྟས་

བྱིན་ལ་གསེར་གྱི་སྒོད་ཁང་པའི་སྒོད་དུ་ཟན་བྱིན་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། ལྷས་བྱིན་ལ་མར་གསེར་དང་ལོ་མ་བྱིན་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟར་བྱ་བསྟུ་བའི་ཆོག་ཡིན་པ་རུང་།
སྟབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་སོ་སོ་བ་དང་། བསྟུས་པ་གང་ཡང་སྟབ་

@079B བྱིད་ཡང་དག་གི་ཡིན་པ་སྟིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །དམ་བཅད་བརྗོད་པ་དང་། དཔེ་བརྗོད་པ་སོགས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་
མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་གཏན་ཆོགས་ཞེས་དུག་པར་ཏེ། དུག་པའི་སྒྲ་སྟོས་པས་གཞན་

དག་སྟབ་བྱིད་ཡིན་པ་གཅོད་ཅིན། དེ་ལ་ཡན་སྟོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུག་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་བསྟབ་ཡ་བསྟབ་པ་གཏན་ཆོགས་སོ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
བསྟབ་ཡའི་ཆོགས་ལྟག་པས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟབ་

བྱ་བྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྒར་སྟོས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངག་ཀྱན་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་། སྟབ་བྱིད་མིན་པ་ཉིད་ཅིན་ཡང་། དཔེ་
དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྟབ་བྱ་སྟབ་པར་བྱིད་པ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་སུ་གང་འདོད་དེ་དཔེར་བཞེད་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་མི་འབྱུང་པའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བྱང་པར་ཅན་དུ་གྱིས་ཏེ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། དམ་བཅའ་བཞེད་པའི་ངག་སོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་

མིང་བཏགས་མིང་ངོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བཞེད་པའི་ངག་སོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་མིང་འདོགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། དགོས་པ་མེད་པར་འདོད་
པ་མིང་ཉིད་གྱི་ནི་སྐྱའི་དོན་ལས་འདས་པ་བཏགས་མིང་འཇུག།

པར་འདོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲམ་ཟེའི་བྱིང་ལ་སངས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡང་དཔེར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གོ་བ་ལགས་པའི་ཆེད་དུ་བཏགས་པའོ། །དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟོན་
པའི་ངག་ལ་དངོས་མིང་དང་གཞན་རྣམས་ལ་བཏགས་མིང་ཞེ་ན།

@080A ༄༄༅། །དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས། དངོས། གཏན་
ཆོགས་ལྟར་སྦྱང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་

ཏེ་དཔེར་བཅོམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་གཏན་ཆོག་སེ་སྤྱིར་བཏང་ནས། ༥ །གཏན་ཆོག་སྟར་སྟངས་བ་མཚན་ཉིད་ནི། དམིགས་གྱི་བསལ་བ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་

ནང་དུ་བྱེ་བྲག་འདུས་པ་ལ་བྱམ་པ་དམིགས་གྱི་དཀར་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། སྤྱིར་བཏང་ཁས་སྒྲངས་ན། དམིགས་བསལ་གྱི་གཞོད་པ་ལྟར་བྱ། །དམིགས་གྱི་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱིའི་དོན་ཁས་
སྒྲང་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཏན་ཆོག་ས་

ལྟར་སྟངས་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་ཏུ་ལྟར་བ་སྟངས་མིན་རྣམས་ལ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་གསལ་གྱི་དོན་འཐད་པ་ཡོད་པ་སྤིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེར་
བཅོམ་ཆོས་མཐུན་ཙམ་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གི་མིང་དུ་ཁས་

སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཆོག་སྟར་སྟངས་སྟོང་པའི་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། གཏན་ཆོག་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྒྲ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་བཞིན་ཞེས་དཔེ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་དང་།

དུང་སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཚེ་ལ་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློག་བཞིན། ཞེས་པ་ཡང་གཏན་ཆོག་ལ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་འདོད་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་དེར་སྒྲ་གིས་སྟོང་ཞིང་། ཆོས་གཞན་དཔེ་
དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟག་སྟེ་དང་། བྱུང་པ་གཉིས་

@080B ཀ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཏན་ཆོག་ལ་ལྟར་སང་མིན་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པ་ནི། འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། སྐབས་དང་མཚུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་
པ་དང་། དུས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་གཏན་ཆོག་ལ་ལྟར་སྒྲ་བའོ། །ཞེས་གྲངས་

ངས་བྱས་པའི་ནང་དུ་མ་འདྲས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྱག་པ་རྣམས་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་
བརྗོད་བསྐྱབ་ངག་དང་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆོག་ལ་

སོ་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །བྱེད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། ས་ཁོ་ན་དེ་དང་ལྡན་པར་གོ་བ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་ལ་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆོག་ལ་གྱི་མཚན་ཉིད་

ཡིན་པ། བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཡ་གྲུལ་
རྟགས་སུ་ཐལ་བ། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་

འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་སམ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་ཚོས་ཚོས་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་
དང་ལྡན་པའི་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་

པ་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཕྱིང་བ་བཞིན་དུ། ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོགས་པའི་སྤྱིའི་ཚོས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཚོགས་པའི་སྤྱིའམ་ཡ་གྲུལ་གང་རུང་རྟགས་སུ་
ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྟགས་གང་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་འདོད་

@081A ༄༄༅། །མེད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་རང་རི་བསྟན་བཅོས་སུ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བཤད་པའི་གོང་བུ་རྩ་ཅན་འདི་ཚོས་ཅན། རྟག་ཡིན་
ཏེ་རྩ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་

འགྱུར་ཏེ། ཚེགས་པའི་ཚོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། མི་ཁྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་
པས་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཚོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་

ཚོས་ཡིན་པས་ཚོས་གཞན་གྱི་རང་དབང་བའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཅན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་ཞིང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་འཆད་པར་
འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིའི་

ཚོས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འཐད་པས་བྱུང་པར་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་རྟག་སྟེ།
མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་

དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་འང་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པའི་
ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་སྤྱོད་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། གཞན་ཡང་། སྐྱ་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་མ་ངེས་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་སུ་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་
ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆོགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

@081B བ་ནི། དངོས་པར་གྱུར་པ་ནམ་མཁའ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པའི་སྒྱུར་བའང་འགོད་པར་མི་བྱེད་པ་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་
བྱ་མི་སྲིད་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་

པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེར་སྐྱ་པ་ན་རེ། ཕྱིར་གྲོལ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་
ལྡན་ལྟ་བུ། རང་སྟོགས་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནམ་པར་ལྡན་པ་དང་། གཞན་

སྟོགས་བཞག་ནས་དེ་ཁོ་ན་འོངས་པ་བསལ་ཏེ་འོངས་པའོ་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་མའི་དོན་ནི་གཞན་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་སྟོགས་གྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ནམ་པར་ལྡན་པའི་
གཏན་ཆོགས་དག་ག་པ་དང་། བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་གཏན་ཆོགས་དག་ག་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཉིས་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཡང་མཚན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་བསྐྱབ་
བྱར་མི་འཐད་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱེའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་པ་ཙམ་

སྐྱབ་ན་གྱུ་བཞིན་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འགལ་བ་དང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་
པར་ལྟན་པའི་སྐྱབ་ངག་ནི་དམ་བཅའི་བརྗོད་པ་སོགས་ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྟན་པའོ་

ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དེའི་ནང་ནས་གཅིག་སྐྱེས་བྱར་བརྗོད་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ལྟ་ལ་བདེ་བའི་རིགས་གཅིག་པ་
དང་། རྟག་བསྐྱལ་དང་བཏང་སྟོམས་གྱི་རིགས་གཅིག་པ་མཐོང་བས་

@082A ༄། །འབྲས་བྱ་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རྟག་གཅིག་གི་སྟོན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལྟན་པ་བསྐྱབ་པའོ། །མཚན་
ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་རང་མཚན་རྗེས་དཔག་

ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་བསྐང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་

བཞིན་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྦངས་ཏེ། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་དེ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁས་སྦངས་སོ། །སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་
ལྟན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ངག་གཏན་

ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་འཐད་པ་མིན་ཞིང་། ལྷག་ཆད་དང་བུལ་བའི་ངག་བསྐྱས་པ་ཡང་སྟོང་གྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱུ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྟན་པ་གཏན་
ཆོགས་ལས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། ཡན་

ལག་ལྔ་ལྟན་གྱི་ཆོགས་དེ་ཉིད་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་བརྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་ཤུན་ལྷགས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་
གཅིག་དཔེ་ཁས་སྦངས་ཀྱང་། གཙོ་བོ་དཔལ་རྗེས་འགོ་དང་

ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་དག་གིས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་ཉི་ལེན་ལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ངག་གིས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་མཐོང་བའི་རྟགས་

@082B གྱིས་རྒྱ་གཙོ་བོ་གཅིག་སྟོན་དུ་སོང་བར་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་དུ་མ་མཐོང་བའི་རྟགས་གྱིས་རྒྱ་གཅིག་ཁོན་ཡོད་པ་དག་གིས་ཆེད་དུ་རྒྱ་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་དམ་
བཅའི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་

དེའི་ལན་དག་གི་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཡོད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཁོན་སྟོན་དུ་སོང་བར་བསྒྲུབ་པ་མིན་མོ་ཞེས་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲུའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་
པ་ཡིན་མོ་ཞེས། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲུའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་

རྣམས་རྒྱ་ཡོད་ཙམ་གཞན་དོན་རྟགས་གྱི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་ཀྱང་ཚུད་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་གྱིས་རྒྱ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡོད་པ་
ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་

དུ་བསལ་བ་རིགས་མི་མཐུན་ཐ་དད་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་རིགས་གཅིག་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཙམ་ལྔ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་དེའི་

རིགས་ཅན་དུ་འགྱུབ་ཅིན། བསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་རིགས་གཅིག་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྟངས་གསུམ་པོ་
གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

དགག་པ་དངོས་དང་། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་གཅིག་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་སྟེ། གཞན་དུ་དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་སྟོང་སྟོབས་ལ་
སོགས་པ་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཉིད་མཐོང་བ་སོ་ཞེན། འབྲས་བུ་གཅིག་

@083A ༄༄༅། །མཐོང་བས་རིགས་གཅིག་ཇེས་སུ་འགྲོ་བར་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། །འཇིག་རྟེན་ན་མིག་དང་གཟུགས་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། ཡིད་བྱེད་སོགས་ལ་གཙོ་བོ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་
ཀྱང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གཅིག་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །རྒྱ་གཉིས་ཏེ། ཉེན་བར་ལེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཅིག་མཐོང་བས། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཉེར་ལེན་གཅིག་སྟོན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟོན་
དུ་སོང་བར་མི་སྐྱབ་པ་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་འང་

འབྲས་བུ་གཅིག་མཐོང་བས་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་དཔོག་རྒྱས་པར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་

པ་དེ་དང་བ་དང་། མཐར་སྟོབ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །དྲངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དེ་
ཙམ་ལྔ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དེ་ཙམ་

ལྔ་ཁོ་ན་ལ། དང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། དྲངས་བ་དང་སྟོབ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡང་མཐོང་དམ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་དང་ཐ་མི་དད་
པ་འཇུག་པ་ལ། ཐ་དད་དུ་འཛིན་གྱང་རུང་། འབྲས་བུ་གཅིག་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་

གཙོ་བོ་གཅིག་འདོད་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ལྡན་པའི་གཏམ་ཆོད་ལྡན་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བ་སོགས་གཞན་བཞི་ལའང་། རྗེས་དཔག་གཞུང་གི་དང་འབྲེལ་པ་མེད་
པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་

@083B གཙོ་བོ་ཡོད་པ་སོགས་བསྐྱབ་པ་གཏམ་ཆོད་སྤྱོད་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱན་ནས། འགལ་བའི་སྐྱོན་སྒྲོན་པ་ནི། དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་སྦངས་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཤིང་གི་
ཤུན་ལྷགས་སོགས་ཤིང་ལྔ་མའི་ཉིར་ལེན་དང་། རྒྱ་རྩ་མ་ལས་འབྱུང་གི་ གཅིག་ཁོ་

ན་ལས་འབྱུང་བ་ཁིགས་པས་རྟགས་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟགས་མ་ངེས་པར་ཡང་འབྱུར་ཏེ། ཤིང་རྒྱན་དང་ཁམ་ཐོར་ལ་སོགས་པས་བྱུང་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་
ན་གཏམ་ཆོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་གང་རུང་བ་ལས་མི་འདའོ། །དམ་

བཅའི་ཆོད་ངེས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་འཕངས་ཀྱང་། དམ་བཅའ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་འབྱུར་ལྟར་ན། དཔེ་ནི་བསྐྱབ་
བྱས་དམན་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ལ་འཆད་

པས་དོན་འདྲའོ། །གཙོ་བོ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་དཔེ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་བསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚད་དང་ལྷན་པ་དང་རྒྱ་དང་།
འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། རྩུས་པ་འཇུག་པའི་དང་། སྒྲ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོའི་

གཏན་ཚིགས་ལྷག་མ་བཞེས་ཀྱང་དངོས་སུ་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་སྐྱབ་ན། ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཅས་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་
ལུགས་དགག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ལུགས་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པ་དང་།

གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་བསྐྱབ་པ་གཞན་ལུགས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྟོགས་བཀག་
པ་ཙམ་གྱིས་རང་སྟོགས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་མ་

@084A ལྟོ། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་མ་ངེས་སོ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ལུགས་མ་གྲུབ་བྱས་ཀྱང་། རང་ལུགས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ལུགས་བཀག་པ་ཙམ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཆར་བབ་པའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གངས་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བཀག་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་པར་ཅུ་གྲང་གང་བ་ལས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
ལུགས་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དཔེ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་བླངས་འགལ་

བ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྟོན་བསྟན་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལ་གཞོད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་རྣམས་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ། གཙོ་བོ་གཅིག་སྟོན་

དུ་མ་སོང་བར་སྒར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་གཅིག་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། བསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྟོར་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པ་མིན་
པར་ཐལ། བྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མི་

བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་ན། ཐ་དད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བ། གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ནི་ལྷོག་པ་ཐ་མི་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གཅིག་སོང་བ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་འགྱུབ་པ་མིན་

པར་ཐལ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་བསལ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞན་ལུགས་གཅིག་བསལ་བ་སྡོད་དུ་སོང་བ་ལ་དེ་
མི་རིགས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱུང་པར་ཆོད་ཕྱིར་རྗེས་

@084B འགྲོའི་ཕྱིར་ཅེས་སོགས། རྣམ་པར་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་ཉིད་སྐྱར་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པའི་
རྗེས་ཐོག་མ་ལ། གཅིག་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་ཞེས་སྐྱར་རིགས་ཀྱི་མཐའ་དག

བཀག་པ་ལས་འོངས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོལ་བ་རེ་རེ་ནས་མ་འདུས་པ་བཀག་པ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་འདོད་ན། ཐུག་པ་མེད་པའི་
བསལ་འོངས་རྣམས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་རྟོལ་བའི་

ལན་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྡེའི་ལུགས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།

དབྱེ་བ་མཐའ་མཆོད་པས་སྒྲོན་ཆགས་པ་དང་། འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། བཛོད་དགོས་པ་མ་བཛོད་པའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུད་བསྐྱབ་པ་ནས་ནི་མ་གྲུབ་པ་
དང་། མ་ངེས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་ནི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བའོ། །

མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་ནི་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་གོ་ཞེས་པ་དང་། འགལ་བ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱི་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་རྟག་གོ་ཞེས་པ་དང་། གངས་

ཅན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཅས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཙམ་ལ་དགོས་ལྷས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་དབྱེ་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། མ་གྲུབ་

@085A ༄༄༅། །པ་མཚན་ཉིད་བཛོད་རིགས་པར་བཛོད་པ་མིན་པས་རྟོགས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་བཛོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་
བཛོད་པ་ཙམ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །མ་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་

མི་རྟགས་པར་ཐལ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་ཐུན་མོང་མིན་པའང་ཡོད་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེ་བྱས་པ་རང་མི་འཐད་པར་ཐལ་

འགལ་བ་གཅིག་གི་ནི་མཚུངས་པ་རྒྱ་སྟེ། སློང་ལ་ལྟོས་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བས་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་བའི་དཔེ་གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་པའམ་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱད་པར་ལ་

བཏགས་ནས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱ་བཤད་པའི་དེ་དག་ནི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟོག་ཕྱོགས་སྐབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མི་
རྟགས་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་ལས་ལྟོག་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི།

རྒྱ་མཚན་དང་ཞེས་འདོད་ལ་གཞོད་བྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། འབྲུལ་

པ་དང་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། སྐབས་དང་མཚུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དུས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་གཏན་ཆོག་སྟེང་སྒྲུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དེ་ལ་
འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ལས་གཞན་

@085B ལ་ཡང་འཇུག་པ་སྟེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ཕྱོགས་ལས་གཞན་ལ་འང་འཇུག་ཅིང་། ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པ་མ་ངེས་པའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། འགལ་བ་དང་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ལས། ཐུན་མང་ཡིན་པའི་བྱད་པར་

ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ན། མ་ངེས་པའི་སྒྲ་གཞན་ལ་གནས་པ་འཐོབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གང་བཞོད་ཀྱང་། མ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་མ་བསྟན་ན་ནི་
གཏན་ཆོག་སྟེང་སྒྲུང་ལ། དཔེ་བསྟན་ན་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པས་

མ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་རིགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་གཏན་ཆོག་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ལ་ཁྱུག་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡང་
མ་ངེས་པར་འབྱུང་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཞན་ཡང་སྟེ་བསྐྱབ་

བྱའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་མ་ངེས་པ་ལས་གཞན་འགལ་ཏུགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ཕྱོག་པ་གཞན་ལ་འདུག་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་དང་མ་ངེས་
པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྤར་

ལུང་ཁས་སྒྲངས་ནས། ཕྱིས་དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་སྒྲངས་ན། གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བས་འགལ་ཏུགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། བྱེ་བྲག་པས། རྩེ་རྩེ་མས་ནི་རྩེ་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩེ་རྩེ་པ་དང་།

ལུས་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས། ཕྱིས་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཆོས་ཅན། རྩེ་རྩེ་པ་མིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། དེ་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དམ་བཅའ་འགལ་བའི་

@086A ༄༄༅། །སྒྲིན་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དཔའ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡང་། མ་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། འོག་བསྐྱབ་
པའི་འགལ་བ་དེ་ཉིད་དེ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གང་ལས་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་དགོད་པ་ནི་སྐབས་དང་མཚུངས་པའི་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་གཞན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བདག་ནི་མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ལས་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། རྟག་པའི་ཚེས་

ཉེ་བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅས་པ་ནི་སྐབས་དང་མཚུངས་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚེས་མ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་སུ་སྟོན་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ལྟར་སྒྲུང་གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་པ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་ཚེས་མ་དམིགས་པ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅས་པ་ལྟར་ན་ནི། ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་གྱི།མ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱད་པར་མེད་པས་བསྐྱབ་པ་
ནི། བསྐྱབ་བྱ་མཚུངས་པ་ཞེས་པའི་མ་གྲུབ་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། སྐྱ་རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྫོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་བྱོད་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལྟར་ན། སྐྱ་ལ་དམ་བཅའ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱིས་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། གཏན་

ཆོགས་བཞོད་པ་ནི་ལྟར་སྒྲུང་མིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་ལྟར་ན་ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་བསྟན་པ་དང་། ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན་
ཐེ་ཚོམ་བ་བའོ། །མ་གྲུབ་པ་ནི། ཏྲགས་དང་ཏྲགས་ཅན་

@086B གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། མེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིར་ཤོལ་གྱི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་དུ་བསྐྱོས་པ་ནི་མ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་ངོ། །ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་རྩ་
ཅན་རིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་ཞིན། རྩ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་

ལས་༎ བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྒྲུ་ན་ནི། སྒྲུ་བར་བྱ་བ་ཐེ་ཚོམ་དུ་སྒྲུ་བའོ་ཞིན། ཏྲགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། དཔེ་མེད་
པའམ་ནི་སྟེ། དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་དང་། བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་

ལ༎ ཚེད་གཞི་ལམ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། གཏན་ཆོགས་འགལ་བར་འགྱུར་གྱི་མ་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཅན་ལས་ཏྲ་དཔོག་པ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །རྩ་ཅན་ལས་ཏྲ་
ལས་ལྟོག་པ་ཏྲ་མིན་པའི་ངེས་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གོང་

བྱ་རྩ་ཅན་འདི་ཚོས་ཅན། བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅས་པ་ཡང་། ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་མ་ཚད་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་པའི་
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་ནི། མ་ཚད་བ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་དང་

བཅས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ནས་བདུས་པའི་རྣམ་པའདུག་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འཛེམས་བྱེད་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་སྟེ་ལུའི་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་གི་
མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་

@087A ལྷོ། །དཔག་གི་བརྗོད་བྱའི་བྱད་པར་དང་། དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱད་པ་དཔེས་སྟོན་པ་དང་། དཔེ་གང་གིས་བྱད་པ་གང་སྟོན་
པ་དང་། སྒྲུབ་བ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་གོ་

པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་ལས། རྩོགས་ཆོས་ཙམ་སྟོན་པ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ། བྱ་བ་དཔེས་ངེས་པར་བསྟན་དགོས་པའི་རྩལ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། རྩལ་གསུམ་ཆང་བ་རྟགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ན་

རྩོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ལེགས་པར་གནས་པའི་སྟག་མ་བྱ་བ་པའི་རྩལ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་མཐུན་དཔེ་དང་། མི་
མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རྩོད་གཞི་དང་གང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དཔེ་གཉིས་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་རྟགས་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་
བྱ་བ་པ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། རྩོག

བྱ་བ་ལྷགས་ལ་སྟོན་ལ་སྟོན་ལ། བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་གཏན་ཆོགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོག་བྱ་བ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། རྗེས་བྱ་བ་ལྷགས་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
རོ། རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྩལ་མི་འདྲ་བར་

གནས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་བྱས་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ། མི་རྟག་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་དགག་པའི་རྩལ་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡང་སྟེ། མི་

@087B རྟག་པ་མེད་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་བདག་མེད་པར་དགག་པའི་རྩལ་གྱིས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་དགག་ནི། དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་
འཕངས་པ་མེད་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི། དགག་བྱ་ཚིག་གིས་

ཟིན་པར་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། རྟགས་ལ་འཕེན་པ་དང་། དངོས་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ་དང་།
སྐབས་སྟོབས་གྱིས་འཕེན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྐབ་ངག་གི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་པར་ཆེན་བྱབ་ཆེན་པ་ངེས་པར་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་གཞི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་
ཀྱི་རྟགས་ལ་བྱབ་པ་སྟོན་པ་དེ་ལྟར། རྟགས་གྱིས་བྱང་ཅིག

ཤོས་ལ་བྱབ་པ་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྟགས་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་ན་ཡང་། མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་ན། སྐྱབ་ངག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་གཉིས་བྱབ་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་
འཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ངེས་པར་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་

བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་ལ་བྱབ་པ་དང་། མ་བྱས་པས་རྟག་པ་ལ་བྱབ་པར་སྟོན་ན། རྟགས་ཡོང་དག་ཁ་ཅིག་ལ། མཚན་ཉིད་མ་བྱབ་པ་དང་། འདོད་པ་མིན་
པའི་དོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་

སྟོན་ན། མ་བྱས་པ་ལས། གཞི་འགར་སྐྱབ་འདོད་མེད་པའི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པའམ་འཇིག་པའི་རྟགས་ལས་འདིར་འབྲས་ཉིད་ཏུ་སྟེ་བྱས་པ་སྐྱབ་དགོས་པར་བྱབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད་
བྱས་ན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་དགོས་པའི་

@088A ༄༄༅། །ཕྱིར་རོ། །མ་བྱབ་པ་ནི། ཚུལ་བྱུང་གིས། མི་རྟག་པ་ལ་བྱབ་པ་བསྟན་དགོས་ན། སྟོག་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའམ་ཡང་ན་རྟག་པ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་གང་བྱས་མི་རྟག་ །དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་

པ་དང་། གང་མི་རྟག་པ་མེད་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པས་བྱལ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྤྱི་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་བྱལ་པ། ཆོས་ཁོག་ལ་རྟགས་ལོག་གིས་བྱལ་པ་མ་
ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། མེད་པར་དགག་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྟན་པར་

བྱ་བ་ཡིན་གྱིས་།གཞན་དུ་ན་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་བྱངས་སུ་འབྱུང་རོ། །རིགས་པའི་སྒྲོར་རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་གཉིན་པོར་གཉི་གཤམ་ བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་
སོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གཉི་གཤམ་ ལ་དོགས་པ་ཡོད་ན། སྒྲོར་བ་གཉི་ག་བརྗོད་པར་

བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱལ་པའི་རྩལ་དེ་ལྟར་མི་རྟགས་པར་རེ་རེ་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེ་དང་ཚུད་གཞི་ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན་ཐུན་མོང་བ་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
དང་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པས། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་ནི་

ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བས་བྱད་པར་མཉན་བྱ་ཉིད་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དང་།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་གཉི་ག་མ་བརྗོད་

པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་རྟགས་འགལ་བའང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་མ་འགྱུར་བ་དེས་ན་བྱབ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་དཔེར་བཅོལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོར་བ་གཉིས་ཀ་
ངེས་པར་བསྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་

@088B བཅོལ་པས་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་གྱི་དོན་ལ་རྟགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གིས་ཉིར་བསྟོད་དང་། མཇུག་སྟུང་སོགས་བཅོལ་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟོལ་བ་རང་
གིས་རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཅམ་ལས་ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟགས་པ་

བཞིན་ཏུ། ཕྱི་རྟོལ་གཞན་ལ་ལྟོག་གྱུར་རྟགས་པའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས་སྟོགས་ཆོས་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བཅོལ་པ་ལས་གཞན་རྣམས་བཅོལ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་བཅོལ་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོན་ན་

ཡང་། རྩལ་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལས། གཞན་སྟོན་མི་རིགས་པའི་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་དང་། ཡང་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྩལ་གསུམ་ལས་གཞན་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་། བསྐྱབ་
བྱ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།

དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་དུ་བཀག་པས་སོ། །འབྲེལ་བཤད་དུ། ཕྱིར་མོལ་སྤྲེགས་ཆོག་ལས་གཞན་པ་ཉིར་བཏོད་སོགས་ལ་ཉིར་མཁོ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས།
དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྲེགས་ཆོས་ཙམ་

གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བྱ་
པ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་དང་མཚུང་

པས་རྟགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་། དཔེ་ཉི་བར་འཇུག་ཙམ་དུ་འདོད་ན་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱ་པ་སྟོན་ནང་དུ་འདས་པས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མིན་པ་
དང་། སྤྲེགས་ཆོས་ལ་སྟོས་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་

@089A ༄། །ན་རེ། ཉིར་སྐྱར་བཞིན་དུ། དཔེའི་ཆོག་ཀྱང་ལོགས་སུ་བསྟན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔེ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་ལོག་པ་རྒྱ་སྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཡང་དག་གིས་

གཏན་ཆོག་སྐྱོད་པ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁྱབ་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་དག་དཔེ་ཉེར་འཇལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་དོན་མེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་གཉིས་
སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཕྱོགས་

ཆོས་ལས་ལོགས་སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་
པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། དཔེ་རྟགས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དཔེར་བརྗོད་ལ། སྐྱ་བུམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་
ལ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།

དཔེས་ཁྱབ་པ་མི་རྟག་གོ་ན་ཉེར་འཇལ་ཙམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེས་ཁྱབ་པ་མི་སྟོན་
པ་དེ་ལྟར་ན་དཔེས་རྟགས་ཆོས་ལྟན་ཅིག་ཡོད་པ་ཐེ་ཆོམ་སྟོན་པའི་ཉེར་

@089B འཇལ་ཙམ་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེར་བཞོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་སྤངས་ཏེ། སྤངས་ཤིང་བུམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་
སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་ནི་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་ཆོས་མི་

མཐུན་སྦྱོར་དང་བཅས་པས་བྱབ་པ་དང་བཅས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཉིར་འཇལ་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་ཅུས་པ་
ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཉིར་འཇལ་གྱི་ཕྱོག་པ་རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་

ལ་སོགས་པ་སྐྱ་བྱས་པ་དཔེར་རུང་བ་མིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ། རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཉིར་འཇལ་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་དེས་
ཀྱང་། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་མིན་པར་ཐལ།

དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལྷན་ཅིག་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་གནས་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེ་ཉིར་འཇལ་གྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་བསྟན་པའམ། མི་

མཐུན་པ་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་སྐྱ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་(BJO)ད་པ་ན་བུམ་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཡང་ངོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་གས་

གཞི་དང་དཔེ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་བཟོད་ན། ཐུན་མོང་མིན་

པ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། དཔེ་དང་ཚུད་གཞི་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀ་བཟོད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་ལ་དཔེ་དང་ཚུད་གཞི་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་

པ་གཉིས་ཀའི་དཔེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཆོག་ལང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་དངོས་གྱི་མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གཉིས་ལ་གཉི་གའི་དཔེ་སྤིད་དོ་

སྟེ་སྤིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐ་མ་མི་རྟག་པའི་བླ་ཚོ་ལ་བླ་བླ་བ་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུད་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མི་
མཐུན་པའི་དཔེ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་རེག་བྱ་ཅན་མིན་

@090B པས་། སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མཐུན་དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་དང་སྒྲོ་དང་དོན་གྱི་སྒྲིན་གསུམ་དང་བུལ་བར་

རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་གི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་གཞིར། རྟོལ་བས་བཟུང་བ་དེའི་དོན་

དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །སོ་སོའི་ནི་འབྲེལ་པའི་རང་ལྟོག་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ལྟོས་གཞི་དང་། འབྲེལ་པའི་དོན་ལྟོག་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ལྟོས་གཞིར་གྱུར་པ་ཞེས་སྟུར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་

དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྐྱོན་ཉུགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲ་ཏྲག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན། དཔེར་ན་རྩལ་སྤྲ་རང་བཞིན་དང་། སེམས་དཔའི་ལས་
བཞིན་དང་། བུམ་པ་རྣམས་མཐུན་དཔེར་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །རིམ་

པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཉུགས་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལྟོག་བྱུང་བསྟན་པར་མ་བྱས་ཤིང་ལྟོག་པ་མ་
བྱུང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་མི་ཏྲག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་ལས་དང་། རྩལ་སྤྲ་རང་དང་། རྣམ་མཁའ་རྣམས་དཔེར་བཟུང་བའི་ཆོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བསྟན་

པ་དཔེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཚུལ་བ་

ལས་བྱུང་བས་བྱབ་བོ། །དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེ་དང་། གང་ཚུལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་ནི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
བཞེད་པ་གང་ཞིག་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

@091A ༄། །བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་། གང་སྒྲུབ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་བྱབ་སྟེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་དག་སྒྲུབ་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་ནི་
རྗེས་འགོའི་བྱུང་པ་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བཅོ་བརྒྱད་ནི། རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐིགས་གྱི་རྣམ་པའདད་ཏུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཡང་རྟགས་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཆོས་དང་། རྟགས་ཆོས་གཉིས་
ཀ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། དཔེ་མེད་ཅེས་པ་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ལྟར་

སྒྲུང་ཡིན་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་དཔེར་བཞེད་པ་འདི་རྣམས་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་མེད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །རྗེས་འགོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་

ཉེར་འཇལ་སོགས་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་

དཔེ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། ཉུགས་ཀྱི་དཔེར་བཞོན་པ་གང་ཞིག། དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་ཉུགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །དཔེ་

ཉེར་འཇལ་སོགས་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་

ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དང་པོ་ནི། ཚུད་པ་བསྐྱབ་པ་ནས་ནི་ཉུགས་ཆོས་དེ་དག་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ནི་

དཔེའོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟོན་ན། གང་

ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་ཉུག་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་འདི་ནི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་། ངེས་པར་སྟོན་པའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉུགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་

@091B དཔེའི་སྟོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཉུགས་ཆོས་ཐུན་མོང་གི་འབྲེལ་པ་དཔེས་སྟོན་པ་དགག་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མི་འབྲུལ་པ་

སྟོན་པ་མི་འཐད་པ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱ་བ་ལྟགས་ལ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དགག་

པ་གཞན་བསྟན་པ་འོ། །རྟགས་ཆོས་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་བཞིན་
དུ། ཆོས་ཀྱང་རྟགས་ལ་ངས་པར་འབྲེལ་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རྟགས་ཆོས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་སྟོན་ཡང་། མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་
གི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་འགོ་ལས་གཞན་ཡང་རྟག་པ་མེད་པའི་ལྟོག་པ་

ཡང་བརྗོད་ཅིན་གཏན་ཆོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་བརྗོད་པར་དམིགས་པ་སྟེ། བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ལྟན་ཅིག་བསྟན་པ་ཙམ་
གྱིས་ལྟོག་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མི་

མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྟོས་སོ་ཞེན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། །དེས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་རྟོགས་ཅུས་ན། དགོས་པ་ཡོད་ན་ཡང་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་

པར་ཐལ། ཟླ་གསལ་ཆོས་དང་། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྦྲུབ་རག་ཡང་དག་གིས་བསྟན་པས་ན་ཕྱགས་ལ་བསྦྲུབ་བྱ་མ་བསྟན་ཅིང་། མ་བརྒྱུང་བ་འགའ་
ཡང་ཡོད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་རྟག་པ་མེད་པ།

@092A ༄། མི་རྟག་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་སྒྲུང་རོ། །བཞི་པ་ནི། གང་རྟག་པ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཚེ་ན་པར་བྱེད་པ་མིན་ནམ་

ཞེ་ན། བྱད་སྒྲུང་ན། རྟགས་ཚོས་གཉིས་པན་ཚུན་འབྲེལ་པར་

བསྟན་པར་ཁས་གྲངས་པས་ཆོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གྱིས་ཚེ་ལ་བྱུང་གིས་དྲུང་གྱི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱུར་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐང་། དམ་མ་བཅས་པ་གཞི་གཞན་གྱི་
མ་བྱས་པ་དེ་ཡིས་ཉག་པར་མི་སྐྱབ་པར་གཏོན་ཆོགས་

ཡང་དག་ལ་མ་བྱུང་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་ལྷུང་དང་མི་རྟག་པ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པའི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་དོན་སྟོབ་ལ་སོགས་

པ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོན་ནི་

སྒར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱ་ཅན་མིན་སྒྲ་རྟག་པ་སྟེ། སློབ་ཞིན་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་ལྟར་སྒྲར་སྟེ།
འབྲེལ་པ་ཙམ་བརྗོད་པ་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་

ཆོས་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ནི། དཔེ་འོ་སྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པའི་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གང་རྟག་པ་དེ་རིག་བྱ་ཅན་མིན་ཏེ། སློབ་ཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་

ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོན་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲར་རོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། བྱི་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་

@092B པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ནམས་ན་རེ། སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་ལས། ཆོད་དེ་རྟོགས་པའི་དཔེ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ནི།

ཆོས་སྒྲ་ལྟ་བུ་དེ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སྤྱད་པ་དང་། དེའི་ཆོས་

ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྟོགས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དེ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཚུངས་གཞི་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལས་དཔེ་དེ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པའོ་སྟེ། ཆོས་ནི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། ཚུངས་གཞི་དང་ཆོས་

མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་པ་དེ་ནི་དྲུང་སྤྱད་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པ་དང་། བསྐྱབ་ན་སྒྲ་
བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ཆོས་མཐུན་པ་

དང་། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་མ་བྱས་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་གཉིས་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དང་། སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་

དོན་མེད་པ་དང་། དག་ག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུངས་སྐྱབ་ལ་སྒྱུན་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིས་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་དཔེ་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

འབྲེལ་པ་མི་སྟོན་པའི་དཔེ་དེ་གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་དཔེ་གཉིས་མ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་བ་ངག་གཉིས་པོ་དེས། སྐྱ་ལ་ལོག་པ་ཆོས་རྟག་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་གྱི། མི་རྟག་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

@093A ༄། །པ་ནི། ཁྱོད་གྱིས་སྟོས་པའི་དཔེ་དེ་གཉིས་སྐྱ་བ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱ་བ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དོན་རྣམས་སྐྱ་བ་བྱེད་གྱི་
ཡན་ལག་རྣམས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་

བར་བྱེད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་དཔེ་གཞན་ལས་གྲུབ་དགོས། དེ་ཡང་གཞན་ལས་གྲུབ་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པའི་
སྟོབ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟར། དཔེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་

རྟོགས་པ་དཔེའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་སྒྱུར་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་ངེས་པའི་ཆོ་

བསྐྱབ་བྱ་བྱུ་ཟིན་པས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་

ལ་གཉིས། ཉེར་སྒྲུར་གྱི་ཡན་ལག་སོགས་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་གང་ལ་ཆོས་གང་གི་དཔེར་བཞེད་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲུར་བར་མི་བྱ་ཞེ་
ན། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་

དུ། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེར་བཞེད་པ་ལ་སྟོས་ན་ནི་བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་
ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་རྩོད་བཞི་

ལ་རྟགས་ཉེ་བར་སྒྲུར་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་མཐུག་སྒྲུད་ཉེ་བར་སྒྲུར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་ཆད་པ་དང་ལྷག་པ་དུ་
མའི་ཉེས་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་

@093B ནི། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མ་བྱས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་མ་བྱ་པ་བཅད་པའི་བྱས་པ་ཙམ་གཏན་ཆོགས་སུ་སྟོན་པས་ལྷག་པའི་ཉེས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དེ་དག་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཏྲག་སྟེ།

བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་པའི་སྤྱི་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་བུམ་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྐམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་བྱེ་
བྲག་པ་ལ་ཏྲགས་ཉི་བར་སྒྱུར་བ་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན་སྐྱ་བུམ་པ་ལྟར་བྱས་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་རང་རང་གི་རྟེན་ལ་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་རྗེས་བྱམ་པ་འཛིན་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བས་བུམ་
པ་ལྟར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་ནི། བྱས་པ་དང་ཏྲག་

པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རིག་སྤར་ཐལ། དེ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་། བྱས་པའི་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་མ་བྱས་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྒྱུར་པའི་ཏྲག་པ་དང་ལྟན་པ་
མིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཏྲག་པ་དང་ལྟན་པ་མིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་མཉན་བྱ་མིན་པར་མཐོང་སྟེ། སྐྱ་ནི་མཉན་

བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མཉན་བྱའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྒྲ་

མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་མཉན་བྱ་མེད་པས་མཉན་བྱ་མིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིད་པའི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་ཁས་
སྒྲངས་སོ། རྟགས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་

@094A ལྷ། རྟག་པ་འོ། རྟང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ན་རེ། སྒྲིར་ངག་དང་། དམ་བཅའ་གཉིས་དང་། དེའི་དོན་གཉིས་ཀ་གཞི་གང་དུ་རབ་དུ་གྲུབ་པའི་གཞི་དེ་ནི་དཔེའོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱམ་པ་

དཔེར་བཞོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། རྟགས་པ་ལ་གསུམ། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་མི་སྟོན་པའོ་དཔེ་ལྟར་སྒྲ་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཅན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་དཔེའི་ཡན་ལག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའོ། རྟང་པོ་ནི།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྒྲིར་བ་འགོད་དགོས་པར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ངག་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག་ རྟག་ནམ་མཁའ་ལ་འདུ་འབྲེལ་

གྲུབ་པའི་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དམ་

བཅའི་ངག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་སྒྲོག་གྲུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་ཅིང་གཏན་ཆོག་གི་དོན་
ལས་གཞན་ཡིན་པས་དཔེ་ཉི་བར་སྒྲུར་བའི་དོན་ནི་སྒྲོག་

གྲུར་གོ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་དཔེ་ཡང་དག་གི་དང་ལྟར་སྒྲུང་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་གདོན་མི་བྱ་བར་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆན་བསྟན་པ་ནི། ཚད་
མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་རྣམ་བཤད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་

བ་འཛོམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དཔེ་དང་། དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བརྟག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། མ། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་སྒྲ་རྟོག་གི་འཕྲུག་རྩལ་གཞན་ལས་བ་བཤད་
པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་

@094B བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་

དོན་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱུས་པར། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་

པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། གློ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། གློ་བ་དཔོན་ལྟ་གློས། གཞན་སེལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཤིག་གཅིག་ནི་འདི་
ལ་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་

ཉིད་ལྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། གང་སྟོན་གྱི་གློ་བ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་བྱུང་པར་

མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གློ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅས་མཛད་པས་སྒྲུའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། གློ་བ་དཔོན་ཆོས་

མཆོག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་ཞིང་། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་ཅུང་མི་འདྲ་ཡང་། དོན་རྒྱུག་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི། ལྷོགས་སྒྲུང་ཡབ་

སྤྲུལ་གྱི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་གསང་བ་

ཡིན་ཏེ། འདི་མ་ཤེས་སྤྲུལ་སྒྲོ་འདོགས་མཆོད་པ་ལ་ཆོད་སྒྲུམ་པ་དང་། ཆོད་པ་ལ་མཆོད་སྒྲུམ་ནས་གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་མ་གོ་བར་རྟོག་པས་གཟུང་བྱ་དངོས་

@095A ༄། །པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན། སྒྲ་བུམ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་མིན་པ་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས་བུམ་པ་དངོས་པོ་མིན་པར་འདོད་པ་སོགས། ལུགས་འདི་ལ་གནས་མིན་པའི་ལོག་
རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བུམ་པ་དངོས་པོར་

ཁས་སྦྱངས་པ་ན་རྟོག་གི་པའི་གཟུང་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་འབྱུང་
བས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ལེགས་པར་

མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་མ་ཤེས་པ་ལས། ལམ་གྱི་སྤྲང་བྱ་སྤྲོད་བའི་རྩལ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་རྩལ་ལེགས་པར་མི་རྟོགས་པས་རྩལ་འདི་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་

དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚད་མས་

རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ནི། ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་གསལ་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གྱི་བྱ་བ་པ་
ཡིན་ཏེ། རྟོག་ངོའི་ལྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་བྱའོ། །མེད་

དགག་གི་གཞན་སེམས་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་མེད་པ་ལྟེ་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་སྐྱའི་རིམ་པ་བཞིན་ཤུགས་རྟགས་དང་ཤུགས་བསྟན་ནོ། །སྒྲོའི་གཞན་སེལ་བ་ནི་སྒྲོ་ངོར་འདིས་
གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ན་གཞན་སེལ་བ་སྟེ། ཤིང་

འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཡང་། ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་བྱ་བ་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཤིང་གསལ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲི་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་པར་
མེད་དོ། །འོ་ན་ཤེད་པ་ཡང་ཤིང་མིན་མེད་པ་ཡིན་པར་

@095B ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་གཞི་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེན། མ་ངེས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི་མ་ཤེས་པར་སྒྲུབ་

གི་ཚད་མ་ཕུང་མུམ་དང་། རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་ལ་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཚད་

མར་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་མ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དགག་པ་དང་། ཚད་མ་ལ་ཕུང་གསུམ་
གཞན་དགག་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱ་རྟོགས་ལ་འཇུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་སེལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱ་བྱུང་གི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་ཤིང་སེལ་བས་འཇུག་པ་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། སྐྱ་རྟོག་བསྐྱབས་པས་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་དགག་

པ་དང་། སེལ་བས་འཇུག་པ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཤད་ཅིན་པ་ལ་སེར་སྐྱབ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གྱིས་གོ་བ་སོགས་ཚད་མ་གཞན་
ཡོད་པར་མ་ཟད། ལུང་གི་ཚིག་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒློག་བྱུང་ལ་སོགས་

པའི་དོན་ཁོང་ཏུ་ཆུད་ཅིག །དེ་ཡང་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་འཇུག་པ་ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རྟོ། །སྐྱ་ལས་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡང་རྟོགས་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་འདོད་དཔོག་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་ལྔ་

བྲལ་གྱི་ NGAG GI SGRA LAS BYUNG BA GNAS SKABS LNGA BRAL GYI མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་
དཔག་ལས་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་འཇུག་པ་ཡང་མིན་པར་འདི་ལྟར་དེ་རང་

@096A ༄། །གི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་དུ་དེ་མིན་ནམ་པར་གཙོད་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོན་ས། འཇུག་ཚུལ་
སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་ལཤད་ཟེན་ཡང་འདིར་

བསྟན་པ་ནི། སྐྱ་བྱང་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རིགས་ཀྱི་སྐྱ་རིགས་དོན་གཞན་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས། ཤིང་གསལ་
ནམས་ཀྱང་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་གསལ་དཔར་བྱ་བ་

མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྲམ་ཟེའི་ཁྱད་པར་མཆོད་ཐར་འཇུག་པའི་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །མ་ཐར་འཇུག་པའི་ཁོ་ན་ཤོག་ཅིག་ཅིས་པ་ནི། སྤར་ལཤད་ཤིང་གསལ་དཔར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

ཤིང་གསལ་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་ཉིད་ཅེས་པའི་རིགས་

དོན་གཞན་རིགས་ཀྱི་སྐྱུས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གསལ་མཐའ་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་གསལ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱའི་ངོ་བོ་
ཙམ་ཞིག་ཏོགས་པར་བད་དོ། ཤིང་གི་སྐྱ་ལས་ཤལ་ལ་སོགས་

པའི་རྗེས་ཀྱི་ཁར་གོ་མ་རྒྱས་པ་མིན་པར་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤིང་བྱེད་ཤོག་ཅེས་སྒྲོས་པ་ན་གང་སྒྲུལ་དུ་ཐེ་ཆོམ་དུ་
འགྱུར་བས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསད་པ་དང་། ལཤད་

པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་ཡང་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །ངོ་བོ་ཅིག་ལྟར་ན་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་སོ་སོ་
ལ་འཕྲོད་འདུ་རྗེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་རང་འབྲེལ་

@096B བ་བྱུང་པར་མེད་པ་གཅིག་གོ་བས། འབྲེལ་བ་ཙན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱུས་རིགས་དོན་གཞན་དང་། འཕྲོང་འདུའི་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་

བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་པ་མཐའ་དག་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རིགས་སམ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་བཟོད་པའི་སྒྲ་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ཟློད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་དང་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྐྱས་

བཟོད་པ་གོ་རྒྱས་འབྲེལ་བ་ཅན་བཟོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་བཟོད་པ་ཤིང་གསལ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤ་པ་ལ་ཤིང་ངོ་ཞེས་པའི་གཞིན་དང་མཐུན་པ་ཡི་ཤ་པ་པའི་རྫས་དང་ཤིང་གི་སྒྲི་སྒྲ་

ང་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཟོད་པའི་ཤིང་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་ནམ་དབྱེ་དུག་པའི་སྐྱས་ཐ་དད་དུ་ངེས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྫས་ཡོད་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཆོས་གསུམ་གཞི་མཐུན་དུ་མེད་པ་ཐལ། རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ད་གསུམ་བསྟན་མེད་དུ་

ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་ས་སྤུ་བཅད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་གསོལ་པ་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་འབྲལ་བ་དོན་གཞན་གྱི་སྐྱེས་རང་དབང་དུ་བཅོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲལ་པ་བཅོད་པ་དང་། སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ནི་འདིར་འབྲལ་བ་
ཅན་གྱི་ཆོས་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་ཤིང་ཕྱོད་བཞིན་གྱིས་འཕངས་པར་བཅོད་པ་

@097A ༄། །སྤྱི། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲལ་བའི་དངོས་པོ་རང་དབང་དུ་བཅོད་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་བར་མི་བྱ་སྤྱི། འབྲལ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བཅོད་པར་བྱས་ནས་
ཚོད་བྱེད་གྱི་དེ་དེ་བཅོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྐྱུས་

ཉི་བརྟན་པ་ལོ། །འབྲལ་བཤད་གྱི་འགྱུར་ལས། དངོས་པོ་འང་གཞན་གྱིས་སྐྱུར་བར་བྱ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དགག་སྒྲ་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་དོན་འདྲའོ། གསུམ་པ་ནི། ཤིང་གསལ་
འདི་ཡི་རིགས་གྱི་སྐྱེ་ཡིན། རིགས་དོན་གཞན་དང་། འབྲལ་བ་

དོན་གཞན་བཅོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། དངོས་མིང་མི་འཐད་པ་སོགས་གྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དགག་

པ་དངོས་དང་། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་འཐད་པ་དང་། དགག

པ་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་འོ་སྒྲིམ་གསལ་པ་འབའ་ཞིག་བཟོད་པ་མིན་གྱི། སྤྱི་དོན་གཞན་བཟོད་པ་འོ་སྒྲིམ་གསལ་བ་ལ་སྒྲ་སྒོ་འཇག་ཅིང་། སྤྱི་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་
མེད་པས། གང་མདུན་ན་ཉི་བ་དེ་འབྱུང་པ་མེད་པར་གོ་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེ་ན། ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པ་འོ་སྒྲིམ་མི་བྱ་སྒྲ་འཇག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིང་མེད་ཀྱི་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་ཤ་པ་ཤིང་གི་མིང་རང་
དབང་སྟེ་དངོས་མིང་དུ་འཇག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་མིང་

དུ་མིང་འཇག་ན། བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་ལ་སང་གོ་ལྟར། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་མིང་ཉི་བར་བཏགས་པ་འོ་བཏགས་མིང་དུ་ཐལ། མིང་འཇག་པ་གང་ཞིག་ །དངོས་མིང་དུ་མི་འཇག་པ་འོ་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་

@097B ལ་ཤིང་གི་སྒོ་འབྱུང་མེད་སྟེ་བ་དང་། ཤིང་གསལ་དང་ཤིང་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱི་དུ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མིང་དུ་འཇག་གོ་ཞེ་ན། བྱིད་ལྟར་ན། སྤྱི་གསལ་ཇུས་ཐ་དད་ཁས་

སྒངས་པས་རྒྱལ་པོས་བསྐྱོས་པའི་མི་ལ། མི་དེ་ནི་ང་རང་ངོ་ཞེས་འབངས་ལ་རྒྱལ་

པོར་བཏགས་པ་བཞིན་དུ། བྱན་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་བོ་མཚུངས་པར་མི་སྐྱེ་བར་སློ་ཡི་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡིན་ཡང་། ཤིང་གསལ་ནུམས་ཤིང་ངོ་
སྒྲུམ་པའི་སློ་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བ་དེ། དབང་སློ་ཡིན་ནམ། ཉོག་པ་ཡིན།

དང་པོ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་དུ་མ་ལ་ཤིང་སྤྱི་དོན་གཞན་ཉོག་པས་བྱེད་ཆོས་སུ་སྤྱར་ནས་འཛིན་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་གཞི་ཆོས་རིམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་

ནི་མེ་ཉོག་ཀྱན་ཏ་དང་། ཀྱ་མུ་ད་དང་། དུང་སོགས་ཀྱི་དཀར་པོའོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་སྤྱར་ནས། འཛིན་དགོས་ན་ཡང་། ཤིང་གསལ་དུ་མ་ལ་ཤིང་ངོ་སྒྲུམ་དུ་ཉོག་པས་ཅི་ཅར་སྤྱོར་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དེ་ནི། མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ། །ཤིང་གི་

སྤྱིས་ཤིང་གསལ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྟེས་ནས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱི་སློའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ན། དཔེར་ན་ཤེལ་དང་། མཚོན་དོན་གཞན་མིན་ཡང་ཚོན་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་

ལ་སྟོན་པོའི་སྟོ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཏུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་ལ་སྟེ་སྟོ་

འབྲུལ་མེད་ཏུ་འབྲུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟེ་ས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་གང་ཞིག། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་བཏགས་པའི་རྩས་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོ་མེད་པར་ཡང་། རྩས་གྱི་སྟོ་
འབྲུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཤེལ་སྟོན་པོ་ལ་བད་

@098A ༄། །ལ་བྱང་མ་བྱང་ཀུན་གྱིས་སྟོན་པོའི་སྟོ་འབྲུལ་མེད་ཏུ་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བས། དཔེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཐོང་རྟོག་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ་
དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩས་འཛིན་པ་ཡོན་

ཏན་དོན་གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པས་བྱུང་པར་ཏུ་བུས་ནས་འཛིན་པ་འགལ་བ་དང་། བུམ་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་སྟོ་ནས་
སྟེ་སྟོ་འབྲུག་པར་འདོད་པ་ལ་སྟེ་དོན་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་

སྟོན་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རྩས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། རྩས་བུམ་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རྩས་རང་ཉིད་

གྲིས་གཞན་ལ་སྒྲོམ་མེད་དུ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེན། བྱམ་པ་སྡོན་པོ་མཐོང་བའི་དབང་ཞེས་དང་། དེ་ལ་རྟག་པའི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་རྟགས་འབྲེས་པའི་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་ན་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོན་མཚུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷལ་གྲིས་
འཛིན་ཅིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བལྟ་བ་པོ་དུ་མས་བྱམ་པ་

ཁྲ་བོ་ལྟ་བུ་གཅིག་བལྟ་བའི་ཆོ། ཡོན་ཏན་གང་རུང་གཅིག་ཁོན་པན་བཏགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སམ། བདག་མེད་ཐམས་ཅད་
གྲིས་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བཏགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་

ནས་འཛིན་པའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྦྱི་དང་སོགས་པས་ཡོན་ཏན་དང་། བྱ་བ་མང་པོ་འཛིན་པ་ཉིད་དང་ནི། བལྟ་བ་པོ་དུ་མས་དོན་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་དང་ཡོན་
ཏན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་པན་རྒྱན་པན་འདོགས་པ་ནི་འགལ་བར་

@098B འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་གཟིའི་ཁྲོ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་

ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟིའི་ཁྲ་པོའི་ཆ་ཀྱན་འབྲེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །འགྲུལ་བཤད་གྱི་འགྱུར་ལས། ཀྱན་གྱིས་ཡིན་ན་འབྲེས་མཐོང་འགྱུར་ཞེས་འབྲེད་ཡང་། ཞ་ལུ་ལོ་རྩ་བའི་འགྱུར་ལས་བྱུང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། བུམ་པའི་རྫས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྫས་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་རྫས་ཉིད་ལ་དངོས་མིང་དང་། དེ་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་དོན་གཞན་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་ད་ལྟན་གྱི་

ངོ་བོར་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་སྟོན་སྟོར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་བཞི། སྤྱི་སྒྲས་སྤྱི་ལྟན་གྱི་གསལ་བ་བརྗོད་པ་བཀག་ཟིན་པ་དང་། སྤྱི་དང་འབྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་
བརྗོད་པའི་སྟོན་སྟོར་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཟིན་པ་དང་

སྤྱིའི་དོན་ལ་དགག་པ་དང་། སྤྱིའི་སྒྲས་སྤྱི་ཉིད་ཆ་བགོ་བའི་སྟོན་སྟོར་གསལ་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་སྒྲས་སྤྱི་སྒྲས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བ་དངོས་སུ་

བཅོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་གི་སྐྱུ་ཤིང་སྒྲི་དོན་གཞན་དུ་དང་

@099A ༄། །ལྟན་པའི་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་ཉིད་བཅོད་ན་དེ་ཡང་སྒྲུང་ཉིད་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྐྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེར་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ཤིང་སྒྲི་དོན་གཞན་དང་། འཕྲོད་འདུ་འབྲལ་པ་དོན་གཞན་

དངོས་སུ་བཅོད་པའི་སྒྲོ་ནས། གསལ་བ་བཅོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲི་དོན་གཞན་དེ་ལྟན་ཙམ་ཡང་སྟེ། སྒྲི་དོན་གཞན་དང་། འཕྲོད་འདུ་འབྲལ་པ་ལམ་སྟེ། དེ་བཅོད་པའི་སྒྲོ་ནས། གསལ་བ་བཅོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་རིགས་སམ་ལྟན་སྐྱུ་

ཐ་དད་ཀྱིས་ཞེས་པ་དེར་དགག་པ་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲི་དེ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དེ། སྐྱམ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་འམ་མི་འགོ། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲི་དེ་དོན་དེ་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཅིག་དུ་ཡིན་པ། ཆ་མེད་པར་འདོད་པ་རྗེས་སུ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟག་པས་བཏགས་པའི་སྐྱུ་དོན་འབའ་

ཞིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། བུམ་སྐམ་ཀུན་ལ་ཇེས་སུ་འགོ་

བའི་སྤྱི་གང་ཞིག །སྐམ་བུ་ལ་ཇེས་སུ་འགོ་བའི་ཆ་དེ། བུམ་པ་ལ་ཇེས་སུ་མི་འགོ་བུམ་པ་སོགས་གྱི་གསལ་བ་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དེ། སྐམ་བུ་སོགས་ལ་ཇེས་སུ་འཇུག་པ་
མིན་ན་སྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བུ་དུ་མ་ལ།

སྤྱི་སྟོ་འཇུག་པ་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྟོ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། བཞི་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། སྤྱི་སེལ་འཇུག་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་

@099B པའོ། དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་སྟོ་ལས་བུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཉི་ཆོ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་དོན་གྱི་ཤུགས་གྱི་བུམ་པ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་
གྱིས་སྤྱི་ཉི་སྟོ་ནས་སྤྱི་ཉི་ཆོ་བ་དང་། དེ་གསལ་བ་གོ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། གལ་ཏེ་གཤམ་ རུའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་བཞེད་པ་ན། ཆོས་ཤུན་དུ་སྟོ་བ་སོགས་ཡིན་ནམ་སྟུམ་དུ་དོགས་པ་སྟོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཉི་སྟོ་ལས་མཐའ་གཅིག་ངེས་མི་རུས་པར་

ཁྱད་པར་གྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའམ། སྤྱི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་

ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ཉི་ཚེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་གོ་བ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་རིགས་གཉིས་པ་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་སྒྲས་ཁྱད་

པར་ཉི་ཚེ་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་པའང་མི་འཐད་པ་ཐལ། ལྷ་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་བཟེམ་བཟོད་པས། མཚན་མོ་བ་བྲགས་ལ་ངས་པ་བཞིན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཁྱད་པར་ཉི་ཚེ་བ་
འབྲེལ་པ་མ་ངས་པའོ་སྟེ་མ་ངས་པས། དེའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ལ་

ཐེ་ཚོམ་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་སུ་མ་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཡང་དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་བཟོད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་རིགས་ཏེ། བཟོད་བྱའི་དོན་བཟོད་པ་
གང་ཞིག །སྒྲ་བ་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་བཀག་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདི་ནམ་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས། དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག །ཅིས་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་བཟོད་པ་ཤིང་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་

སྐྱུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཤིང་ཞེས་བཟོད་

@0100A ༄། །པའི་སྐྱ་ཡིས་ཤིང་གི་ལྟོག་པའམ། ཆ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་རྟོགས་ཤིང་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དང་བཟོད་བྱེད་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་དོན་ཤིང་མིན་གཅིག་
བྱ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཤིང་ཞེས་པའི་ངག་གི་འབྲས་

བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་ཚོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཀྱང་ཤིང་གི་ལྟོག་ཆོས་གང་དུ་མའི་དོན་ལ་
བཟོད་དུ་འཇུག་པ་མིན་གྱི་།དོན་གང་ལ་བད་སྒྱར་བར་བྱ་བ་

དེ་ཉིད་ལ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་དོན་བསྐྱས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་
གཞི་མཐུན་སོགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་

སོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ། གཞན་སེལ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དག་གཞི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱ་རྟོག་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། བྱད་གཞི་བྱད་

ཆོས་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེལ་བ་སྒྲིབ་པ་ལ་གཞི་མཐུན་བྱད་པར་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དང་། སྒྲ་རྟོག་སྒྲིབ་འཇུག་རྩ་འདོད་པ་ལ་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱད་
པར་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་གཞི་མཐུན་པ་དང་། དེའི་ལན་

དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སེལ་བ་སྒྲིབ་པ་ལ་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་པ་དང་ཡུཏཔ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་ཀྱང་། གསལ་བྱ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
ཡུཏཔ་ལ་སྒྲོན་པོ་ཞེས་པའི་གཞི་མཐུན་དང་། བྱད་པར་བྱ་

@0100B བྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། སྒྲོན་པོའི་སྒྲུམ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་། ཡུཏཔ་ལ་འི་སྒྲུམ་སྒྲི་དོན་གཞན་བརྗོད་ལ། དེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ལ་འབྲོད་པ་འདུ་ནས་གཞི་
མཐུན་འཐད་ཅིང་། ཡུཏཔ་ལ་སྒྲོན་པོ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་བྱ་བྱེད་ཡང་འཐད་དོ་ཞེ་

ན། ཆོས་གསུམ་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་། བ་ལང་ལ་རྩ་གཡས་གཡོན་འདུ་བ་བཞིན་དུ་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་འོ། །གཞན་སེལ་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་ལ། གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ།

སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་ཡུལ་ལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རང་རང་གི་དོན་ཐ་དད་

བརྗོད་པ་ན། གང་གི་སྔོན་པོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཁ་དོག་ཡིན་སྒྲུལ་དུ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྔོངས་ནས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དག་གི་ཚེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ། གསལ་བྱ་ཐ་
དད་དུ་སེལ་བས་དེ་མིན་ལས་ཐ་དད་པ་ཡུལ་ལ་སྔོན་པོ་ཞེས་དོན་མི་

རྟོག་གི་གོང་བྱ་གཅིག་ཕྱེ་ནས་སྔོན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་བྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡང་འཐད་པར་ཐལ། །ཡུལ་ལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་མི་རྟོག་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་
འབྲས་བྱ་གཅིག་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་སྔོན་པོའི་སྐྱ་

དེ་ནི་སྔོན་པོ་རྒྱང་བའང་བརྗོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་རྒྱང་བའང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷོག་པ་གཉིས་ལ་བྱབ་པ་ཚོས་ཅན་གཅིག་ལྟ་བུར་བརྗོད་
པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་སྔོན་པོ་ཞེས་གཞི་

མཐུན་པའི་ཚོགས་པ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ། ཡུལ་ཚོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡིན་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་གཉིས་ལ་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་

ཕ་རོལ་པོས་ཚོམ་བྱ་བཞོད་པ་བཞིན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་དང་མཐུན་

@0101A ༄། །ཚོས་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའོ། །སྤྱོད་གཉིས་ཀས་ཀྱང་དོན་གཉི་ག་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁ་དོག་སྤྱོན་པོའི་མིང་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་
སྤྱོན་པོ་སྤྱོན་ཡང་། ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བའི་སྤྱོད་དོན་ཅིག་

ཤོས་མི་སྤྱོན་པའི་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་ཞེས་པ་སྤྱོན་པོའི་སྤྱོད་དོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཁ་དོག་གི་དོན་སྤྱོན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
སྤྱོན་པ་མིན་ནའང་ཚོགས་གཉིས་སྤྱོད་པ་ལས། དེའི་བརྗོད་བྱ་

སྤྱོན་པོ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོན་པོ་དང་ཡུལ་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱང་སོ་སོར་དོན་མི་སྤྱོན་ཀྱང་ཡུལ་ལ་སྤྱོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། ཡ་གྲུལ་རེ་རེས་ཡང་། དོན་བརྗོད་པར་སྤྱོན་པ་བསྐྱབས་
པས་འཕྲག་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་སྤྱོན་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཀྱང་དོན་

རྟོགས་པར་སྤྱོན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོན་པོ་ཡན་གར་བ་དེ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཅིག་ཤོས་ལའང་སྤྱོད་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་ལའད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབས་

བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟུང་པ་ལ་སྟོན་པོའི་ཡན་ལག་

དང་ཡན་ལག་ཅན་ BSGRUBS PAS 'JUG PA'O ZHE NA, DE LA YANG

SNGON PO ZHES PA'I SGRAS KYANG DON RDZOGS PAR STON PA རྩི་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡན་ལག་ཅན་མི་ཏོག་གི་རྫས་དང་། ཡན་ལག་སྟོན་པོ་དང་ཟུང་པ་ལ་རྫས་གཅིག་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་ལ་སྟེ་

ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་དུ་མར་ཐལ། རྫས་གཅིག་ཅིང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཁས་མ་སྦྱངས་པས། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་
གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཡན་

@0101B ལག་རྒྱམས་དང་འདུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་རྫས་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་རྟགས་སྒྲ་མ་སྦྱར་རོ། །འདུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་
རྒྱམས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫས་གཅིག་

པའི་ཕྱིར་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་སྒྲིགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལ་སྡོན་པོ་བཟོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་གི་དོན་སྡོང་བ་མིན་ཞིང་། སྡོན་པོའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་། ཡུལ་ལའི་
སྤྱོད་པོ་དོན་གཞན་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོན་པོའི་སྤྱོད་པོ་དོན་གཞན་

གཞན་བཟོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྡོན་པོའི་སྤྱོད་པོ་གཞན་ཡུལ་ལ་མིན་པ་གཞན་སེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོན་པོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོ་ག་དང་
སྤྱོད་པོ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁས་སྤངས་འགལ་ལོ། །ཡ་

གུལ་གཉིས་དང་། ཆོགས་པ་བཟོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པོ་དོན་གཞན་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོ་གཞན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཞན་ཁོ་ན་བཟོད་པའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་དེ་ཉེ། སྡོན་
པོའི་སྤྱོད་པོ་ཡུལ་ལ་མི་རྟོགས་སོ། །ཡུལ་ལའི་སྤྱོད་པོ་ཡུལ་ལ་མི་རྟོགས་

མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རིགས་དོན་གཞན་ལ་འདྲ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྡོན་པོ་དང་ཡུལ་ལ་གཉི་ག་བྱེད་པར་བྱ་བྱེད་དང་གཞི་མཐུན་དུ་མེད་པར།

ས་ཐ་དད་པ་ཡང་སྟེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཏཔ་ལའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཏེ་རིགས་དང་། སྟོན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་གལ་
ཏེ་དོན་རྒྱས་གཅིག་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་རྩལ་གྱིས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གཉིས་

@0102A ལྟ། །པ་ནི། ལྷ་ཏཔ་ལའི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དང་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས་གསུམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་དོན་
དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱང་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་

མེད་རྒྱས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གཉིས་གྱིས་ལྷ་ཏཔ་ལ་སྟོན་པོ་སྐྱ་བ་པའི་རྩལ་གྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ཏཔ་ལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རིགས་དོན་གཞན་དང་ནི་སྟོན་པོའི་སྐྱས་
ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས།

སྟོན་པོ་དང་ལྷ་ཏཔ་ལ་ཡང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་ཉིས་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱས་དོན་ཕན་རྒྱུ་རྗོགས་པར་བརྗོད་པ་མི་འཐད་
པར། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྐྱ་བ་པའི་རྩལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཉིད་ལ་ནི་

རིགས་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་མཚུངས་པ་སྟེ་གཅིག་དེ་མི་མཚུངས་པ་སྟེ་ཐ་དང་རྟགས་ན་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་

མཐུན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མཐུན་མ་སྟོན་པ་ཉེས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅིན། འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་ན། གཞི་ཐ་དང་པ་འགོག་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། གཞི་ཐ་མི་དང་
པ་སྤྱབ་པར་བྱེད་ཅིས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་མིན་པ་དང་། ཟུང་པ་

ལ་མིན་པ་ལས་འོག་པའི་ཕྱོག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་འབྲེལ་མེད་རྣམས་ཐ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བས་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་བ་
ལང་དང་རྟ་ལ་སོགས་ལའང་གཞི་མཐུན་དང་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཞི་མཐུན་

@0102B བཙོད་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཚུངས་ཏེ། བ་ལང་དང་རྟ་ལ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་བྱིས། སྟོ་མི་འདྲ་
བའི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བ། ཟུང་པ་ལ་

སྟོན་པོ་དེ་དེ་ལྟ་བུས་བྱེ་བྲག་རྩ་མ་བྱས་ཤིང་། རྟེན་གཅིག་ལ་ཆོས་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདྲ་བས་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་སྤྱི་
གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། གསལ་བྱ་

གསལ་བྱེད་ཕན་ཚུན་སྟོན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫ་བུམ་གཅིག་ལ་ཡང་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་བྱས་པ་འདྲས་པར་ཏི་འདྲིས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་དང་
རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཏྲགས་བྱབ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁིགས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། རྣམ་པ་དུ་མ་འདྲིས་པར་འགྱུར་ཞེས་འགྱུར་རོ། །གཞན་
ཡང་བ་ལང་དང་། ཏྲ་དབྱིབས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་

གཉི་གར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་འདྲ་བ་གསལ་བྱེད་དང་། བ་ལང་ཉིད་དང་ཏྲ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མི་འདྲ་བའི་ཡང་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ལྷུང་པ་ལ་
ལའང་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཉིད་དང་། ལྷུང་པ་ལ་ཉིད་ལ་

སོགས་པའི་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱིབས་ཁོ་ན་སྤྱི་གསལ་ཁེགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་རྫོད་བྱེད་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་ཡིན་གྱི།དངོས་པོ་རང་

@0103A ༄། །གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེན་ནི། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་པར་སྒྲ་གཙོ་བོ་ཐ་དད་པ་དེའི་
རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྫས་

དང་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དང་གསལ་བར་བྱ་བ་ཐ་དད་ལ་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་བཞེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་ཞིག་ཅི་ན། སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། སྤྱིའི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན།
རྫས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཞེས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་

ཡང་རང་བཞིན་དུ་མ་དང་བུམ་པ་ཡང་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གསལ་བ་མང་པོར་འགྱུར་བས་ཏེ། སྤྱི་ཡང་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་པའི་
གསལ་བ་དུ་མས་གསལ་དགོས་ཤིང་བུམ་པ་ཡང་

ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དུ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་བཟོད་པ་རྩལ་གཅིག་གྱུར་དུ་མ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་མང་པོ་
དང་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་

ཁས་སྒྲངས་ཏེ། མི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་། རྩལ་པ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རང་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་མའི་གསལ་བྱེད་
ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་རབ་ཏུ་རྟག་ཅིང་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་དང་གཞན་ལ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དང་། གཞི་མཐུན་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། སྤྱི་སྒྲིམ་བྱད་པར་མི་སྤྲོད་པ་
བའི་ཚུལ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

@0103B གཞན་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལྷགས་ལ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ལྷུང་པ་ལ་སྟོན་ནོ་ཞེས། སྟོན་པོ་དེ་ལྷུང་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་། བྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ།

རྫོད་བྱེད་སེ་སེའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོའི་དབང་གིས་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲར་རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན་ཞེས་པར་བརྟེན་ཟེན་པའི་
ཕྱིར། རྫོད་བྱེད་སེལ་བས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་འཐད་

པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ན། སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་མཐམས་ ཅིད་ཅིག་ཅར་ཆོད་པའམ། ཡང་ན་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་ཤིང་
ཤ་པ་ཉིད་ཤིང་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ཤ་པ་མིན་པ་

ལས་ལོག་པ་གཞི་མཐུན་དུ་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ་དང་ནི། ཤ་པ་སོགས་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དང་། ཤིང་དང་ལྗོན་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་པའི་སྒྲ་རྣམས་བརྟེན་
འདོད་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཞིང་བཞག་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་པ་ལ་སྒྲོན་པོ་ཞེས་པའི་ཆོགས་པ་བརྟེན་པ་ཡང་དེའི་ལྗོག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་གཞི་མཐུན་གྱི་དོན་གཞན་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོན་པོའི་སྒྲ་དང་ལྷུང་པ་
ལའི་སྒྲ་གཉིས་དོན་པན་ཚུན་འགལ་མེད་ཕྱིར་ན་སྟེ། བརྟེན་བྱར་མི་སྟོང་

ཞིང་མི་སྤྱི་བར་ཆོས་ཅན་མེ་ཏོག་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲར་རུང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་སྤྱུས་བྱད་པར་མི་སྣོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཚུད་པ་སྣོང་བ་དང་། སྤྱི་
གསལ་དང་བྱད་པར་བྱ་བྱེད་གྱི་དོགས་པ་སྤྱི་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་

@0104A ༄། །པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་བརྗོད་པ་མི་སྣོང་བ་ལ་བཤད་དོ། །ཤིང་དང་ཤ་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། ཤ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མ་བཟུང་ན་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདི་
དག་ཤིང་གི་བྱད་པར་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་ཐེ་ཆོས་

བསྐྱེད་པར་མཚུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་བྱས་ན་ཤ་པའི་དོན་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་འི་སྤྱུས་རང་གི་བྱད་པར་རྣམས་སྣོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱད་པར་
གྱི་སྤྱུས་ཀྱང་སྤྱི་མི་སྣོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤ་པ་ལ་སོགས་

པའི་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་གྱི་སྤྱུས་རང་གི་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། བརྗོད་བྱར་མི་སྣོང་བར་ཐལ།
ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་ལ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་

གྲིས་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དང་གསལ་བའི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་བྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དོགས་པ་གཙོད་པའི་ཚུལ་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་གང་སྟུང་དུ་དོགས་

པ་སྐྱེས་ན་ཤིང་ཤ་པའོ་ཞེས་ཤ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དོགས་པ་གཙོད་ཅིང་། ཤིང་ཤ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ཤིང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མི་སྐྱེ་བས་ཤིང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་མཐུན་དང་བྱད་གཞི་བྱད་

ཆོས་སོ། །སེལ་པ་སྐྱ་བ་ལ་འཐད་ཅིང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྗོད་བྱེད་
སྤྱི་དོན་ཀྱི་བྱད་པར་ཀྱི་འབྱུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་སེལ་

@0104B འབྱུག་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་ཀ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུག་པའི་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། འབྱུག་ཚུལ་མ་བྱས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་དང་བྱད་པར་ཀྱི་རྣམ་བཅད་
གཙོད་ཚུལ་དང་། གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་བྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་བྱར་མི་

སྒོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་མཐུན་གྱི་བྱད་པར་གྱི་སྤྲས་རིགས་མཐུན་གཞན་སེལ་བ་དང་། རིགས་མཐུན་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སྤྲུལ་སེལ་བའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བརྗོད་བྱར་ཐ་དད་པ་

རྣམས་སྤྱི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་གསལ་ཐ་དད་པ་ཤིང་ཤ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྲ་ཆོས་ཅན། སང་ལྗང་ཕྱོད་བརྗོད་བྱེད་དེ། ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མཐུན་ཡིན་ཡང་། སང་
ལྗང་ཕྱོད་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་གཞན་

རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་གཞན་པ་ལས་གྱུར་པ་ཐ་དད་པའི་རྩ་བུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་བྱད་པར་རྩ་བུམ་རང་དང་སྤྱི་གསལ་ལས་གྱུར་པ་དག་དངོས་སྤྲུལ་སེལ་
ཡང་དོན་གྱིས་འགལ་བ་སྟེ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྲས་ཤིང་

མིན་དངོས་སྤྲུལ་གསལ་ཞིང་། ཤིང་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཤ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ཤ་པའི་སྤྲ་ཁོན་སྤྲུམ་པ་སོགས་དངོས་སྤྲུལ་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བུམ་པ་དེ་ཤིང་
ཤ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲ་དེའི་དངོས་སྤྲུལ་གསལ་བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་

སྒྲ་ན་ཤིང་གི་སྒྲི་སྒྲ་དང་ནི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། མཚུངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་མཚུངས་ན་ཤིང་གི་སྒྲ་དེ་ཡིས་པ་ལ་ཤ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་
གཞན་རྣམས་ནི་སེལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཤ་པའི་

@0105A ཨྲ། །སྒྲས་ཀྱང་མི་སེལ་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཅད་མང་ཉུང་གི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཤིང་སྒྲས་ཤིང་མིན་སེལ། ཤ་པའི་སྒྲས་པ་ལ་ཤ་དང་ཤྱག་པ་
སོགས་དུ་མ་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱད་

པར་གྱི་སྒྲས་བྱད་པར་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ན། མང་པོ་ཉིད་གྱི་སྒྲས་སྒྱུ་མ་པ་སོགས་སེལ་བས་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྒྲ་ཐ་དད་
གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། དན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཚུལ་

གྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིས་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱར་མི་འགལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་
ཏན་གཞན་སྒྱུ་མ་པ་དེ་ཁ་ཟས་གྱི་རྒྱས་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་

ཞིང་། དེ་ལ་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཤ་པའི་སྒྲ་མ་པ་ལ་ཤ་ལ་སོགས་པ་སེལ་བའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱས་པ་ཏྲག་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྒྲ་ལ་ཏྲག་པ་སེལ་བ་
བཞིན་དུ། དེ་ལ་སྒྲོར་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་བརྗོད་

པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཕྲུག་པ་མ་མཐོང་བས་དེ་སེལ་བར་བྱེད་ན། རང་གི་གསལ་བ་ཐ་
དད་ལ་སྒྲི་སྒྲ་འཕྲུག་པ་མ་མཐོང་བས་སྒྲིའི་སྒྲ་ས་བྱུང་

པར་རྣམས་སེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིའི་སྒྲ་ས་བྱུང་པར་ངེས་པར་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤིང་གི་སྒྲ་དེ་ཤ་པ་ལ་སྒྲོར་བར་སྤང་ལ། སྐབས་འགར་ཤིང་འོན་གཅིག་
ཅས་པའི་སྒྲ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ཡང་སྐབས་

@0105B དང་། རྒྱགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་འཕྲུག་པ་མི་རིགས་པར་ཤ་པ་ཁོན་ལ་འཕྲུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སྐབས་དང་རྒྱགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཤིང་གི་སྒྲ་ཤ་པ་ཁོན་

ལ་འཇུག་པ་མཐོང་ན། ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལས་བྱུང་པར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་ཅི་ན། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་སྤྱི་ལས་བྱུང་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ། བྱུང་པར་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱར་བ་ལས་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱར་བྱུང་པར་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་དེ་ཕྱིས་

ཡན་གལ་པ་ལ་དེ་སྟེ། བྱུང་པར་དང་བུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་ལས་བྱུང་པར་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་གལ་པ་སྤྱི་བརྗོད་སྤྱི་གསལ་བ་ཐ་དད་ལ་སྤྱོད་བ་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་མེད་ཅི་ན།
སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་པར་ལ་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པ་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་དེས་

ཟིན་པའི་ཉན་པ་པོ་དག་སྤྱི་ཤིང་འདིས་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ནམ། འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ལྔ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་སྟེ་ནས་འདྲི་བ་ནས་ལས་གྱུར་པ་འོ་ཞེས་ཉན་པ་པོ་ལ་སྤྱོད་ནས། སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་པར་བརྗོད་
པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་

དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་རྣམ་གཟོད་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རྣམ་གཟོད་ཀྱང་འཇུག་སྟེ། བྱས་པས་མ་བྱས་པ་བསལ་ནས་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བ་བཞིན་དུ། རྗོད་བྱེད་
ཀྱིས་ཀྱང་བྱས་པ་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་རྣམ་

པར་བཅད་ནས་ནི་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྒྲིས་བྱས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་བདེ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ། དོན་གང་ལ་བདེ་སྐྱར་བ་མ་མཐོང་ཡང་བརྗོད་པ་
དག་ལས་མི་རྟོགས་ཤིང་། དོན་གང་ལ་སྐྱི་སྐྱ་གཅིག

@0106A ༄། །སྐྱར་བས་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་སྐྱི་སྐྱ་དེ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ནའང་སྐབས་ཤུགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་བྱད་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་
ཀྱི་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་

པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱས་དོན་གཞན་གསལ་ནས་རང་གི་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ། སྐྱ་ལས་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་སྐྱ་འབྲེལ་པ་ཤིན་དུ་རྟོག་སྐར་སྐྱ་སྒྲི།
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་སྐྱའི་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བ་སྟེ། དོན་མ་

ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟོག་པ་ངེས་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱ་རྣམས་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྐྱི་ཤར་བ་ལ་
འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག

བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་བཟོད་པ་གཞལ་བྱ་ཡི་སྒྲ་རིམ་པ་ལྟོག་པ་ལས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྩ་ས་དང་ས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཤིང་དང་བཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་འབྱུར་ཏེ། དེ་
དག་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲ་

གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱད་དང་། རྩ་ས་གྱི་སྒྲ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་། ས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཤིང་གཅིག་ཕུ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་འབྱུར་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཤིང་བཟོད་པའི་སྒྲ་ས་གཞན་བཞི་ངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་

དུ་ས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཕྱི་མ་གསུམ་ངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་དང་གཅིག་ངས་པའི་རྒྱ་རྒྱར་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་
བྱ་བ་བར་སྐབས་གྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། སེལ་བ་སྒྲ་བ་

@0106B ལ་ཉིས་པ་མེད་པ་བསྐྱས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པའི་ཉིས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་དང་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཉིས་པ་མེད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་བཟོད་པ་དང་ཤ་པ་བཟོད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་གྱིས་དོན་ཐ་

དད་བཅོད་པ་ཏམ་དཔེ་བཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་སྐྱུ་ས་ཤིང་དེ་མིན་གཞན་ལ་བྱུང་པ་བཞག་གྲང་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་བཞག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་དང་ཤ་པ་གཞི་མཐུན་དུ་འཐད་དོ། །གཉིས་

པ་ནི། སྤྱི་དང་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་གྲང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཤིང་གསལ་རྗེས་
སུ་འགོ་བའི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་གཞི་མཐུན་

བཅོད་པའི་སྐྱུ་ས་གྲང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་རྒྱུ་ཐ་དད་བཅོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྩོད་བྱེད་དངོས་པོའི་དབང་
གིས་འརྱུག་པ་མིན་པར་རྒྱས་གཅིག་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་

པའི་བྱད་གཞི་ཆོས་བཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱུ་ས་བྱད་པར་མཐའ་ཡས་པས་སྤྱི་སྐྱུ་ས་བྱད་པར་མ་བཅོད་གྲང་མི་སྦྱོང་བས་བྱད་གཞི་ཆོས་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་།
ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་

ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ་ཤོགས་ལ་འཇུག་པའི་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། སེལ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱར་ན་སྤྱི་མེད་ཅིང་གསལ་བ་ཐད་མ་འདྲེས་པས། དེ་མི་འཐད་པ་དང་ཤིང་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་ཉི་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྩལ་

@0107A ༄། ལྷ་སྒྲུང་གི་ ཏེ་མིན་གཙོད་པའི་ཚུལ་ལྷ་མི་སྒྲུང་བས་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་ངས་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་

ཅན་འབའ་ཞིག་ལྷ་མི་འབད་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་སྒྲུབ་

ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྲགས་པའི་ཇེས་སྟུང་བྲངས་ནས་སྤྱི་གསལ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་བྱུང་པར་མི་
བཙལ་བ་སྟེ་བཙལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གྲང་།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་མཐུན་པར་དམིགས་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་མིང་ལ་ལ་ཡང་མངོན་པར་མི་རྒྱུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྟོག་པ་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་འདྲེས་པར་
སྒྲུང་ཞིང་། སྐུ་ལས་འགར་རྫས་ཐ་དད་རྒྱ་ཡང་སྒྲུང་བ་རྟོག་བྱུང་།

པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡང་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ཁས་སྒྲངས་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་
མེད་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་གཟུགས་གྱི་སྒྲ་སྟོན་པོ་ལ་འཇུག་གི། རོ་ལ་སོགས་

པ་མི་འཇུག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་དོན་གཞན་སྟོན་པོ་ལ་འཇུག་ལ། རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་དོན་གཞན་ལ་ཡང་།
གསལ་བ་རྣམས་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཉིས་པ་མཚུངས་པར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་ལས་སམ། བྱ་བར་གནས་པས་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་
རིགས་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

@0107B གཉིས་པ་ནི། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ལྷོག་པ་མེད་པའི་རྗེས་འགོ་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཉིད་
ཀྱི་སྒྲི་དོན་གཞན་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཡིན་ན། རྗེས་ཉིད་དང་། བྲངས་དང་།

ཚད་དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུགས་ཉིད་སྤྱི་དོན་འཕྲོད་པ་འདུ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མིག་གི་གཟུང་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དཀར་མེན་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་།

དམར་པོ་སོགས་ལ་ཆེས་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཆ་མེད་གཅིག་འཕྲོད་འདུ་ཚྩོགས་པར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེས་འགོ་འབའ་
ཞིག་ལས་སྐྱེ་ལས་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་ལས་དོན་

རྟོགས་པ་དེ་མིན་གཅོད་པའི་ལྷོག་པ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་རྣམས་ཡོན་པ་ཙམ་ལས་ཆར་འབབ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སལ་བཟོད་ན་ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་
བཟོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བཟོད་པར་

འདོད་ཀྱང་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་པའི་སྤྱི་ཆ་མེད་དངོས་སུ་བཟོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱས་ནི་ལྷོག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་བཟོད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་
གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤར་མེད་དང་ཕན་ཚུན་མེད་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷན་ཞེས་གསལ་བ་རྣམས་སྤར་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གང་ཞིག་ཁས་ལེན་དུ་འགོ་ན་སྟེ། ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་
མེད་པ་ལ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་མཚན་

@0108A ༄། ཉིད་ལྔ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་
དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

གསལ་བ་སྤར་མེད་གསར་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི། མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་འགྱུར་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ལས་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་གཞན་པའི་བ་ལང་གི་རང་བཞིན་

ཅི་ཞིག་གང་གིས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་ཏེ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པའི་སྒོ་འཇུག་སྟེ། འཇིམ་པར་མཚུངས་པ་ལ་འཇིམ་པའི་
རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་ལས་ཁམ་པོར་ལ་སོགས་ཐ་དད་པའི་སྒོ་སྟེ་བར་འདོད་པ་

བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྤར་མེད་དང་པན་ཚུན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐ་དད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཡང་སྟེ་དེ་མིན་ནམ་པར་གཅོད་པར་མཚུངས་པ་ལ་བ་ལང་ངོ་རྟའོ་སྟམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྟེ་དགག་
མི་རིགས་པར་ཐལ། འཇིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་འཇིམ་པའི་སྒྲོ་སྟེ་

བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན། སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་དངོས་དང་། སྒྲ་ཉོག་
འཇུག་པ་གཞན་སེལ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱོད་ལྟར་ན་ཉན་

ཐོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་འབའ་ཞིག་མིན་པར་ཐལ། བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཙོ་བོ་གང་དུས་
ནམ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་བའི་ལམ་དུ་མ་གྱུར་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་

@0108B སྒྲིང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་པ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ཞིང་རྩུན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཤིང་གསལ་རྣམས་པན་ཚུན་མ་
འདྲེས་པར་མཐོང་བ་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་སྟེ་བ་སྟོག་ཤ་ལ་སོགས་འདུས་པ་ལ་བ་སྒྲང་

གི་སྒོ་སྒྲིབ་དཔེ་རྒྱུས་པ་གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་འགལ་ཞེན། གསལ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ནག་སོགས་གསལ་བ་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མཐོང་བ་ལས་བ་ལང་ངོ་སྒྲུལ་པ་དེའི་སྒོ་
སྒྲིབ་དཔེ་བརྗོད་པ་ཁོ་བོ་ལ་མི་འགལ་ཞིང་། བྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་བར་

ཐལ། གོང་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བ་ལང་ངོ་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་པ་འདོད་ཅིང་། གཞན་སེལ་མི་འདོད་པ་བྱུང་མཐའ་འགལ་བ་དེ་བྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅས་པ་ཁས་སྒྲངས་
ཉམས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་གི་ཕན་

ཚུན་འགྲེལ་མེད་པའི་གཞན་སེལ་བ་ལ་དེ་མི་ལྟོས་ཞེས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྟགས་ཤིང་སྒྲོས་པར་ཟད་དེ། གཞན་སེལ་བ་བརྗོད་པ་མིན་པའི་སྒྲ་ཡིས་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་འགའ་
ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ།

སྒྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྟག་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གསལ་ལ་སྒྲོན་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྒྲ་མ་གཞན་
རང་གི་དུས་ན་མེད་པ་མཐོང་བ་ལས་རང་གི་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་རྟོག་སྤྲར་བྱེད་

ན། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མེད་པར་འཇུག་པས། རྟེན་གཅིག་མཐོང་ན་ཡང་མཐའ་དག་མཐོང་དགོས་ལ། དང་པོའི་གསལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེལ་བ་སྤྲོ་བ་བྱིད་
ལ་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གསལ་མཐའ་

@0109A ཨྱ། །དག་ལ་བྱུད་པར་ཁས་ལེན་པ་འགལ་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ལ་ཤིང་གསལ་མཐའ་ཡས་པས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཤིང་གི་སྤྲོས་ཤིང་མ་ཡིན་སེལ་བ་
དང་ཤིང་རང་གིས་གསལ་བས་རྣམས་ལ་འཇུག

པ་ལ། དེ་མཐའ་དག་ཤེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། །ཤིང་བརྗོད་པའི་སྤྲོས་རིགས་མི་མཐུན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་གཞན་སེལ་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གསལ་ལ་འཇུག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་མེད་པ་མ་མཐོང་བ་ལས་

བདག་ཉིད་གསལ་བ་གཞན་ལ་རྟོགས་ན། རང་ཉིད་གཞན་མེད་པ་དེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན། གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་གཅིག་ཕྱིའི་སྒོ་ཁོན་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལ། རྗེས་དུ་མ་ཡིན་ན། གསལ་བ་གཅིག་
ལ་ཡང་དུ་མའི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཤིང་རང་ཉིད་རིགས་

མི་མཐུན་མེད་པ་དེ་ལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཉུག་པ་འཇུག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤིང་གི་བདག་ཉིད་གཞན་མེད་པ་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་རྫས་གཅིག་ཉིད་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཉུག་
པ་འཇུག་རིགས་ན་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་ཉུགས་སུ་མ་དེར་ཐལ། རྫས་

གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཉུག་པ་དེ་དག་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་འགྱུར་ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱངས་ཅན་སྟོང་ཀྱི་འང་གསལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་སྤྱི་གཙོ་བོ་
གཅིག་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཅིག་

ཡིན་ན་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། གཙོ་བོ་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྣམ་འགྱུར་མཐའ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་
ལ་བཞི། ཆོག་གིས་བརྗོད་པའི་དངོས་མེད་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་བྱར་

@0109B འགལ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ལས་དོན་གྱི་ཉོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། སྒྲ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཉོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། རིགས་བརྗོད་དང་
ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་གཞན་མེད་པ་མཐར་བ་ལས་གསལ་

བ་རྣམས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ན་རང་ཉིད་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བྱར་འགྱུར་ཏེ། ང་འཛིན་པ་པོ་དབང་པོ་དྲུག་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེ་ན།
ཤིང་ལ་སོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་མེད་པ་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་

པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་ལག་རྒྱུས་དང་། སྒྲ་སྒྲི་དང་། རོན་སྒྲི་དེའི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། གང་ཞིག་ཤིང་བརྗོད་པ་དང་། ཤིང་མིན་གཙོད་པའི་ཤིང་གི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་
འཇུག་པ་ཡི་བདེན་བཞི་ལས་དབང་པོ་སོ་སོར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་ལས་བདུན་ལ་མ་བྱང་བ་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲི་རྩལ་དང་། བྱང་བ་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲི་རྩལ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ལ་སྟོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཆོག་གི་ཆོགས་བརྗོད་
བྱའི་རོན་བརྗོད་པ་འདི་བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་མེད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་

ལས་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བདུ་སྒྲུར་བའི་ངག་ལས་དོན་དུ་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ངག་གི་དོན་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་བདུན་ལ་
མ་བྱང་བ་ལ་དང་པོ་སྒྲ་སྒྲི་སོ་སོར་གོ་བའི་རྟོགས་པ་ཉི་བར་

བསྐྱེད་ཅིང་དུས་ཕྱིས་སྐྱ་སྐྱ་དང་། དོན་སྤྱི་འབྲས་པར་འཛིན་པའི་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བརྫོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་བརྫོད་པ་ལས་བད་ལ་མ་
བྱང་བའི་རྟོག་པས་ཀྱང་། སྐྱ་སྐྱ་དང་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་།

@0110A ལྷོ། །བད་ལ་བྱང་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་རྫོང་སྤྱི་འབྲས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་གོམས་པའི་ངག་དག་ལས་ཇི་ལྟར་

བརྫོད་པའི་དོན། དོན་ལ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བརྫོད་བྱའི་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་རྒྱན་བག་ཆགས་མི་འདྲ་བ་དང་། རྫོང་སྤྱི་འབྲས་པས་ཉན་པ་པོ་མ་འདྲ་བ་དུ་མ་བརྫོད་བྱའི་
དོན་གྱི་ནམ་པ་དུ་མ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་སྟེ།

འཛའ་སྟོན་ངག་ཐོས་པ་ལས། ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་རྫོང་སྤྱི་མཐུན་པའི་སྒོ་སྐྱེ་ཞིང་། ཆགས་བྲལ་རྣམས་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་སྒོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཡང་
དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་བརྫོད་པ་དང་།

སྒྱུ་པ་འི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་བྱེད་ཤེས་པའི་དག་གིས་དོན་དཔོག་པ་འདི་ལ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲུ་ལས། ཕ་རོལ་པོ་ལ་བརྫོང་འདོད་དང་། དེ་ལ་དོན་སྤྱི་སྒྲུང་བ་
ཉོགས་པའི་ཚད་མ་ནི། རྩེས་དཔག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་

ལས་ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱེད་པོག་མི་རྣམས་པ་ནི་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ངག་གི་བདག་རྒྱུན་ལས་སྒྲུས་པའི་བརྫོང་བྱེད་དོན་ཉོགས་པའི་རྣམ་ཉོག་སྒྲུ་ཚོགས་ཤེས་པའི་ཚད་མ་ནི་
མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏོ། རྣམ་ཉོག་དེ་ཡང་རང་རིག་མངོན་

སུམ་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པས་ན་སྒྲེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་ནམ་ཚེ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཉོགས་པ་དང་། དོན་སྒྲུ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་བས་པ་རྣམས་ཚད་མ་ལུང་གསུམ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། འདོད་རྒྱལ་པའི་སྒྲུ་སྒྲི་ལ་མི་འཇུག་པ་སྤང་བ་དང་།

@0110B རྫོང་བྱེད་ཀྱན་གྱིས་སྒྲི་བརྫོང་པར་མཚུངས་ན་རིགས་བརྫོང་དང་ཚོགས་བརྫོང་གྱི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དང་། རྩེས་བརྫོང་པའི་
རྒྱ་མཚན་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་དུ་མ་གཞན་སེལ་བ་སྤྱིའི་ངོ་བོས་བརྫོང་པར་བྱེད་ཀྱང་།

དངོས་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་འདོད་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ལུ་ཅན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ནི་དུ་མ་ལ་བཏེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འདོད་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱི་བཟོད་པས་བྱབ་སྟེ།
འདོད་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་ལ་འང་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་རིགས་གྱི་ཡན་ལག་

དུ་མ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་པ་ལ་ལར་དངོས་སུ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱི་ལུ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཚོགས་པ་ཅན་ལ་ཚོགས་པར་བཏགས་པ་གྲོང་གི་པ་བཟའ་

བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ན། དེའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་བཟའ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་བཟོད་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་
སྤྱི་སོགས་མཱི་ པའི་ལྟོས་པའི་དཔེ་དང་། རིགས་བཟོད་གྱི་སྤྱི་རང་གི་རིགས་

ཅན་དུ་བྱུང་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་དང་། ཚོགས་པ་དུ་མ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཀྱང་སྤྱི་བཟོད་པ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཉི་ག་ཡང་སྤྱི་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རིགས་དང་
ཚོགས་པ་བཟོད་པའི་སྤྱི་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་གྱི་སྤྱི་ནི་

རང་གི་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་། ཚོགས་པ་འི་སྤྱོད་ཅི་ཚོགས་པ་འི་ཆ་ཤས་རྣམས། ལ་བཏགས་ནས་གྲང་། གྲངས་སོགས་ལ་མ་ལྟས་པ་མ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚོགས་པ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་འི་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་གྲངས་

@0111A ལྷོ་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་དེར། རྒྱུག་པ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཐིགས་པ་གངས་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཐིགས་པ་གཅིག་ལ་ཡང་ཐིགས་པའི་སྒྲ་འཛུགས་ཅིང་། དུ་མ་ལ་ཡང་འཛུགས་པས་སོ། །གངས་ལ་ལྟོས་པ་གར་ག་པ་ན་དང་།

དཔག་ཚད་དང་། གྲུ་བཞི་སོགས་དང་། ཚད་ཉིད་དང་ནི་སྟེ་ཆུ་འི་སྒྲ་སྟེ་བ་དང་། བསྐྱ་དང་། དུས་མོ་ཙམ་རྒྱལ་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་། དབྱིབས་སེར་པོ་དང་རྒྱུ་པོ་དང་། གྲུ་བཞི་སོགས་མི་སྟོས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་འཕྱུར་གྱི་ཆ་གས་རྣམས་ལ་

ཁྱར་འཁྱར་གྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་མི་འབྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚོགས་པའི་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འབྱུག་པ་གྲངས་སོགས་བརྗོད་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་

བཟོད་པར་བྱེད་དེ། ཁང་པ་དང་ཞིང་དང་། ལམ་དང་། ལྷགས་ར་དང་། སྐྱེས་བུ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་གྲོང་གི་སྐྱེས་བཟོད་པ་ན། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྐྱེས་བུ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་དང་།
ལུས་ཀྱི་སྐྱ་དེའི་ཆ་ཤས་ལ་བཏགས་པ་ནི། བཏགས་མིང་ངོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་ཆ་ཅན་ལ་འཇུག་གི། ཆ་ཤས་ལ་འཇུག་པ་མིན་པ་དང་། ཁ་དོག་བྲ་པོའི་ཡང་དེའི་ཆ་ཤས་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་སོགས་ཚོགས་
པའི་སྐྱས་ཆ་ཤས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཚོགས་པའི་སྐྱ་དེ་ཡི་ཆ་ཤས་ལ་དངོས་སུ་རབ་དུ་འཇུག་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཚོགས་པའི་སྐྱས་ཚོགས་པ་ཅན་སྤངས་ནས། ཚོགས་པ་ཁོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། བུམ་པའི་སྐྱ་བུམ་པའི་རྩལ་རྗེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་

@0111B འཇུག་གི་དེའི་ལ་བྱལ་བུམ་པའི་བྱི་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ནི། རང་གི་རིགས་ཅན། བཟོད་བྱར་མི་སྟོང་ཡང་། ཤིང་གི་སྐྱ་ལས་ཤ་པ་
སོགས་སྐྱབས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ནི། བདས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱི་བྱུང་གི་སྒོ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དང་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་གྱི་བདེ་ཙམ་གྱིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བྱུང་
ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བྱུང་

ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པར་བཀག་པའི་སྤྱོད་པ་འདིར་དོན་གྱི་གོ་བ་དང་། དཔེ་ཉིར་འཇལ་དང་ཞེས་བྲགས་པ་དང་། སྒྲིམ་སེམས་ལ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་གཞན་འདོད་པའི་ལྷག་
མ་རྣམས་ལ་འང་ཉིས་པ་བརྗོད་པའི་རྩལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་ལའག་མཐར་འཇིག་གྱི་གདུང་བ་འཇོམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཞན་སེལ་བ་རྟག་
པའི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པའི་འབྲེལ་པ་འོ།། ༥ །གསུམ་པ་ཕྱིར་གྲོལ་

གྱི་ཉིན་ཅན་ལྷག་ཆོད་ལའག་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་ལའག་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་
ལས། མ་ཆང་སོགས་བརྗོད་སུན་འབྱིན་ཡིན། །དེ་སྤྱིང་བ་ནི་ལྷག་

ཚོད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྟོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པས། ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ངོར་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་མ་རྩས་ཤིང་། སྐབས་དང་མཐུན་དཔེ་ཕྱོགས་ཚོས་མ་ཚང་བ་དང་། རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་།
རྗེས་འགོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་དེ་ལྟར་

@0112A ༄། །བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངག་ནི་སྙན་འབྲིན་ཡང་དག་སྟེ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་མ་ཚང་ཞེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་ཚང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་སྟོ་
ནས་རྟོལ་བ་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་རྩས་པ་བཙམ་ཞིང་། གོགས་བྱེད་པ་

ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་། རྟོལ་བས་སྐྱབ་མི་རྩས་པ་ནི། རྟོལ་བ་ལ་སྟོབས་པ་མེད་པས། ཚར་བཅད་པའི་གནས་ཡིན་ལ། ཕྱིས་རྟོལ་བས་བསྐྱབས་
ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་རྩས་ཀྱང་། སྤར་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་སྟོན་ཅན་ལས་མ་འདས་སོ། །གཞན་

དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་སུ་དོན་སྟོན་ཞུགས་པར་སྟོན་རྩས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། སྙན་འབྲིན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྟོའི་སྟོན་དང་། སྤའི་སྟོན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་སྙན་
འབྲིན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྙན་འབྲིན་ཡང་དག་ལ་རྟོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་བྱེད་ཅུས་པ་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་ངོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ལན་ནལ་མར་བསམ་གྱང་། གློན་མེད་པ་ལ་གློན་དུ་བཅོད་པ་ནི། སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟག་ཆོད་དེ། ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་ལན་ལོག་པ་མཐའ་
དག་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གིས་ཉེས་པར་བཅོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་ལ་མཚུངས་

པར་འཇུག་པའི་སུན་འབྲིན། ལྟག་ཆོད་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཐ་ཤལ་བའོ། །ཚོད་རིགས་ལས། སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བཅོད་ཅིང་། གློན་མི་བཅོད་པ་གཉིས་པོ་དག །ཆར་བཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་
གྱི། །གཞན་གྱི་མི་རིགས་ཕྱིར་མི་འདོད། །ཅེས་བཤད་པས། སྐྱབ་བྱེད་

ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྐབས་ལ་བབས་བཞིན་དུ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་བཅོད་པ་དང་། གློན་ཅན་བཅོད་པ་ནི་ཆར་བཅད་པའི་གནས་དང་། གློན་བཅོད་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས།
མི་བཅོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་བཅོད་པ་ཡང་ཆར་བཅད་པའི་གནས་སོ། །སུན་

@0112B འབྲིན་བཅོད་པའི་བྱས་གྱང་སྐབས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚོགས་ནས་ཡིན་གྱི།མ་ཚོགས་པར་སུམ་འབྲིན་བཅོད་པ་ནི། ཆར་བཅད་པའི་གནས་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་པས་གྲོལ་བའི་ཆོག་
བཅོད་མ་ཐག་སུན་འབྲིན་འཕེན་བསྐྱད་པ་བྱེད་པ་ནི། རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མ་

ནམ་ངེས་དང་། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོད་རིགས་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པར་ཆོག་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷག་ཆོད་བཤད་
པའི་དགོས་པ་དང་། ལྷག་ཆོད་དང་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་དེ་དག་ལྷག་ཆོད་དུ་

དུ་འབྱར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཚོད་སྐབ་མཁན་པོའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱི་བྱངས་ངེས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྷག་ཆོད་ལ་ལན་བརྗོད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
ཆད་མ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཆད་མ་

ལ་རག་ལས་པས། སྐྱ་བུང་སོགས་ཆད་མ་ཕུང་སུམ་བཀག་ནས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་བསྟན་རིགས་མོད། ཆད་མ་ལྟར་སྒྲུང་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་། དཔའི་སྦྱོན་
ནམས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཆང་བ་དང་། བྱབ་

པ་མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་དང་། སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་སོགས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་སྦངས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མ་ལྟར་སྒྲུང་བརྗོད་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་

ཡང་དག་ཏུ་བཟོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་ཆེལ་ཤེས་ཏེ། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་མེད་སྟོ་བ་བཞི་དུ་རང་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་པ་མཚུངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ནས། ཉོགས་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེས་ལོག་ཉོགས་སེལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན་

@0113A ༄། །ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབ་བྱེད་སྟོན་ཅན་ལ་སྟོན་ཅན་དུ་བཟོད་པ་དག། སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ལྟག་ཆོད་དུ་སྟོན་པའི་ལན་འདི་བཟོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབ་བྱེད་ཀྱི་
སྟོན་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དན། སུན་འབྲིན་པ་

ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟག་ཆོད་དུ་བཟོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟག་ཆོད་ལ་ནི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ལན་དེ་སྟོན་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་གཉིས། ལྟག་ཆོད་སྒྲ་མ་བརྩ་བཤད་པ་
དང་། ཕྱི་མ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟག་

མ་ལྟག་མཚུངས་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་མིན་པར་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ་དན། ཉོག་པ་དག་མཚུངས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་བརྩད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟག་
ཆོད་ངོས་བརྩུང་བ་དང་། དེ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པ་དག་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ནི། རང་གིས་གཞན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་སྤྱན་འབྲིན་ལ་
ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཚུ་ལ་

བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཏྲག་གོ་ཞེས་པ་གཏན་ཆོག་ལ་གྱིད་པེར་བཞེད་པ་ལ། ཏྲགས་འདི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྤང་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དམ། མ་སྤང་པར་སྐྱབ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཅུ་བྱུང་དང་རྒྱ་
མཚོ་སྤང་པ་བཞིན་དུ། བསྐྱབ་བྱ་དང་། འདྲོས་པས་བྱུང་པར་

མེད་པར་འབྱུང་མ་བྱུང་པ་སྤང་པར་མི་འཐད་པས། བྱུང་པ་དང་སྤང་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་ཟིན་པས་གཏན་ཆོག་དགོས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མ་སྤང་པས་གཏན་ཆོག་མིན་པ་དང་
བྱུང་པར་མེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དུས་གསུམ་

@0113B ལ་བརྟགས་ནས་ཏྲགས་སུ་བཞེད་འདོད་མིན་པ་སྟེ། གཏན་ཆོག་མི་འདོད་པར་བཞེད་པའི་ལྷག་ཆོད་དོ། །གཏན་ཆོག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྤྲར་བྱུང་ན་འདི་གང་གི་གཏན་ཆོག་ཡིན།
ཕྱིས་བྱུང་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ལ། དུས་སྐྱམ་དུ་བྱུང་ན། ར་གཡས་གཡོན་བཞིན་དུ།

གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་གཏན་ཆོག་མིན་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་མ་སྤང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་སུམ་འབྲིན་ལྟར་སྤང་དུ་ཐལ། གཏན་
ཆོག་ལང་དག་ཙམ་མ་ཆང་བ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་ཚུད་

པ་འདེབས་པའི་ཚུད་པ་རྗེས་མཐུན་པ་སུན་འབྲིན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེལ་བྱང་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཏན་ཆོག་ཙམ་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་ཡིན་
ནོ། །སུམ་འབྲིན་དང་སུན་དབྱེང་བྱ་གཉིས་སྤང་བརྟགས་ན་

ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་གྱི་རྟག་པ་ལ་ཡང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་སྒྲུར་བར་བྱའོ། །སྐབ་དེར་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་གཏན་
ཆོག་དང་། གཏན་ཆོག་བརྗོད་པ་ཆོག་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་བྱ་

སྐྱེད་བྱེད་ལ་བསམས་ནས། འབྲས་བུའི་སྤར་རྒྱ་གྲུབ་དགོས་པས། སྤར་ཕྱིའི་རྟག་པ་མི་འཇུག་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་པའི་ངེས་ཤེས་སྤར་མ་སྒྲིས་པ་ལ་གཏན་ཆོག་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་
དཔག་སྒྲིས་ནས་གཏན་ཆོག་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྗེས་དཔག་

བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བཟོད་པའི་དོན་བཏགས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཚིག་ནི་སྟན་འབྱིན་དེ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་དེར་ཏྲགས་ཀྱི་སྒོ་
བསྐྱབ་བྱ་མིན་པས། སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་དེའི་ཚེ་མ་གྲུབ་པ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་

@0114A ཨྲ། །པ་ལ། དང་པོ་ཏྲག་པ་དང་མཚུངས་པར་བཟོད་པའི་ལྷག་ཆོད་ནི། ས་རོལ་པོས་མི་ཏྲག་པ་སྐྱའི་བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་
སྐྱ་དུས་ནམ་ཡང་མི་ཏྲག་པ་འདོད་པར་མི་སྲིད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

གང་ཐོབ་པ་འདོད་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ནམ་ཡང་མི་ཏྲག་པའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་བས་ཏྲག་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟར་མི་ཏྲག་པར་བཞག་རྣམ་པ་མིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྐྱ་ལ་མི་ཏྲག་པ་དུས་ཀྱན་
དུ་ལྷན་པ་མི་སྲིད་པས། སྐྱ་ཏྲག་པར་དམ་འཆའ་བའི་ཚིག་པ་ནི། སྟན་འབྱིན་

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་ཇེས་མཐུན་བཟོད་པ་སྟེ། རང་ཚིག་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་བཟོད་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ལ་
གཉིས། ལྷག་ཆོད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟན་འབྱིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་

ནི། ཕྱི་ལ་བྱང་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པའི་སྤར་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་བསྐྱབ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡང་། མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་བས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་མི་དགོས་
སོ་ཞེས་ཕྱོད་པ་ནི་མ་བརྗོད་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚེད་དོ། །གཉིས་པ་

ནི། སྐྱ་བ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དག་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྤར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མིན་པར་ཕྱོད་པ་ནི། སུན་འབྲིན་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཚིག་ཙམ་གྱིས་
བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་པ་མིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤར་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་

ཚིག་བརྗོད་པ་ལ་སྤར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། སྤར་རྟགས་ཚིག་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་པར་ཕྱོད་ན་ཡང་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤར་ཡིན་ཏེ། གུན་འབྱུང་ལྟར་སྤར་སྤེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་
དག་གུན་ལ་སྤར་པ་འདེབས་དགོས་པས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དཔེ་མ་

@0114B ཚང་བའི་སུན་འབྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚེད་ལ་གཉིས། ལྟག་ཚེད་ངེས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤར་དུ་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལ་སྤར་དུ་སྐྱ་མ་སྐྱེས་པས་ཕྱི་ལ་བྱང་དུ་མེད་པ་ཕྱི་ལ་བྱང་རྟགས་

མིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་པར་ཚུངས་པ་དང་ཚུངས་པ་ལྟར་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཏྲག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚུངས་པའི་འགལ་བའི་ངག་ལྟ་གཉིས་ནི། མ་སྒྲིམ་པ་མཚུངས་པའི་ལྟ་གཞི་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུངས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ནི་སྒྲ་འབྲིན་ཡང་དག།

མིན་ཏེ། སྒྲ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲར་ཚུངས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་སྒྲོ་བ་ཏྲགས་པ་ལས་སྒྲིབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཚུངས་པ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲར་དང་། ཚུངས་པ་ལས་སྒྲར་བའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཏྲག་པར་ཚུངས་པ་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲར་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་འབྲས་

མཚུངས་ཀྱི་ལྟ་གཞི་ལ་གཉིས། ལྟ་གཞི་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྒྲ་འབྲིན་ལྟར་སྒྲར་ཏུ་བསྒྲན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་བསྒྲིབ་པ་ལ་བྱས་པའམ། འབྲས་བུ་ཏྲགས་སུ་བཞོད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཏྲགས་ནས་རྩ་བུམ་དབྱུག་གྲུ་དང་

འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། སྒྲ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་འབྲས་བུས་དཔེ་ལ་རྩེས་སུ་མི་འགོ། བུམ་པའི་འབྲས་བུས་ཚུངས་གཞི་ལ་རྩེས་སུ་མི་འགོ་བས་བསྒྲིབ་བུ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པ་མི་འགྲུབ་པར་སྒྲོན་ཞིང་། ཚུངས་པ་དེ་ཉིད་དཔེ་དང་ཚུངས་གཞི་འབྲས་བུར་

མཚུངས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཙམ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པ་དེ་ནི་སྟན་འབྱིན་ཡང་དག་མིན་ཏེ། སྐྱ་བ་པའི་འདོད་པས་སྟན་
འབྱིན་ལྟར་སྒྲུང་ནམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱའི་འབྲས་བུས་བུམ་

@0115A ༄། །པ་སོགས་མི་རྟག་པ་ལ་མེད་པས་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཚོད་ན། འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་དང་། དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་འང་མེད་དོ་ཞེས་ཚོད་ན། བྱན་མོང་མིན་པའི་མ་ངས་པ་ལྟར་
སྒྲུང་དང་། བུམ་པའི་འབྲས་བུས་སྐྱ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཚོད་ན་མ་

གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་དོ། །ལྟ་པ་དང་། དུག་པ་ཆོས་མཐུན་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ལ་གཉིས། ལྟག་ཆོད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟན་འབྱིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་
བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་སྒྲིང་རྩ་འབྲེལ་ལས་དཔེ་བསྟན་

ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དཔེ་མ་དག་པ་ལོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་བུམ་པ་དང་། དུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཏེ།
དཔེ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོར་བར་བུས་ཡང་དག་ལས་ལྟག་ཆོད་

སྒྲ་བ་པས་དཔེར་བྱུང་པའི་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་དང་ནམ་མཁའ་ལྷས་ཅན་མིན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ལྷས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚུད་པ་ཆོས་

མཐུན་པ་དཔེ་ཡིས་སྒྲ་ལ་གཞན་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་དག་ཚོལ་བྱུང་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་སྒྲ་
མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལྷས་

ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚུད་པ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲ་དུ་འགྱུར་བའི་དབང་ཤེས་
དང་། དཔེ་ལྟར་སྒྲ་སྒྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྒྲ་སྒྲུ་བསྟན་པ་དང་། འབྲུལ་པ་ལྟར་སྒྲ་

@0115B གཉིས་སྒྲ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོལ་བྱུང་གིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱམ་པ་ཆོས་མཐུན་དང་། ནམ་མཁའ་ཆོས་མི་མཐུན་གྱི་དཔེར་བཞེད་པ་ལ། བ་རོལ་
པོ་ན་རེ། དཔེ་བྱམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་

རྟག་པ་ཡིན་ན། དཔེ་བྱས་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལྷས་ཅན་མིན་པར་སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་མི་རྟག་སྟེ་རྟོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་མི་མཐུན་
དཔེར་བྱས་པས་དཔེ་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་བྱས་པ་དང་སྒྲ་གཉིས་ལྷས་

ཅན་མིན་པར། ཆོས་མི་མཐུན་པས་ལྷས་ཅན་མིན་པར། སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི། ལྷས་ཅན་མིན་པ་དང་རྟོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་པ་དང་།
མི་མཐུན་དཔེ་རྩེ་བཟང་ཆོས་མི་མཐུན་པས་གཞན་ལ་སྒྲུབ་

བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་པ་སྟན་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ནམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟན་འབྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟན་འབྱིན་ལྟར་
སྒྲུང་དུ་ཐལ། སྟན་འབྱིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་གང་ཞིག་འགལ་བ་

ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་དུ་བྱོད་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་རེ་ཅམ་མཐོང་བས་སྒྲ་ལས་རྟག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོའི་ཡང་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་ཅམ་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། དད་གྱིད་པེ་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བྱོད་གྱི་ཡང་ནོག་ཞེས་ཚུད་པར་བྱེད་པས་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། ས་རོལ་པོ་ལ་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་བརྗོད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་
ཚུད་པའི་སུན་འབྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་པོ་

@0116A ལྷོ། །འདི་ལ་ཡང་དཔེ་བཀོད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོའི་བྲུབ་པ་དང་ཕྱོག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ག་པ་ངན་པ་ཕལ་ཆར་ནི། དཔེས་བསྟུབ་བྱ་ཉི་བར་འཇལ་བར་
བྱེད་དེ། སྒྲ་ནི་བུམ་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའ་

བཞིན་དུ་མིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལན་པ་ནི། དཔེ་དང་བསྟུབ་བྱ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། གང་གི་རྟག་པ་དེ་ཚོ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཚོ་ལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་བརྟག་པའོ་
ཞེས་པ་ལྟར། རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ལས་ཀྱང་བསྟུབ་བྱ་བྲུབ་པར་འགྱུར་ན།

དཔེ་ཉིར་འཇལ་སྟུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲར་གྱི་ཚུད་པ་དེ་ནི་འབྲུལ་པ་ལྟར་སྒྲུང་ནམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟག་ཆོད་སྒྲ་པ་པོས་ཆོས་
མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་བཀོད་པའི་རྟགས་

དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཀྱང་རྩོད་པ་གཉིས་ཀ་སྟུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲིན་དེ་སྟུན་
འབྱེན་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྩོད་ཀྱང་གི་དུང་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་

གཏན་ཆོག་ས་ཚུལ་གསུམ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། བྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ཕྱི་མ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་རྣམ་
གཞག་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ལ་གཉིས། ལྟག་ཆོད་ངོས་བབྱང་བ་དང་།

དེ་སྟུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། རྩོད་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བུམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཏྲག་ཉིད་
དུ་བསམས། པ་ལ་ལྟག་ཆོད་སྒྲུབ་པ་ན་རེ། འདི་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་

@0116B ན། བུམ་པ་ཁོ་ན་ཆོས་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། མིག་གིས་བབྱང་བ་ཡིན་ཕྱིར། མི་ཏྲག་པར་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ནི་མིན་ཏེ། ཆོས་གཉིས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སྒྲ་ཁོ་ན་ཏྲག་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ཁོ་ན་སྟེག་བྱ་མིན་པ་དང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཆོས་གཉིས་

པོ་དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བརྗོད་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་དོ། །གང་གི་སྒྲས་
ཕྱད་མ་ཕྱད་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་སོགས་སུ་མ་ཟད་འདི་མང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་པ་རྟོག་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་དོ། །ཆོས་པར་བྱ་བ་མིན་པ་བྱམ་པ་ལས་གཞན་སྒྲའི་བྱད་པར་ཡིན་པས་
བཏན་ཆོག་ས་དེས་སྒྲ་རྟག་པར་མི་རྟུས་པར་ཐལ། གཏན་ཆོག་ས་དེས་འབྲུལ་པ་

ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་སུ་བཀོད་པ་མིན་པ་བྱད་པར་མཉན་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
བར་བྱེད་ཀྱི་རྟག་པར་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་ཏེ། འགལ་བ་ལྟར་སྒྲ་དུ་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚེད་པ་དེ་དག་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་མིན་ཏེ། མ་ངེས་པ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲ་དག་ལན་ལོག་པའི་ཕྱིར། །འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལས་རྟག་པར་ཐལ་ཕྱིར་དེར་སྒྲ་
ཉིད་ཅེས་འབྱུང་གོ། །བརྒྱད་པ་བྱད་པར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ལ་གསུམ།

ལྷག་ཆོད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤྱན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་མཚུངས་པ་སོགས་གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། དཔེའི་ཆོས་དག་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ན། གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།

@0117A ༄༄༅། །གཏན་ཆོགས་ཆོས་མཐུན་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། ཆོས་མཐུན་པས་བྱད་པར་མེད་པར་ཚུད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཚུད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་
ཅམ་གྱིས་བྱད་པར་མེད་པར་ཚུད་པ་ནི། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ།

གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་ཅམ་ལས་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་ནི། མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་དང་
ཕྱོགས་གཅིག་མཐུན་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ན་བསྟུ་བ་བྱ་དང་རྟགས་

བྱད་པར་མདོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྟགས་སུ་གང་བཞོད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྤྱན་འབྱེན་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་མའི་དོན་བསྟུས་ནས་ཡང་བརྗོད་པ་བསྟུ་བ་
བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་

པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན། མིག་གི་གཟུང་བྱ་མིན་པ་དང་། མཉན་བྱ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་རྩོད་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་འགལ་
བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བྱེད་བྱ་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་དོ། །ཀྱང་གི་སྒྲས་

བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཆོགས་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་རྣམ་པ་འདིས་ཀྱང་ལྟག་ཆོད་དུ་འབྱུང་ཞེས་པའོ། །ཆོས་མཐུན་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བྱུང་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་བཞི་པོ་འདི་ལན་ལྟར་སྒྲུང་ཁོ་ནར་འབྱུང་

རམ། སྐབས་འགར་ལན་དུ་ཡང་འབྱུང་ཞེ་ན། ལྟག་ཆོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་བཞི་པ་འདི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྐབས་འགར་སྒྲིན་མེད་ན་ནི། སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་རོ། །ཞོལ་བའི་
སྒྲོབས་པ་རྣམས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་སུན་འབྲིན་དང་། གཞན་གྱི་

@0117B ཆོ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འབྱུང་རོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངས་པ་མཐོང་ན་གཞོད་པ་མེད་དེ། རྩལ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྩལ་གཅིག་སྒྲིན་དུ་སོང་སྟེ། རགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་རྣམས་ཆོས་སམ་ཆོགས་

དོན་ལ་གཞི་དཔེ་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞི་དཔེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དཔེ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞི་དཔེ་མི་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཉིད་མིན་ཞེས་པས་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་
ཆོག་པ་དེས། ཏུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་འགལ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་དོན་

ཏོ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ། དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཆོད་ངོས་བབྱང་བ་དང་། དེ་སྟུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་ཡ་ལས་གཞན་ཡང་གཏན་ཆོག་གིས་བསྟན་ན་དམིགས་པ་མཚུངས་

པའོ་ཞེས་སོ། །ལྷག་ཆོད་སྒྲ་བ་ན་རེ། ཚེ་ལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་མིན་ཏེ། སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་བའི་ལྷག་པ་
གཏན་ཆོག་མིན་ཏེ། ནགས་ཀྱི་ཤིང་འདི་ཆོས་ཅན།

སེམས་དཔའ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་འབྲུམས་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚེ་ལ་བྱུང་གཏན་ཆོག་གས་གཞན་གྱིས་མི་རྟག་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཏན་ཆོག་གས་གཞན་གྱིས་
ཅུ་བའི་གཏན་ཆོག་མིན་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །གཉིས་

པ་ནི། སྐྱ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་བཞོད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གཏན་ཆོགས་འབྱུང་པར་ཚུད་པ་ནི་སྐྱ་འབྱིན་ཡང་དག་མིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་
གཟུགས་ཅན་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་

@0118A ཨོཾ། །བཞད་ཀྱི་འབྱུང་ལས་བསྐྱབ་ལ་མ་ངེས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བྱབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གཏན་
ཆོགས་གཞན་འབྱུང་པར་ཚུད་པའོ། །གཏན་ཆོགས་

གཞན་གྱིས་སྐྱ་ལ་རྟག་པར་བྱབ་ན། མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་འབྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱབ་ཀྱང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་འབྱུང་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། །ཚུལ་

གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པ་ལ་བསམ་ནས་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱ་ལ་མེད་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པར་སྒྲོལ་
བཏགས་ནས་ཚུད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྟག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་

ལྟར་སྒྲུང་གི་ཚེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་སློག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚེ་ལ་བྱུང་མེད་པ་མིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ལྟག་ཆོད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་མེད་པས་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་
གནས་པའི་ཚེ་ལ་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་བསྐྱུས་པའི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བསྐྱབ་པ་མིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ཙམ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེ་ཆོམ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ལ་གཉིས། ལྟག་ཆོད་ངོས་བབྱང་བ་དང་། དེ་
སུན་འབྱིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚེ་ལ་བྱུང་གིས་དུང་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་གཏན་ཆོགས་སུ་བཞུགས་པའི་དོན་ལ་ཕྱི་བའི་རྒྱལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱི་ལ་བས་སྒྲར་ཡོད་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། དུམ་པ་ལྟར་སྒྲར་མེད་གསལ་དུ་སྒྲིད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐ་དད་ལ་བཏགས་ནས་གཏན་ཆོག་ཐེ་ཆོམ་

@0118B ཅན་དུ་ཅོད་པར་བྱིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིའི་བསྐྱེད་བྱར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མ་ངས་པར་ཚོད་པ་ནི། ཐེ་ཆོམ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་
རྟག་པ་བསྐྱེད་བྱར་སྒྲོ་བཏགས་ཅན་ཕྱི་བའི་རྒྱལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་

ཚུང་པ་ནི་ལྷག་ཚེད་ཡིན་ཏེ། མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་གི་སྟུན་འབྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེལ་བྱང་ཚེལ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བ་ཏུགས་ནས་དེ་སྐྱེལ་མ་གྲུབ་པར་ཚུང་པ་ཡང་ཏུགས་མ་
གྲུབ་ལྟར་སྒྲུང་གི་སྟུན་འབྲིན་ཡིན་པས་ལྷག་ཚེད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་གྱིས་

གོ་བའི་མཚུངས་པ་ལྷག་ཚེད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཚེད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྐྱེལ་མི་ཏུག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚེལ་བྱང་ཏུགས་སུ་བཀོད་པ་ན།
ཚེལ་བ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། མི་ཏུག་པ་ཡིན་ན། དོན་གྱིས་ཚེལ་བ་

ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཏུག་པར་འགྱུར་བས་འདོད་པ་མིན་པའི་དོན་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་མཐུ་ཕྱོགས་ཏུག་པར་སྐྱབ་དགོས་སོ། །ཞེས་བཟོད་པའི་ཚུང་པ་ནི། དོན་གོ་མཚུངས་པའི་ལྷག་
ཚེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུང་པ་འདི་ནི། མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་གི་སྟུན་

འབྲིན་ཡིན་ཏེ། ཚེལ་བྱང་གིས་དྲང་སྐྱེལ་མི་ཏུག་པ་སྐྱབ་ཅུས་པ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལྟར་འབྲུལ་པ་གཞན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཏུག་པ་ལ་ཚེལ་བ་ལས་བྱང་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་གྱིས་བྲབ་པ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་སྟུན་འབྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚད་ལ་གཉིས། ལྟག་ཚད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྟག་ཚད་སྒྲ་མར་མ་ཟད་ཐལ་འགྱུར་
མཚུངས་པར་འདོད་པའི་ལྟག་ཚད་ཡང་ནི། ཚུལ་བྱུང་གིས་དུང་སྒྲ་མི་ཏྲག་

@0119A ༄༄༅། །པར་བསྐྱབ་པ་པལ་ལྟ་བུམ་པ་དཔེར་བཀོད་པའི་ཆོ། བུམ་པ་ཁོ་ན་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་གང་ཡིན་ཞེས་དེའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་གང་ཡང་རྟོགས་

ཕྱིར་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུང་པའི་ཏྲགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་དཔེ་ཡོད་བཞིན་དུ། གཏན་ཆོགས་གྱི་ལམ་མ་འཐད་པར་ཚུད་པ་ནི། གཉིས་པ་ནི། མི་ཏྲག་པ་དཔེ་བུམ་པ་སོགས་ལ་
རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་མ་འཐད་པར་ཚུད་པ་དེ་

ནི་ལྟག་ཚད་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ཏེ། དཔེ་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སྟུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲར་བཤད་པའི་ལྟག་ཚད་
གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྟུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་མདོ་

ཅམ་སྒོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་ཆེད་ཀྱན་ལ་དབྱེ་བ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་སྟོགས་ཅམ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བའི་
དབྱེ་བ་མཐའ་དག་མི་བཟོད་དེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕེལ་བ་དང་། འགྲིབ་པ་མཚུངས་པ་དང་། བཟོད་བྱ་དང་ཟོད་བྱེད་མིན་པ་མཚུངས་པ་དང་། འཐད་པ་དང་། དཔའི་རྒྱའོ་མཚུངས་པ་དང་སྐབས་མཚུངས་པ་སོགས་
སོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་བྱང་གིས་དྲུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བུམ་པ་

དཔའ་སྒོས་པ་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་སྒྲ་ཡང་འདོད་ན། བུམ་པ་དང་འབྲ་བར་སྒྲ་ཡང་ལུས་ཅན་དུ་འཐོབ་བོ་ཞེས་ཚུད་གཞི་ལ་དཔའི་ཆོས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་འཕེལ་བ་མཚུངས་པ་དང་།
བུམ་པ་མཉན་བྱ་མིན་པ་ལྟར། སྒྲ་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚུད་

@0119B གཞིའི་ཆོས་གཞན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་འགྲིབ་པ་མཚུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཟོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར་བུམ་པ་ཡོད་པ་ རྟོ། །ཞེས་པ་དང་། བུམ་པ་ཟོད་བྱེད་མིན་པ་ལྟར་སྒྲ་ཡང་
མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟོད་བྱེད་དང་། བཟོད་བྱ་མིན་པ་མཚུངས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་

ནི། བྱད་པར་མེད་པ་མཚུངས་པ་དང་། རྣམ་ཏྲུག་མཚུངས་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ནི་ཆོགས་མེད་ས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་
དབང་སྒྲེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷག་

ཆོད་ཀྱི་དབྱེ་པ་དང་། དེའི་ལན་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སློབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ལྷག་ཆོད་དེ་རྣམས་ལ་ཅོད་སྒྲུབ་དུ་དོན་
ཚན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་སྒྲིན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་

མཐུན་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་བྱེད་ བྲག་མེད་པ་དང་། སྤད་པ་མ་སྤད་པ་མཚུངས་པ་དང་། འབྲས་མཚུངས་སོགས་སོ། །གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དང་བུལ་ཞིང་། གཞོད་པ་གཏན་ཆོགས་ཡོད་པའོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་ཆོད་ཁ་ཅིག་ནི། གང་གི་དོན་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཚད་མས་གཞོད་པས་རྒྱན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་
མཚུངས་པ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པ་སོགས་སོ། །མ་

སྒྲིམ་པ་མཚུངས་པ་དང་རྟག་པ་མཚུངས་པ་སོགས་དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པས་འགལ་བ་ཉིད་དེ་འགལ་བའི་སྒྲོན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་སྒྲོན་གསུམ་སྟེ། སྒྲོན་རིགས་
མི་འདྲ་བའི་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་

@0120A ལྷག་ཆོད་དེ་རྣམས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ། གསུམ་པོ་རིགས་ཐ་དད་དུ་མཆོན་ཅུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ལྷག་ཆོད་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཉིས་པ་གསུམ་
གའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོན་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་ཆོད་རྣམས་ཀྱི་

མཆན་ཉིད་དང་ལན་རྟོག་སྤར་དཀའ་བ་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད། གཞན་གྱི་བསྟན་བཅས་རིགས་པ་སྤྲ་མོར་ཡང་ལྷག་ཆོད་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲོན་ཅན་དང་། ལན་སྒྲོན་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅས་རིགས་པ་བརྟགས་པར་ཡང་རྒྱས་པར་

བཤད་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་ཆོད་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སོགས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བརྟག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བསྟན་བཅས་གཞན་དུ་བཤད་པའི་
ལྷག་ཆོད་གཞན་ལ་མཆན་ཉིད་དང་གནོད་པ་སྒྲོན་ཚུལ་བཤད་པ་

རྣམས་ཀྱང་། རིགས་པ་མ་བརྟགས་པར་བཤད་པ་དེས་སྒྲིན་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་དག་པ་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དགག་པ་དང་། གཙོ་བོ་
དང་སྦྱིས་བྱ་དང་། ཕྱོགས་དང་དུས་དང་། འཕྲོད་འདྲུ་དགག་པ་སོགས་རྒྱས་

པར་བྱེ་བྲག་པའི་རིགས་པ་བརྟག་པ་དང་། ཀླང་མིག་པའི་རིགས་པ་བརྟག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་བཞི། གཞན་སྤེའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་
རྣམ་གཞག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་

གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འཛོལ་བ་ལམ་གོལ་བར་བཞུགས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་རིགས་པར་གདམས་པ་དང་།
བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བསྡོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

@0120B པའི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པས་འབད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་
སྒྲིན་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དངོས་ཀྱི་

དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པའི་བྱད་པར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་གཞན་གྱི་ལུགས་སྟན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གྲགས་པ་
དག་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལམ་གོ་ལ་པར་རྟོགས་

པ་ནི། བརྒྱད་པའི་དགས་པ་གཅིག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་གོ་ལ་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས། ལུ་སྟེགས་པར་ནམས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡང་རྟོག་གི་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྟེ། རྟོག་གི་ཙམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་
རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་གྲིང་གྲིང་སྐྱེས་དང་དྲང་སྟོང་སེར་སྐྱ་སོགས་

དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་གི་ལུགས་འཛོག་པར་བྱེད་པས་རྟོག་གོ་པ་སྟེ། དེ་ཙམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པས་ལམ་གོ་ལ་པར་བཞུགས་པ་དང་རང་གིས་ཚད་
མ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇུག་ཚུལ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་བསྟན་ཅིང་གང་བསྟན་པ་དེ་ཡང་གངས་ཙན་གྱི་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅས་སོགས་འབྲེལ་
པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་

རང་གི་སྒྲིབ་བ་དང་ཡང་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པས། དངོས་སུ་རང་གིས་ཚད་མར་བཏགས་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། བརྒྱད་ནས་ཐར་པ་སོགས་རང་གི་འདོད་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་
ཅུ་རྩ་མ་ཟད་མི་འདོད་པའི་དོན་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་

@0121A ༄། འོན་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་ནི། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་དོན་དམ་པ་བསྐྱད་ཅུ་པ་སོགས་དང་། འདིར་ཡང་བསྐྱམ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐར་པ་འི་ལམ་དུ་
བྱིད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་གཞན་སྟེས་

བཏགས་པའི་རྟོག་གའི་ལམ་ནས་ཆེས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁྲིད་ན་ལམ་གོ་ལ་པར་བཞུགས་པ་ཡི། དེ་ནི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཆེས་སྐབ་ཀྱིས་སྟོན་ཤིང་། སྐྱད་བསྐྱངས་ཤིང་ཐར་ལམ་ལས་ཆེས་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་འདི་

དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་རིག་པའི་གནས་ལྗེའི་ནང་ནས་གཏུན་ཆིགས་རིག་པ་སྟོན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་གྱི། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། སང་གའི་ཁ་ནས་ལྗེའི་སྐྱད་འདོན་པ་

ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱ་དང་པལ་པའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་བརྩེད་བའི་ཆེད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་

པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཞུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
ཤིང་ཉའི་སྟོལ་འབྱེད་པའི་རྣམ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་

སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཆོད་དུ་གྱུར་པའོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་དང་སྟོན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱབ་པའི་རྩ་བ་བསྟན་པ་སྦྱིར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། བྱད་

@0121B པར་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལའགད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོན་པ་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །སྟོགས་སྡེ་མ་སྦྱབ་དེ་ལྟར་ན། ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིགས་པས་

ལེགས་པར་གྲུབ་དགས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པར་འདོད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་ནས་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་རྟོག་གོ་པར་

ལག་མེད་ཀྱང་། འདི་ནི་རང་འགྲེལ་དུ་བྱི་རོལ་པ་ལ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལུགས་རྣམས་ནི། སྤང་བ་ཉི་བ་ན་ཐུན་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་ལ།
ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་

པ་རྣམས་ནི། ཇི་ཙམ་དཔུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པར་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྟུས་མོད། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གལ་ཏེ་

ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལོག་པར་བརྒྱུད་ན། རིགས་པར་ལེགས་པར་དཔུད་ནས་དགག་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སྒྲིབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
བཞེད་པ་འདི་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུང་

རབ་གྱི་དགོངས་པ་བཀལ་བ་དེའི་འོག་ནས་གོལ་བ་དོན་གཉིས་ཐར་པར་འབྱུག་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིས་སྤྲས་སུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ད་ལྟའི་
སྐྱེ་བོ་ལ་སྟོས་ནས་ནི། རིགས་པའི་ལམ་འདི་ཁོང་དུ་རྩུད་

@0122A ལྷ། །པ་ལ་མ་སྟོས་པར། མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སྒྲུང་དོ། །བཞི་པ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱོངས་པའི་འགོ་བ་
རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཙམ་དང་།

རྣམ་མཁྱེན་སྟེར་པར་ཤོག་ཅིག་གོ། །ཧྥོ་། །རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན། གཞན་སྤེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། གངས་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་པའི་ཕྱང་པོའི་སྐྱོན་རྒྱས་པར་བསལ་བར་
བྱས་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་

ཉིད་དང་། གངས་ངེས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གངས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རུ་རབ་རྟུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་འདི་རུ་དགེ་བ་མི་བསགས་པ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་
བར་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་།

འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་སྐྱུག་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་བྱ་བ་
མཐའ་ཞི་ཞིང་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ནས་

ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བར་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་རྣམ་བཤད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འཛོམས་བྱེད་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལྷག་ཚད་རྟག་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་དུག་

པའི་འབྲེལ་པའོ། །^{འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་སྐྱུག་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས།}
དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོས་

@0122B པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ལྟར། མཚན་བཛོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འཕགས་པ་པའི་བདེན་པ་བཞི། དངོས་པོ་སྟོས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཚད་
མར་དངོས་སྟོས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོ་སྟེ་བོས་

གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་ལེའུ་གཉིས་པར་བསྟན་ལ། དེའི་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུན་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡང་འབད་པ་མེད་

པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དང་། སྒྲ་རྟོག་བསྟུབ་པས་འཇུག་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ལེའུ་ལྔ་པ་བསྟན་ཏེ། །གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་ཚུལ་མཐར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། ཐར་པར་བགོད་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལེའུ་དང་

པོ་སྟོས་སོ། །རང་གི་གཞལ་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་རྟོགས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལེའུ་གསུམ་སྟོས་ཏེ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཏན་ཆོག་ས་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་

དག་ནམ་དག་གི་སྟོན་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐབས་མེད་པས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལེའུ་གསུམ་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་གིས་འབྲེལ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་མི་རྒྱས་པས་དཔེ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལེའུ་གསུམ་

པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལཱུ་བཞི་པ་སྒྲོས་སོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་སོགས་ཀྱིས་རེ་ཤིག་པའི་བདེ་བ་ཙམ་སྐྱབ་གྱི། གཏན་ཏུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱབ་རྒྱས་པ་མིན་ལ། དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་གྱི་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་བ་ལ་

@0123A ༄། །སྒྲོས་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལཱུ་དུག་པ་བསྐྱན་ཏོ། །དེ་དག་ནི་གཙོ་བོའི་དགོས་པ་སྒྲོས་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱི་།རྒྱས་པར་ནི་ཚིག་དོན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མཐུག་

གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྐྱན་བཙུངས་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། གང་གིས་བསྐྱར་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཇེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱི་མིའི་

དུས་གྱི་གོལ་བ་དོན་གཉིར་རྣམས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བསྟར་བའི་མིག་ཏུ་ལྷུང་བསྐྱན་པ། ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་
ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། ཇེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་

དངོས་སུ་རྒྱུ་སྤྲུ་བཟུང་ཞིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐའ་དག་རིགས་པས་གཏན་པ་འབེབས་པ་ལ། འབྲན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་རྟོག་གི་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གཞུང་
མཐའ་དག་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་བ་ཆན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་བྱགས་

མངའ་བ་ཤིང་ཏུ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། ༥ ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རིགས་པ་སྤྱི་བ་གཙུག་གི་རོར་བུར་བྲགས་པ་བ་སྤྱི་བ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
རོར་འཛིན་བསྐྱུང་བ་ཞེས་པས་ལེགས་པར་བཤད་

པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་བསྐྱེན་ཞེས་ མཆོད་སེང་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །འབྱུང་འདི་མ་
གཏོགས་ཅུ་བ་དང་རང་འབྲེལ་གྱི་འབྱུང་གཞན་ཡོད་པར་བྲགས་ནའང་

@0123B མ་རྟེན་ཅིང་། བོད་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་བྱས་པའི་བསྐྱུས་དོན་དང་། རྣམ་བཤད་སོགས་ཀྱང་མ་རྟེན་པས་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་
རྒྱལ་པའི་དབང་པོའི་སློབ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་བཤད་དབང་ལོ་རྒྱུ་བ་སློབ་གྲོས་

བརྟན་པས་བསྐྱར་བ་འདི་དང་འགྱུར་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པ་མང་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་དཔྱད་ནས་བྱས་པ་འོ། །
སྐྱབ་པའི་བསྟན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་གཅིག་ལ། །སྟོན་དང་བསྟན་པ་རིགས་པས་
སྐྱབ་པའི་ཚུལ། །དགོངས་འགྲེལ་གཞན་ལས་ཆེས་ཆེར་བྱད་ཞུགས་པ། །

ཀུན་ལས་བརྟས་པའི་རྣམ་པའད་འདི་བྱས་སོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ། །སྤྱི་དུས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ། །ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་འགྱུར་བར་ལུང་
བསྟན་པ། །བསྟན་བཅས་ཆེན་པོའི་ཆོག་དོན་ཙམ་ཞིག་ལའད། །རང་

གཞན་གྱུབ་མཐའི་སྒོ་ངོར་བྱེད་འདོད་ནའང་། །ཕྱག་དོག་ཟུག་དུ་འཛི། །གདུང་བས་རབ་གདུངས་ཤིང་། །ཆོག་དོར་ལྷག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པ། །ལྷ་ཙམ་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདིས་ཅི་
བྱ། །འཁོར་བ་རྒྱ་ཤིང་སྤིང་པོ་མེད་མཐོང་ཞིང་། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གངས་དང་གོ་

རིམས་སོགས། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ནས་ནི། །རྟོགས་ལྡན་དཔེན་པར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ །སྤྱོད་སྤྱང་གྲགས་པའི་རིགས་ལམ་དྲི་མེད་པ། །ཆ་ཤས་ཙམ་
ཡང་ཁོང་དུ་མ་རྒྱད་པར། །དིངས་སང་དཔེན་པར་བསྐྱབ་པ་བྱེད་

ཅེས་པའང་། མོ་གཤམ་བྱ་ཡི་ལྷ་སྤངས་དག་དང་མཚུངས། རྩོམ་བསམ་སྒྲོམ་པའི་དགའ་བ་རྒྱས་སྤྱིར་དང་། བྱབ་བསྟན་ལྷག་པར་གཅིས་སུ་བྱ་བ་དང་། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱས་ཤེས་བློ་
གཟེའི་ཆེད། །ལྷགས་འདི་འབྱེད་ལ་འབད་པ་རིགས་པ་

@0124A ཨྲ། །ཡིན། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷན་པའི་སྒྲི་བོ་མང་ཡོད་ཀྱང་། །རིགས་ལམ་ངེ་མེད་ཤེས་ནས་དད་པའང་དགོན། །རྩལ་འདི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལྷབ་འབྱུར་པས། །དཔྱོད་ལྷན་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱར་དུ་བཙོན་འབྱས་སྒྲིད། །ཤིང་རྟག

ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རྟོགས་པར་དགའ། །བདག་སྒོ་ཉམས་རྒྱང་སྤངས་པའི་སྟོབས་དམན་པས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཁོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །སྤྲེལ་ལྷར་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་
རིགས། །འདིར་འབད་དག་བར་དགར་ཅི་ཡོད་དེས། །སྤང་

དོར་གནས་ལ་སྤོངས་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །གནས་ལྷགས་བཟླ་བའི་སྒོ་མིག་དང་ལྷན་ཞིང་། །ཡང་དག་རིགས་པའི་སྤྱང་བ་རྒྱས་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། །ཐེག་མཆོག་དག་བའི་བཤེས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །རྟེན་འབྱུང་

མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་ཞུགས་ནས། །ཀྱན་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བགོད་པར་ཤོག། ཁྱེད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པའི་རྣམ་པའདད་མཐར་འཛིན་གྱི་ཚ་གདུང་བ་འཛོམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་

ཐོས་པ་སྤེལ་སྤོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཐུའི་བཅུན་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། དཀའ་བཅུ་པ་ཡོད་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་ཞིང་། མདོ་ཁམས་སྟོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དཀའ་བཅུ་པ་ལེགས་པ་
དཔལ་གྱིས་གསེར་དངུལ་ཞོ་གྲངས་མང་པོའི་མེ་ཏོག་

དང་བཅས་ཏེ། ས་ཐག་རིང་པོ་ནས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་སྟོབས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། བྱེད་པར་དུ་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་རྣམས་རྒྱ་ནང་གི་རྒྱ་བའི་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་

@0124B ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ། དཔལ་ལྡན་རྗེ་བཅུན་དམ་པ་ཀུ་མར་མ་ཏིའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དང་། སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྟོོ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དང་། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུན་

རིང་དུ་ཐུངས་པའི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པ་སྣ་བ་དག་སློང་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དག་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་སྒྲུལ་བཙོན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་

རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །སར་བ་མངག་ལོ། །བཀྲ་ཤིས། །